

De actieve deelname van mensen met een beperking aan het sociale leven is een belangrijke prioriteit voor burgers die een meer inclusieve samenleving willen. Het verstrekken van kwaliteitsvolle informatie is essentieel.

De obstakels waarmee mensen met een beperking en de mensen om hen heen worden geconfronteerd om effectief een bevredigend sociaal leven te leiden, kunnen talrijk zijn. Om hen te helpen, stelt de gemeente Anderlecht haar burgers een gids ter beschikking met heel wat informatie die inclusie en volwaardige deelname aan alle aspecten van het dagelijks leven kan bevorderen.

Deze gids geeft antwoord op veelgestelde vragen van mensen met een beperking en de mensen om hen heen. Deze gids geeft heldere antwoorden, of antwoorden die het onderzoek, waarmee burgers regelmatig worden geconfronteerd, kunnen vergemakkelijken.

Dit nieuwe instrument is één van de eerste acties die zijn uitgevoerd in het kader van het Strategisch Plan Handicapbeleid 2020-2023. In het kader van dit plan zullen onze diensten andere hulpmiddelen ontwikkelen.

Veel leesplezier

Fabienne Miroir

Schepen van Handicapbeleid

Doel van de gids

Het doel van de gids is om de belangrijkste vragen van mensen met een beperking en hun naasten te beantwoorden, met betrekking tot alle aspecten van het dagelijks leven (zich verplaatsen, zich vormen, werken, wonen, zich vermaken, reizen...). Hij informeert hen over de organisaties, hulp en andere middelen die er zijn om hen in staat te stellen effectief deel te nemen aan het sociale leven.

Met het oog op de duurzaamheid van dit document wordt algemene informatie bijeengebracht om gemakkelijker contact te kunnen opnemen met de belangrijkste contactpersonen, die op individuele basis meer gedetailleerde informatie kunnen verstrekken voor de verschillende onderwerpen die in deze gids worden behandeld.

Onderzoek

De gids is ingedeeld per onderwerp en heeft een gedetailleerde inhoudsopgave om het zoeken naar specifieke informatie voor elke gebruiker te vergemakkelijken.

Updates

Deze gids is beschikbaar in papieren en digitale versies. Deze laatste is beschikbaar op de website van het Gemeentebestuur van Anderlecht.

Er zijn veel factoren die de informatie erin kunnen veranderen. De Handi Contact 1070-nieuwsbrief zal lezers waarschuwen voor eventuele wijzigingen in de informatieve inhoud van de Handi Contact 1070-gids.

Meldingen en samenwerking

Sommige van de organisaties in deze gids hebben al vele jaren een bewezen staat van dienst op het gebied van expertise. Echter niet alle voorgestelde organisaties konden worden beoordeeld op hun diensten.

Bovendien is het tijdens de ontwikkeling van deze gids mogelijk dat sommige organisaties of informatie aan het onderzoek zijn ontsnapt.

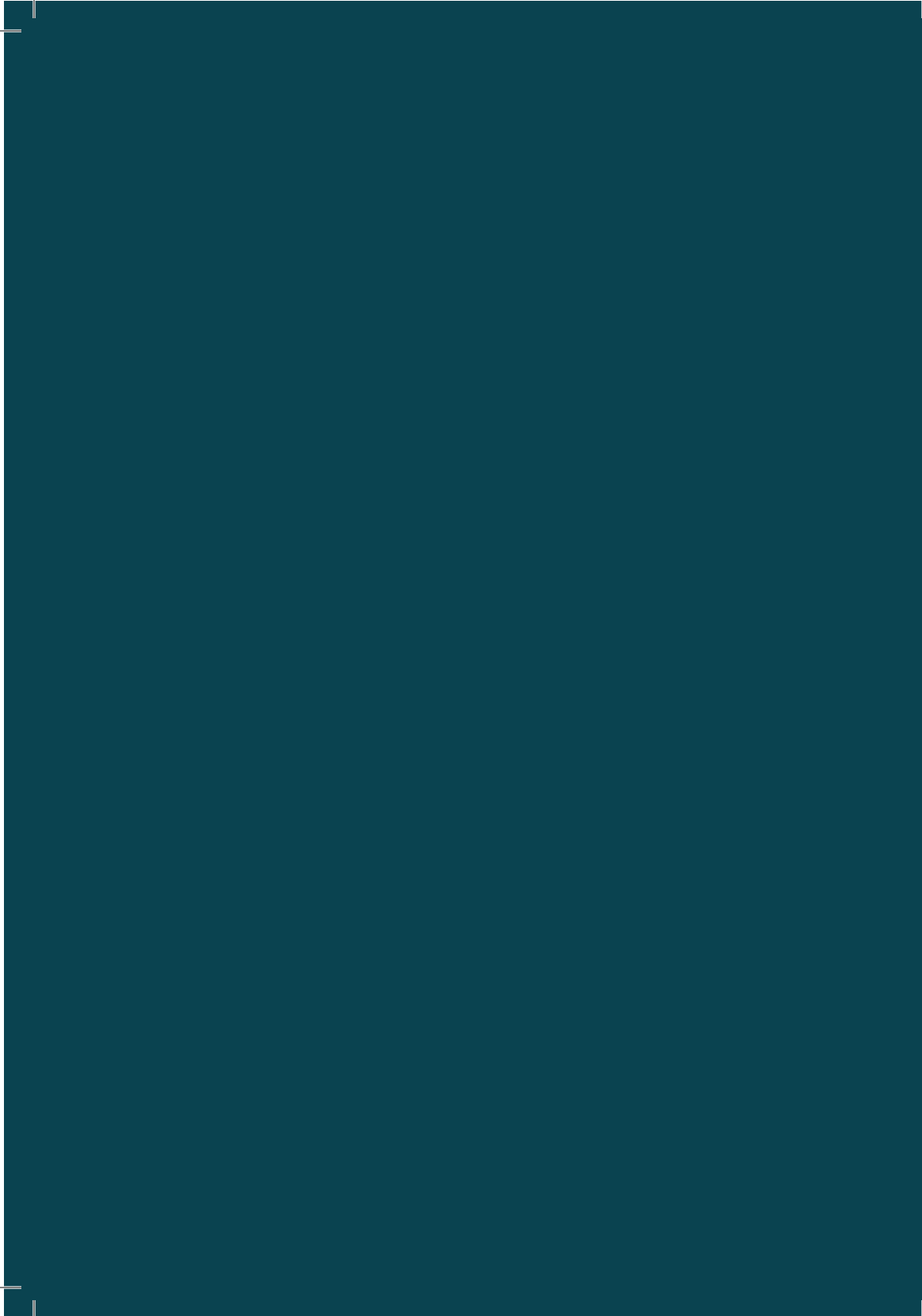
We nodigen daarom elke lezer uit, die ons informatie wil verstrekken waarvan hij op de hoogte zou zijn en die niet in deze gids is opgenomen, feedback te geven van ervaringen en suggesties te doen die de doeltreffendheid en de volledigheid van dit instrument kunnen vergroten.

U kunt deze informatie doorgeven aan de pool Handicapbeleid via de volgende contactgegevens:

E-mail: social@anderlecht.brussels

Telefoon: 02 558 08 45

Adres: de Fiennesstraat 75 - 1070 Anderlecht

Inhoudsopgave

Gemeentediensten gelinkt aan handicap	12
Handicapbeleid.....	13
Gelijke Kansen	14
Erkenning van de handicap	15
Waarom uw handicap laten erkennen?.....	16
Hoe kunt u uw handicap laten erkennen?	17
Financiële steunverlening	20
Fiscale maatregelen en andere voordelen	21
Tegemoetkomingen	22
Persoonsvolgende financiering	25
Verplaatsingen	30
Aangepast vervoer op aanvraag	31
Gedeeld aangepast vervoer.....	32
Openbaar vervoer	33
Schoolvervoer voor gespecialiseerd onderwijs.....	37
Voertuig particulier.....	38
Financiële steunverlening	44
Divers	48

Huisvesting	50
Vertrekken of in uw woning blijven	51
Hulp bij aanpassing van de woning	52
Thuishulp en thuiszorg.....	55
Dienst begeleid zelfstandig wonen	59
Een nieuwe woning vinden	61
Gespecialiseerde diensten en huisvesting	66
Alternatieve woonvormen.....	72
Financiële steunmaatregelen	73
Kindertijd	76
Instellingen voor kinderopvang en kribben.....	77
Gewone opvangvoorzieningen	79
Gespecialiseerde of inclusieve opvangvoorzieningen	79
Begeleidingsdiensten.....	82
Dagopvang.....	84
Vrijetijdsopvang	85
Begeleiding.....	88
Financiële steunverlening	89
Ouders met een handicap.....	90
Divers	91
Onderwijs.....	92
Soorten onderwijs.....	93
Buitengewoon onderwijs.....	93

Gewoon onderwijs	96
Diverse hulpmiddelen.....	98
Ouders met een handicap.....	100
Divers	100
Werk en vrijwilligerswerk	103
Praten over uw handicap of uw gezondheid.....	104
Uw baan behouden.....	105
Een baan vinden	108
Vrijwilligerswerk	111
U kunt niet meer werken	112
Divers	114
Sporten	116
Op zoek naar een sportdiscipline.....	117
G-sport beoefenen	118
Aangepaste sportactiviteiten	119
Het vinden van een toegankelijke sportinfrastructuur.....	122
Sportactiviteiten georganiseerd door de Gemeente Anderlecht	123
Financiële steunverlening	123
Cultuur en vrije tijd.....	124
Identificeren van toegankelijke vrijetijds- en culturele activiteiten ...	125
Aangepaste vrijetijdsbesteding	127
Activiteiten georganiseerd door de Gemeente Anderlecht.....	136

Inclusiehulpmiddelen	137
Financiële steunverlening	139
Divers	140
Reizen.....	141
Onderzoek en voorbereiding	142
Vervoer	143
Labels.....	144
Individuele reizen, in familieverband of onder vrienden	145
Georganiseerde aangepaste reizen.....	149
Divers	152
Tijd voor uzelf.....	153
Respijtdienst.....	154
Peterschap.....	157
Financiële steunverlening	158
Toegangsvoorwaarden	158
Divers	158
Begeleidingsdiensten.....	160
Doelstellingen en missies van begeleidingsdiensten	161
Begeleidingsdiensten.....	162
Toegangsvoorwaarden	163
Divers	163

Revalidatiecentra	164
Doelstellingen en missies van revalidatiecentra	165
Revalidatiecentra	165
Divers	167
Mantelzorger	169
Mantelzorgstatuut	170
Hulp voor mantelzorgers	173
Netwerken van mantelzorgers	174
Divers	176
Rechten	177
Antidiscriminatiewet	178
Bewindvoering, een gerechtelijke bescherming op maat	180
Observatieprocedures	183
Divers	185
Technische hulpmiddelen	187
Wat is een technisch hulpmiddel?	188
Hoe de technische hulpmiddelen identificeren die voor mij van nut kunnen zijn	188
Financiële tussenkomst	189
Assistentiehond	190
Divers	192

Communicatie	195
Telecommuniceren via een bemiddelingsdienst.....	196
Apps voor communicatie	198
Divers	200
Emotioneel en sexueel leven.....	201
Diverse bronnen	202
Informatie en ondersteuning	204
Fysieke beperking	205
Visuele beperking	205
Auditieve beperking	206
Verstandelijke beperking.....	207
Autisme	208
Ontwikkelingsstoornissen (dyslexie, dyscalculie, dysorthografie, dysfasie, ADHD)	208
Psychische stoornissen.....	209
Meervoudige handicap	209
Invaliderende ziektes.....	210
Divers.....	210

Gemeentediensten gelinkt aan handicap

Handicapbeleid

De dienst Handicapbeleid staat tot uw beschikking om u te informeren over de verschillende vormen van bijstand op het gebied van handicap, om u te helpen bij het oriënteren van uw onderzoek en om het contact met de verschillende organisaties gerelateerd aan handicap te vergemakkelijken.

Hij kan u eveneens helpen om de balans op te maken van de algehele analyse van uw behoeften. En, zorgen voor coördinatie met de verschillende organisaties en verenigingen die hierop een antwoord kunnen bieden.

Naast de informatie die tijdens persoonlijke interviews wordt verstrekt, zorgt de dienst Handicapbeleid ook voor de ontwikkeling van de algemene communicatie naar mensen met een beperking via verschillende media zoals deze gids maar ook via de publicatie van de nieuwsbrief "Handi contact 1070". Zijn doelstellingen zijn:

- Te communiceren over de objectieve vooruitgang die de gemeente heeft geboekt op het gebied van toegankelijkheid
- Om bewoners met een beperking te informeren over de locaties waar evenementen plaatsvinden, over hun toegankelijkheid, maar ook over de maatregelen die kunnen worden genomen om een tijdelijke verandering van de mobiliteit binnen een wijk te compenseren ten gevolge van de organisatie van een evenement of een bouwplaats
- Te informeren over updates van één of meer thema's van de gids

- Anderlechtse burgers met een beperking en hun naasten te bevragen over specifieke onderwerpen om de stand van zaken van hun behoeften up-to-date te houden, deze te integreren in het strategisch plan inzake handicapbeleid en projecten te ontwikkelen om op deze behoeften in te spelen.

De "Handi-Contact 1070" nieuwsbrief wordt alleen gepubliceerd wanneer het nieuws dit rechtvaardigt.

Om u aan te melden, hoeft u alleen maar contact op te nemen met de pool Handicapbeleid via de volgende contactgegevens :

E-mail : social@anderlecht.brussels

Telefoon : 02 558 08 45

Gelijke Kansen

Door de ontwikkeling van talrijke projecten sensibiliseert de dienst Gelijke kansen de burgers en dienstverleners gevestigd op het grondgebied van de gemeente Anderlecht over de inclusie van personen met een beperking.

E-mail : egalitedeschances@anderlecht.brussels

Erkenning van de handicap

U wordt erkend, maar wordt uw handicap of ziekte erkend?

De erkenning van een handicap of zelfs een chronisch invaliderende ziekte bestaat in de officiële goedkeuring door bepaalde organisaties (de FOD Sociale Zekerheid, Iriscare, het VAPH, enz.) van de vaststelling van het verlies van autonomie op één of meer gebieden van het dagelijks leven van een persoon. De bevinding wordt beoordeeld, meestal door de betrokken instantie.

Afhankelijk van de omstandigheden kunnen bepaalde erkenningen “automatisch” gebeuren in het kader van een lopende procedure (langdurige ziekte, ongeval veroorzaakt door een derde, enz.). Meestal gaat het om verworven handicaps (niet aanwezig bij de geboorte). Deze erkenningen geven u niet noodzakelijk toegang tot alle hulp die u nodig heeft. Over het algemeen zijn ze beperkt tot de jurisdictie van de organisatie die uw situatie bevestigt. Het kan daarom nodig zijn om de handicap algemeen te laten erkennen bij de FOD Sociale Zekerheid - DG Personen met een handicap of een toelating tot het VAPH te hebben.

Waarom uw handicap laten erkennen?

Het erkennen van uw handicap, of die van uw kind, is geen wettelijke verplichting.

Deze aanpak is echter meestal noodzakelijk als u gebruik wilt maken van verschillende soorten steun (financieel, materieel en/of menselijk) ter compensatie

van een verlies aan autonomie in het dagelijks leven, de verplaatsingen, het werk ... Dit kan ook nodig zijn om toegang te krijgen tot bepaalde infrastructuren.

Bespreek het in ieder geval vooraf met professionals (behandelende arts, mutualiteit...).

Wees voorzichtig, zorg ervoor dat u altijd transparant bent in uw verklaringen, zodat u niet om dezelfde hulp van verschillende organisaties hoeft te vragen.

Hoe kunt u uw handicap laten erkennen?

Erkenning van de handicap door de FOD Sociale Zekerheid

De erkenning van de handicap gebeurt bij de FOD Sociale Zekerheid – DG Personen met een handicap.

Aanvragen worden ingediend via internet via de volgende link :

Website : www.myhandicap.belgium.be.

Een ID-kaartlezer (eID) is vereist om in te loggen.

Indien u hulp wenst bij het indienen van uw aanvraag tot erkenning van een handicap, kunt u een beroep doen op uw mutualiteit, het OCMW of zelfs de sociale dienst van uw gemeente via de volgende contactgegevens :

E-mail : social@anderlecht.brussels

Telefoon : 02 558 08 45

Zodra uw aanvraag is ingediend, zal de DG Personen met een handicap van de FOD Sociale Zekerheid contact opnemen met uw behandelend arts om uw aanvraag te behandelen.

Nadat alle gegevens zijn verzameld, wordt u uitgenodigd voor een medisch gesprek met een arts van de FOD die zal beslissen of uw aanvraag ontvankelijk is. Zo ja, dan zal hij bepalen of een bepaald aantal punten zal worden toegekend voor de moeilijkheden die u ondervindt bij 6 aspecten van uw dagelijks leven: zich verplaatsen, koken en eten, zich verzorgen en aankleden, de woning onderhouden en huishoudelijke taken verrichten, gevaren inschatten en vermijden, en contacten met andere mensen onderhouden.

Als de aanvraag betrekking heeft op uw minderjarige kind, moet u uw kinderbijslagfonds vragen om de aanvraag in te dienen bij de FOD Sociale Zekerheid - DG Personen met een handicap.

Toelating tot het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)

Om van het VAPH ondersteuning te kunnen krijgen, moet u aan volgende voorwaarden voldoen:

- U moet erkend worden als persoon met een handicap ;
- U moet jonger zijn dan 65 op het moment dat u de eerste keer ondersteuning vraagt aan het VAPH. ;
- U moet in Vlaanderen of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wonen. U bent er ingeschreven in het bevolkings- of vreemdelingenregister en u verblijft er effectief.

Het VAPH zal dan op basis van uw aanvraag beslissen om uw handicap al dan niet te erkennen.

Naast uw medische omstandigheden bekijkt het VAPH ook de invloed van uw handicap op uw woon- en werksituatie. In deze multidisciplinaire aanpak wordt rekening gehouden met adviezen van verschillende partijen: artsen, psychologen, orthopedagogen ...

Indien u al over een attest beschikt omdat een andere instantie uw handicap al heeft vastgesteld, heeft u recht op een versnelde procedure. Op basis van een voorafgaand geldig attest kan het VAPH u erkennen als een persoon met een handicap.

Als dit het geval is, zal de toelating tot het VAPH u toegang geven tot een bepaald aantal tussenkomsten (individuele ondersteuning voor inclusie, toegang tot bepaalde infrastructuren, enz.).

Via de volgende link en contactgegevens kunt u meer informatie verkrijgen over de soorten steun waarvoor u in aanmerking zou kunnen komen als u eenmaal bent toegelaten tot het VAPH en/of om uw aanvraag voor toelating in te dienen :

Website : <https://www.vaph.be>

Telefoon : 02 249 30 00

Iedere werkdag van 8u30 - 12u en 13u - 17u (16u op vrijdag)

Adres : Zenithgebouw, Koning Albert II-laan 37 in 1030 Brussel

Zitdag : op afspraak iedere werkdag van 8u30 - 12u en 13u - 17u (16u op vrijdag).

Financiële steunverlening

Afhankelijk van uw persoonlijke situatie kunnen er verschillende financiële of fiscale voordelen aan u worden toegekend. Sommige worden “automatisch” aan u toegekend, bijvoorbeeld na uw erkenning van een handicap. Anderen moeten het onderwerp zijn van een specifiek verzoek van u.

Fiscale maatregelen en andere voordelen

Via de volgende links kunt u nagaan welke maatregelen automatisch aan u worden toegekend na uw erkenning van een handicap bij de FOD:

- Volwassene met een beperking:
<https://handicap.belgium.be>
- Kind met een beperking:
<https://handicap.belgium.be>

Of door contact op te nemen met een maatschappelijk werker van de FOD Sociale Zekerheid - DG Personen met een handicap via de volgende contactgegevens:

- Telefoon: 0800 98 799 (elke werkdag van 8u30 tot 12u30, behalve op woensdag)
- Slechthorenden kunnen communiceren via een Skypegesprek. Er dient vooraf een afspraak gemaakt te worden via het contactformulier.
- Contactformulier: <https://forms.handicap.fgov.be/nl>

Tegemoetkomingen

Er bestaan verschillende soorten tegemoetkomingen voor mensen met een handicap van wie het inkomen bepaalde plafonds niet overschrijdt. Deze tegemoetkomingen zijn bedoeld ter compensatie van inkomensverlies of extra kosten in verband met de handicap.

Inkomensvervangende tegemoetkoming

De inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT) kan worden toegekend aan bepaalde personen tussen de 18 en 65 jaar, wier handicap leidt tot inkomensverlies.

De mogelijke toekenning van deze tegemoetkoming is afhankelijk van:

- Het aantal punten dat is verkregen tijdens de beoordeling van de handicap ;
- Het bedrag van het inkomen.

Het is de FOD die de hoogte van de maandelijkse tegemoetkoming bepaalt als deze wordt toegekend.

De mogelijkheid om een IVT toe te kennen vóór de leeftijd van 21 jaar is zeer recent. Als u al een IVT heeft, maar die pas heeft gekregen na uw 21ste verjaardag of als uw dossier nog in behandeling is, zal er automatisch een heraanpassing voor de 3 voorgaande jaren worden uitgevoerd. U hoeft zelf geen verzoek in te dienen.

Integratietegemoetkoming

De integratietegemoetkoming (IT) kan worden toegekend aan bepaalde personen tussen de 18 en 65 jaar wier handicap bijkomende kosten met zich meebrengt om te kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. Of deze tegemoetkoming al dan niet wordt toegekend, hangt af van:

- Het aantal punten dat is verkregen tijdens de beoordeling van de handicap ;
- Het bedrag van het inkomen.

Het is de FOD die de hoogte van de maandelijkse tegemoetkoming bepaalt als deze wordt toegekend.

Het is mogelijk om zowel een Inkomensvervangende tegemoetkoming als een Integratietegemoetkoming aan te vragen.

De mogelijkheid om een IT toe te kennen vóór de leeftijd van 21 jaar is zeer recent. Als u al een IT heeft, maar die pas heeft gekregen na uw 21ste verjaardag of als uw dossier nog in behandeling is, zal er automatisch een heraanpassing voor de 3 voorgaande jaren worden uitgevoerd. U hoeft zelf geen verzoek in te dienen.

Hoe u deze tegemoetkomingen kunt krijgen

Aanvragen worden online ingediend via de volgende link:

Website : www.myhandicap.belgium.be.

Om in te loggen is een identiteitskaartlezer (eID) vereist.

Indien u hulp wilt bij het indienen van uw aanvraag voor een tegemoetkoming, kunt u een beroep doen op uw mutualiteit, het OCMW of zelfs de sociale dienst van uw gemeente via de volgende contactgegevens :

E-mail : social@anderlecht.brussels

Telefoon : 02 800 07 42 of 02 800 07 43

Tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden

De tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden (THAB) wordt toegekend aan ouderen vanaf 65 jaar met een laag inkomen en een verminderde zelfredzaamheid om hen financieel te ondersteunen voor de bijkomende kosten als gevolg van het verlies aan autonomie.

Aanvragen worden online ingediend via de volgende link : <https://www.iriscare.brussels>

Om in te loggen is een identiteitskaartlezer (eID) vereist.

Indien u hulp wilt bij het indienen van uw aanvraag voor een tegemoetkoming, kunt u een beroep doen op uw mutualiteit, het OCMW of zelfs de sociale dienst van uw gemeente via de volgende contactgegevens :

E-mail : social@anderlecht.brussels

Telefoon : 02 800 07 42 of 02 800 07 43

Persoonsvolgende financiering

Zorgbudget voor personen met een beperking

Het zorgbudget voor personen met een beperking is de eerste trap van persoonsvolgende financiering waarmee personen met een beperking zelf hun leven en zorg kunnen organiseren.

Het zorgbudget voor personen met een beperking, vroeger ook gekend als Basisondersteuningsbudget (BOB), is een forfaitaire maandelijkse uitkering die uitbetaald wordt door de zorgkassen. Dit budget kan dienen om vb. dienstencheques te kopen, een vriend te vergoeden voor vervoerskosten, reguliere thuishulp of Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (RTH) te betalen, ...

Het zorgbudget is vrij besteedbaar. Er moeten geen bewijzen ingediend worden.

Het zorgbudget is bestemd voor personen:

- met een erkende handicap van minstens één van onderstaande erkenningen ;
 - van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) ;
 - van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid (FOD SZ) ;
 - bij verhoogde kinderbijslag ;
- met een vastgestelde ondersteuningsnood.

Om in aanmerking te kunnen komen voor dit budget dient u zich aan te sluiten bij de zorgkas van uw mutualiteit of de zorgkas van de Vlaamse Overheid (Vlaamse Sociale Bescherming).

Uw zorgkas contacteert u als u in aanmerking komt voor een zorgbudget voor mensen met een handicap. U moet zelf geen aanvraag doen of contact opnemen.

U kunt meer informatie verkrijgen via onderstaande link :

<https://www.vlaamsesocialebescherming.be>

Het persoonsvolgend budget voor volwassenen

Is het zorgbudget voor mensen met een handicap onvoldoende, dan kan bij het VAPH een persoonsvolgend budget aangevraagd worden. Dat is de tweede trap van persoonsvolgende financiering.

Een Persoonsvolgend Budget (PVB) is een budget op maat waarmee u zorg en ondersteuning kunt inkopen binnen uw eigen netwerk, bij vrijwilligers, individuele begeleiders, professionele zorgverleners en bij door het VAPH vergunde zorgaanbieders. Het is bestemd voor mensen die door hun handicap intensieve en/of regelmatig handicapspecifieke ondersteuning nodig hebben.

Om in aanmerking te kunnen komen voor een Persoonsvolgend Budget (PVB), moet je voldoen aan enkele voorwaarden. In het kort:

- Je moet erkend zijn door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) als persoon met een handicap ;
- Je moet jonger zijn dan 65 jaar ;
- Je moet in Vlaanderen of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wonen of verblijven.

Voor de aanvraag van een PVB moet een Ondersteuningsplan Persoonsvolgend Budget (OP-PVB) opgemaakt worden. Hierin wordt beschreven welke ondersteuning u nodig heeft, en hoe u die ondersteuning wilt en kunt organiseren.

Indien u hulp wilt bij het opmaken van uw ondersteuningsplan, kunt u zich laten bijstaan door een Dienst Ondersteuningsplan of de dienst maatschappelijk werk van uw mutualiteit of een gebruikersorganisatie. Gebruikersorganisaties zijn bijvoorbeeld de Federatie voor Ouderverenigingen en Gebruikersraden in voorzieningen voor personen met een handicap (FOVIG), de Katholieke Vereniging Gehandicapten (KVG), Dito vzw.

Dienst Ondersteuningsplan Vlaams-Brabant en Brussel

Website : www.dop.be

E-mail : info@dop-vbb.be

Telefoon : 02 201 76 43

Als laatste stap in de aanvraagprocedure laat u een multidisciplinair verslag (MDV) opmaken door een multidisciplinair team (MDT) dat erkend is door het VAPH.

U kunt bijkomende informatie raadplegen op de website van het VAPH (www.vaph.be) onder de rubriek 'Persoonlijke budgetten'.

Persoonlijke-assistentiebudget voor kinderen

Een persoonlijke-assistentiebudget (PAB) is een budget dat het VAPH u geeft om de assistentie voor uw kind thuis of op school te organiseren en te financieren. Enkel minderjarigen kunnen een persoonlijke-assistentiebudget aanvragen.

Om de aanvraagprocedure bij de intersectorale toegangspoort (ITP) op te starten, neemt u best contact op met een multidisciplinair team, erkend door Opgroeien (een agentschap van de Vlaamse Overheid), dat als uw contactpersoon-aanmelder kan fungeren.

U kunt bijkomende informatie raadplegen op de website van het VAPH (www.vaph.be) onder de rubriek 'Persoonlijke budgetten'.

Het VAPH kijkt toe op de besteding van de budgetten (PAB en PVB). Een gedetailleerde opsomming van wat u wel en niet kunt vergoeden met uw budget vindt u terug op de VAPH-website, of, u kunt contact opnemen met het team Budgetbesteding van het VAPH via volgende contactgegevens :

E-mail : budgetbesteding@vaph.be

Telefoon : 02 249 30 00

Voor begeleiding of intensieve bijstand op maat bij de opstart en het beheer van uw PVB en PAB en de organisatie van uw ondersteuning kunt u beroep doen op de volgende bijstandsorganisaties :

- **Absoluut vzw**
Website: www.absoluutvzw.be
Telefoon: 03 259 08 85
- **Alin vzw**
Website: www.alin-vzw.be
Telefoon: 02 506 04 95
- **MyAssist vzw**
Website: www.myassist.be
Telefoon: 016 23 95 82
- **Onafhankelijk Leven**
Website: www.onafhankelijkleven.be
Telefoon: 09 395 55 10
- **ZOOM vzw** (Zorg en Ondersteuning op Maat)
Website: www.zoomvzw.be
Gsm: 0468 406 606

Verplaatsingen

Aangepast vervoer op aanvraag

Aangepast vervoer is de algemene benaming voor deur-tot-deurvervoer voor personen met mobiliteitsbeperkingen. Veel verenigingen, privébedrijven en openbare instellingen bieden op aanvraag aangepast vervoer aan. De praktische (reden voor verplaatsing, herhaling, soort handicap en erkenning ...) en financiële modaliteiten variëren.

Om de verschillende dienstverleners gemakkelijker te leren kennen, kunt u de website van **Meermobiel** via de volgende link raadplegen :

Website : www.meermobiel.be

U kunt ook contact opnemen met uw **mutualiteit**, sommige bieden op aanvraag aangepaste vervoersdiensten aan.

De MIVB biedt ook aangepast vervoer op aanvraag aan via de **dienst Taxibus**. Het is een collectieve dienst. Dit betekent dat als er meerdere vervoersaanvragen gecombineerd kunnen worden, TaxiBus de route zal aanpassen om andere mensen op te halen of af te zetten. Deze service is elke dag van het jaar beschikbaar van 5u00 tot 1u00. Reserveringen moeten zo snel mogelijk worden gemaakt of uiterlijk de dag vóór de reis (vóór 19u00). Om toegang te hebben tot deze dienst, is het nodig om een erkenning van handicap te hebben afkomstig van de FOD Sociale Zekerheid die één van de volgende elementen bevestigt :

- een verminderde zelfredzaamheid met minstens 12 punten ;
- een blijvende invaliditeit van minstens 80% ;

- een blijvende invaliditeit van minstens 50% aan de onderste ledematen ;
- een volledige verlamming of amputatie van de bovenste ledematen ;
- een visuele handicap met een invaliditeit van minstens 90%.

Voordat u gebruik kunt maken van de Taxibus-service, moet u zich eerst registreren door het registratieformulier in te vullen dat beschikbaar is via de volgende link :

Website : www.stib-mivb.be

Telefoon : 02 515 23 65

- **Handycab** is een applicatie die alle aanbiedingen van aangepaste taxi's in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest centraliseert. Het boeken van een reis kan direct of gepland zijn. U kunt meer informatie krijgen via de volgende contactgegevens :

Website : booking.handycab.be

Telefoon : 02 315 31 00

Gedeeld aangepast vervoer

Kostendelend autodelen

Cozywheels (Cozycar): Cozywheels wil aangepaste auto's delen om ze voor zoveel mogelijk mensen toegankelijk te maken. Enerzijds kunnen degenen die geen aangepast voertuig hebben er één gebruiken wanneer ze het nodig hebben en anderzijds kunnen degenen die geld hebben geïnvesteerd

in een aangepast voertuig een deel van de kosten terugverdienen dankzij het delen.

Via de volgende contactgegevens vindt u meer informatie over dit onderwerp:

Website: www.cozywheels.be

E-mail: hello@cozywheels.be

Telefoon: 02 227 93 01

Openbaar vervoer

Volledige toegankelijkheid van openbaarvervoersnetwerken en -diensten is nog geen realiteit. Elke openbaarvervoersmaatschappij beschikt echter over een minimum aan toegankelijk rollend materieel en haltes, informatie en diensten die specifiek zijn voor mensen met een handicap.

U kunt deze informatie vinden via onderstaande links en contactgegevens:

- **NMBS**

Website: www.belgiantrain.be

E-mail: assistance@b-rail.be

Telefoon: 02 528 28 28

- **MIVB**

Website: www.stib-mivb.be

Telefoon: 02 515 23 65

- **TEC**

Website: www.letec.be

E-mail: info.bw@letec.be

Telefoon: 010 23 53 53

- **De Lijn**

Website: www.delijn.be

Telefoon: 070 220 200 (0,30 euro/minuut)

Kaart kosteloze begeleider

Met de begeleiderskaart kunnen bepaalde personen met een handicap gratis worden begeleid op het openbaar vervoer (NMBS, MIVB, TEC, De Lijn).

De begeleider kan een persoon of een hulphond zijn.

Om in aanmerking te komen voor een begeleiderskaart, moet de persoon met een handicap aan de volgende voorwaarden voldoen:

- U bent in België gedomicilieerd ;
- U kunt niet alleen reizen door één van de volgende handicaps:
 - Een vermindering van zelfredzaamheid van ten minste 12 punten (6 punten voor jongeren onder 21 jaar oud) of ;
 - Een integratietegemoeting van categorie 3 of hoger ontvangen, of ;
 - Getroffen zijn door een blijvende invaliditeit of een arbeidsongeschiktheid van minstens 80% of ;

- Een blijvende invaliditeit hebben die rechtstreeks toe te schrijven is aan de onderste ledematen en die ten minste 50% bedraagt of ;
- Getroffen zijn door een volledige verlamming of amputatie van de bovenste ledematen of ;
- Totale – of 90% - blindheid.

Om de begeleiderskaart aan te vragen, kunt u tijdens de openingsuren langsgaan bij het loket in het station van uw keuze. Op vertoon van uw elektronische identiteitskaart controleert de loketbediende of u aan de voorwaarden voldoet om in aanmerking te komen voor deze kaart via de gegevens van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

Bij een positief antwoord van de Kruispuntbank geeft de loketbediende onmiddellijk de kaart uit, tegen betaling van het maakloon.

Als er geen verbinding gemaakt kan worden met de Kruispuntbank, of bij een negatief antwoord, zult u een aanvraagformulier ontvangen van de loketbediende op naam van de persoon met beperkte mobiliteit.

Vervolgens dient u bij de FOD DG Personen met een handicap een attest aan te vragen waarin wordt bevestigd dat u voldoet aan de hierboven vermelde voorwaarden.

U kunt dit attest aanvragen op de website van de FOD DG Personen met een handicap via de volgende link (een identiteitskaartlezer is vereist):

Website : www.socialsecurity.be

Of, door contact op te nemen met de dienst Sociale Zaken via onderstaande contactgegevens:

E-mail: social@anderlecht.brussels

Telefoon: 02 800 07 42 of 02 800 07 43

Eens u dit attest in uw bezit heeft, kunt u naar het NMBS-station van uw keuze gaan om een kosteloze begeleiderskaart aan te vragen.

U kunt het aanvraagformulier ook downloaden van de NMBS-website via de volgende link:

Website: www.belgiantrain.be

Eenmaal ingevuld, moet het worden teruggestuurd naar het volgende adres:

NMBS Marketing & Sales

Bureau Products – 10.14 B-MS 312
Hallepoortlaan, 40 - 1060 Brussel.

Via mail: fcc@b-rail.be

Voorrangkaart voor een zitplaats

De voorrangkaart voor een zitplaats wordt afgegeven aan personen die moeilijkheden ondervinden of niet in staat zijn om langdurig te blijven rechtop staan tijdens de treinreizen.

Voor het indienen van uw verzoek heeft u een doktersverklaring nodig. Het moet vermelden dat uw fysieke toestand u ervan weerhoudt om langdurig rechtop te staan, de medische oorzaken van dit onvermogen en de duur ervan.

U kunt uw aanvraag indienen door naar het NMBS-station van uw keuze te gaan om een voorrangkaart

voor een zitplaats aan te vragen.

U kunt het aanvraagformulier ook downloaden van de NMBS-website via de volgende link :

Website : www.belgiantrain.be

Eenmaal ingevuld, moet het worden teruggestuurd naar het volgende adres :

NMBS Marketing & Sales

Bureau Products – 10.14 B-MS 312
Hallepoortlaan, 40 - 1060 Brussel.

Schoolvervoer voor gespecialiseerd onderwijs

Het departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse overheid organiseert het leerlingenvervoer voor het buitengewoon onderwijs.

Zowel de gratis bus voor het zonaal collectief leerlingenvervoer als het gratis abonnement voor het openbaar vervoer (trein, tram, bus en metro) of de tussenkomst in de eigen vervoerskosten moet aangevraagd worden via de school voor buitengewoon onderwijs waar uw kind is ingeschreven.

U kunt meer informatie verkrijgen over praktische en financiële regelingen via volgende link en contactgegevens :

Website : onderwijs.vlaanderen.be/leerlingenvervoer-in-het-buitengewoon-onderwijs

E-mail : leerlingenvervoer@vlaanderen.be

Telefoon : 02 553 99 80 of 02 553 88 34 of 02 553 88 47

Voertuig particulier

Rijvaardigheid en de noodzaak om het voertuig aan te passen

Als u door een ziekte, ongeval of andere medische aandoening een mogelijke functiebeperking heeft die uw vermogen om een motorvoertuig veilig te besturen zou kunnen beïnvloeden, kunt u zich wenden tot het Cara.

Het multidisciplinaire team van het Cara zal uw rijgeschiktheid beoordelen en u, indien nodig, documenten bezorgen waarmee u een (nieuw) rijbewijs kunt behalen.

Het zal ook uw mogelijke behoeften op het gebied van aanpassingen aan het voertuig onderzoeken en/of u aan bepaalde beperkingen moet worden onderworpen op het gebruik van uw rijbewijs om veilig aan het verkeer deel te nemen.

Als u uw voertuig moet aanpassen, krijgt u een beperkt rijbewijs waarmee u alleen met dat aangepaste voertuig mag rijden.

Om u aan te melden bij het Cara, dient u formulieren in te vullen.

U kunt ze downloaden van de website : www.vias.be

Of u kunt telefonisch of per e-mail contact opnemen via volgende contactgegevens:

Telefoon : 02 244 15 11 (alle werkdagen van 9u00 – 12u30 en 13u00 -16u00)

E-mail : cara@vias.be

Huur van aangepaste wagens

Sommige bedrijven verhuren aangepaste voertuigen. Meestal gaat het om voertuigen die zijn aangepast voor het vervoer van mensen in een rolstoel, maar er is ook een aanbod van voertuigen die zijn aangepast om door mensen met een handicap bestuurd te worden.

De bedrijven die deze voertuigen verhuren, zijn niet noodzakelijk in de buurt van Brussel gevestigd en de prijzen kunnen behoorlijk duur zijn. Het is dus geen oplossing voor dagelijkse mobiliteit, maar eerder een studietraject voor korte verblijven of zeer specifieke evenementen.

- **Hendricks** verhuurt voertuigen voor het vervoer van mensen in rolstoelen. U kunt meer informatie krijgen via onderstaande link en volgende contactgegevens.

Website: www.hendriks.be

E-mail: info.melsbroek@hendriks.be

Telefoon: 02 752 98 00

- **Dockx Rental** verhuurt voertuigen voor het vervoer van mensen in rolstoelen. U kunt meer informatie krijgen via onderstaande link en volgende contactgegevens.

Website: www.dockx.be

E-mail: brussel@dockx.be

Telefoon: 02 245 75 75

- **Cambio Vlaanderen** verhuurt een rolstoeltoegankelijke wagen met standplaats in Mechelen. U kunt meer informatie krijgen via onderstaande link en volgende contactgegevens.
Website: www.cambio.be
E-mail: vlaanderen@cambio.be
Telefoon: 09 242 32 17
- **Aanpassingen Goossens** verhuurt een aangepast voertuig. U kunt meer informatie krijgen via onderstaande link en volgende contactgegevens.
Website: www.goossensadaptions.be
E-mail: info@goossensadaptions.be
Telefoon: 0474 78 92 36 of 052 47 11 48
- **Peeters Mobility** Wagenverhuur voor passagiers of chauffeurs met een beperking. U kunt meer informatie krijgen via onderstaande link en volgende contactgegevens :
Website: <https://peetersgroup.be>
E-mail: info@peetersgroup.be
Telefoon: 011 31 12 50
- **Renties nv** Rolstoelvriendelijk wagenverhuur zonder chauffeur. U kunt meer informatie krijgen via onderstaande link en volgende contactgegevens.
Website: www.renties.be
E-mail: info@renties.be
Telefoon: 056 40 01 00

Parkeerkaart

Indien uw gezondheidstoestand of die van uw kind u beperkt om zich te verplaatsen, kunt u een parkeerkaart voor personen met een handicap aanvragen bij de FOD Sociale Zekerheid - DG Personen met een handicap. U dient eerst uw handicap te laten erkennen door de FOD of een andere organisatie zoals het Fonds voor beroepsziekten, het Fonds voor arbeidsongevallen, enz. Deze procedure wordt u toegelicht onder het punt "Erkenning van de handicap" aan het begin van deze gids.

In België kunt u met de parkeerkaart voor personen met een handicap parkeren op een plaats die gereserveerd is voor gehandicapten. Dit zowel als bestuurder of als passagier.

Tenzij anders vermeld op het officiële certificaat, is de kaart voor onbeperkte duur geldig. Deze kaart is persoonlijk en kan dus alleen worden gebruikt als u of uw gehandicapte kind zich in het voertuig bevindt (ongeacht of u de eigenaar van de auto bent of niet).

Om in aanmerking te komen voor een parkeerkaart voor personen met een handicap, moet u een gezondheidstoestand hebben die uw autonomie of mobiliteit vermindert en moet u aan een van de volgende voorwaarden voldoen :

- Een blijvende invaliditeit hebben van 50% of meer (invaliditeit rechtstreeks toe te schrijven aan de benen) of van 80% of meer (andere handicaps) of ;

- Oorlogsinvalide (burgerlijk of militair) zijn met een invaliditeit van 50% of meer, of ;
- Volledig verlamd zijn aan beide armen of beide armen werden geamputeerd.

Als u aan deze voorwaarden voldoet, kunt u een aanvraag indienen bij de FOD Sociale Zekerheid - DG Personen met een handicap.

U kunt de aanvraag zelf per telefoon of via internet indienen. Als u een computer met internetverbinding en een identiteitskaartlezer heeft, hoeft u alleen maar de volgende link te volgen :

Website : handicap.belgium.be

Of, telefonisch op 0800 98 799, van maandag tot vrijdag van 8u30 tot 12u30 (bereid uw rijksregisternummer of dat van uw kind voor, er wordt naar gevraagd).

Wilt u hulp bij het indienen van uw verzoek, dan kunt u via onderstaande contactgegevens contact opnemen met de dienst Sociale Zaken voor het maken van een afspraak.

E-mail : social@anderlecht.brussels

Telefoon : 02 800 07 42 of 02 800 07 43

Zorg ervoor dat u bij uw bezoek uw identiteitskaart of die van uw kind meeneemt.

Voor informatie over parkeervoorzieningen in het buitenland : neem voor vertrek contact op met de ambassade van uw land van bestemming of raadpleeg volgende website bookshop.europa.eu

Een parkeerplaats in de nabijheid van uw woning krijgen

Sommige huishoudens met een persoon met een handicap kunnen een parkeerplaats aanvragen die is gereserveerd voor mensen met een handicap in de buurt van hun huis.

Deze parkeerplaats is niet strikt voorbehouden voor het gebruik van één persoon, maar blijft beschikbaar voor elke persoon met een handicap die in het bezit is van de "parkeerkaart voor personen met een handicap" afgeleverd door de FOD Sociale Zekerheid.

Om ontvankelijk te zijn, moet uw aanvraag voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Geen toegankelijke garage of parkeerplaats hebben ;
- Dat één van de leden van uw huishouden in het bezit is van een parkeerkaart voor personen met een handicap, afgegeven door de FOD Sociale Zekerheid - DG Personen met een handicap ;
- Dat de gevraagde locatie kan worden getraceerd op maximaal 50 meter afstand van de ingang van uw woning.

De dienst Mobiliteit van de gemeente, eventueel bijgestaan door de politie, zal dan de haalbaarheid van uw verzoek onderzoeken.

De aanvraag voor een parkeerplaats gereserveerd voor personen met een handicap moet worden ingediend bij de dienst Sociale zaken van de gemeente. U kunt een afspraak maken via de volgende contactgegevens:

E-mail: emplacementpmr@anderlecht.brussels

Telefoon: 02 800 07 43

Tijdens de afspraak dient u een aantal documenten mee te nemen. U krijgt hierover informatie van de dienst Sociale Zaken. U kunt ook het gemeentelijk reglement met betrekking tot het reserveren van een staanplaats raadplegen en het aanvraagformulier downloaden via de volgende link:

Website : www.anderlecht.be/nl/zich-verplaatsen

Financiële steunverlening

- Voor leerlingen met een handicap die les volgen in het gewoon onderwijs, kan het **VAPH** onder bepaalde voorwaarden tegemoetkomingen geven voor **vervoers- en verblijfkosten**. U kunt hierover meer informatie verkrijgen op de website van het VAPH onder de rubriek 'hulpmiddelen' of via de volgende contactgegevens :

Website : www.vaph.be

Telefoon : 02 249 30 00

Iedere werkdag van 8u30 - 12u en 13u - 17u (16u op vrijdag)

- Het **VAPH** komt tussen bij het **aanpassen van uw wagen aan uw handicap**. Voorbeelden hiervan zijn automatische versnellingen, gaspedaal en remmen aan het stuur, oprijgoten of schuifdeuren. U vindt alle aanpassingen die voor terugbetaling in aanmerking komen in de 'refertelijst' van het VAPH. U kunt hierover meer informatie verkrijgen op de website van het VAPH onder de rubriek 'hulpmiddelen' of via de volgende contactgegevens :

Website : www.vaph.be

Telefoon : 02 249 30 00

Iedere werkdag van 8u30 - 12u en 13u - 17u (16u op vrijdag)

- Personen met een handicap kunnen voor hun **verplaatsingskosten naar het werk of een opleiding** een tegemoetkoming aanvragen bij de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling (**VDAB**). U kunt meer informatie verkrijgen over de voorwaarden voor het recht op tegemoetkoming in de verplaatsingskosten en de aanvraagprocedure op de website van de VDAB onder de rubriek Oriënteren/ziekte of beperking of via volgende contactgegevens:

Website: www.vdab.be

E-mail: info@vdab.be

Telefoon: 0800 30 700

- Elk jaar biedt het **Brussels Gewest taxicheques** aan personen met een handicap en senioren die geen gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer. Taxicheques hebben een nominale waarde van 5 euro. Ze kunnen in alle Brusselse taxi's gebruikt worden om zich te verplaatsen binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Om van deze taxicheques te kunnen genieten, moet aan één van de volgende twee voorwaarden zijn voldaan:

- Ofwel erkend zijn als persoon met een handicap (handicap van meer dan 9 punten of meer dan 66%), een medisch ongeschiktheidsattest hebben om het openbaar vervoer te gebruiken en een WIGW-statuut hebben.

- Ofwel ouder zijn dan 75 jaar, een medisch ongeschiktheidsattest hebben om het openbaar vervoer te gebruiken en een WIGW-statuuut hebben.

Voor het indienen van een aanvraag voor taxicheques dient u contact op te nemen met de dienst Sociale zaken van de gemeente via volgende contactgegevens:

E-mail: social@anderlecht.brussels

Telefoon: 02 800 07 42 of 02 800 07 43

- De FOD Sociale Zekerheid kan het volgende verlenen:

Een nationale verminderingskaart voor het gehele openbaar vervoernetwerk voor blinden en slechtzienden met een blijvende handicap van ten minste 90% als gevolg van een ooginfectie.

U kunt uw aanvraag indienen bij de FOD via volgende link als u een internetverbinding en een identiteitskaartlezer heeft:

Website: handicap.belgium.be

Of neem contact op met de dienst Sociale Zaken via volgende contactgegevens:

E-mail: social@anderlecht.brussels

Telefoon: 02 800 07 42 of 02 800 07 43

- Bepaalde belastingvoordelen voor de aankoop van een voertuig voor persoonlijk gebruik (BTW-tarief van 6% en geen belasting op de inverkeerstelling en jaarlijkse verkeersbelasting) voor personen van wie de handicap is erkend en die aan minstens één van de volgende voorwaarden voldoen :
 - Volledig blind zijn ;
 - Volledig verlamd zijn aan de bovenste ledematen ;
 - Geamputeerd zijn aan de bovenste ledematen (ook personen van wie beide handen geamputeerd zijn vanaf de pols) ;
 - Blijvend invalide zijn, waarvan ten minste 50 % die rechtstreeks toe te schrijven is aan de onderste ledematen ;
 - Militair of burgerlijk oorlogsinvalide zijn, met een invaliditeitspensioen van ten minste 50 % (voor de btw) of 60 % (voor de belasting op de inverkeerstelling en de verkeersbelasting).

Deze belastingvoordelen worden in principe toegekend zonder dat er specifieke maatregelen moeten worden genomen. Indien dit niet het geval is, kunt u uw verzoek indienen via de volgende link:

Website: handicap.belgium.be

Of neem contact op met de dienst Sociale Zaken via volgende contactgegevens:

E-mail: social@anderlecht.brussels

Telefoon: 02 800 07 42 of 02 800 07 43

Divers

- **Multipermis** biedt twee mogelijke autorijopleidingen aan voor mensen met een lichamelijke beperking:

- Personen die reeds een rijbewijs bezaten vóór hun beperking. Het betreft gewenningslessen om de aanpassingen aan de wagen perfect te leren beheersen (stuur met stuurbol, rem aan het stuur, gaspedaal links/rechts, enzovoort).
- Autorijlessen voor het behalen van een rijbewijs.

Website : www.multi-permis.be/nl/page/rijbewijs-personen-beperkte-mobiliteit.html

Telefoon : 02 520 10 20 (Centrum Anderlecht)

- **Wheelmap** (engelstalig) is een interactieve kaart om te bepalen of een plaats toegankelijk is voor rolstoelgebruikers. Het niveau van toegankelijkheid wordt gestuurd door de gemeenschap. U kunt meer informatie krijgen via de volgende link:

Website: wheelmap.org

- Denk in dezelfde geest ook aan de rolstoeloptie in **Google Maps**
- **Be My Eyes** (engelstalig) is een gratis app die blinde en slechtziende personen in contact brengt met ziende vrijwilligers of medewerkers van een bedrijf om visuele hulp te bieden. Meer informatie over deze applicatie vindt u via de volgende link:

Website: bemyeyes.org

- **BlindSquare** (engelstalig) is een applicatie waarmee mensen met een visuele beperking een nauwkeurige beschrijving van de omgeving om hen heen kunnen horen door middel van geolocatie. Via de volgende link kunt u meer informatie krijgen over deze applicatie:

Website: www.blindsquare.com

- **GPS Lazarillo** (engelstalig) is een applicatie ontworpen voor blinden en slechtzienden. Naast de functies van een conventionele gps, biedt het ook informatie over kruispunten, winkels, enz. die zich op een route bevinden. U kunt meer informatie over deze applicatie krijgen via de volgende link:

Website: www.lazarillo.app

Huisvesting

Vertrekken of in uw woning blijven

Wanneer zich een handicapsituatie voordoet, rijst gewoonlijk de vraag of men zijn woning moet verlaten of in zijn woning moet blijven. Vooral in het geval van motorische beperkingen. Inderdaad, veel van de dagelijkse handelingen kunnen onmogelijk of moeilijk worden. Ook bestaat het gevaar dat de handicapsituatie verergerd, bijvoorbeeld door een val.

Dit leidt meestal tot het idee dat het noodzakelijk is om de eigen woning te verlaten voor een andere, meer aangepaste woning.

Dit is echter niet altijd nodig. Het betekent ook dat andere belangrijke kenmerken van het huis waarin men woont, over het hoofd kunnen worden gezien. Men mag immers de emotionele dimensie niet verwaarlozen die men kan hebben voor zijn woning, zijn buurt, zijn omgeving of andere faciliterende factoren zoals die welke verband houden met vervoer, werk, onderwijs of andere elementen van ons sociaal leven.

Voordat u overhaast op zoek gaat naar een nieuwe woning, is het goed om eerst een diagnose te stellen van uw woning en de mogelijkheden om deze aan te passen aan uw nieuwe behoeften als gevolg van het optreden van een handicap, zelfs als u een huurder bent van de bewoonde woning.

Hulp bij aanpassing van de woning

Steun bij de beslissing

Ergotherapeuten zijn de meest gekwalificeerde professionals om samen met u een diagnose te stellen van uw veiligheid en uw behoeften in uw woning (is het aangewezen om in uw woning te blijven of moet u overwegen om te verhuizen, welke technische hulpmiddelen zouden uw veiligheids- en/of autonomieproblemen kunnen oplossen, enz.).

Ook als men van woning verandert, is het zeer nuttig om een ergotherapeut te raadplegen, zelfs als men dit in het verleden al heeft gedaan of als men in zijn woning al technische hulpmiddelen gebruikt. Inderdaad, wanneer men van woning verandert, kunnen de oriëntatiepunten en gewoonten worden gewijzigd als gevolg van de nieuwe configuratie.

Er kunnen nieuwe behoeften ontstaan, terwijl oude behoeften kunnen verdwijnen of veranderen.

Om u te laten omringen door professionals om de diagnose van uw woning vast te stellen, kunt u contact opnemen met :

- Uw mutualiteit, voor het aanvragen van een bezoek van een ergotherapeut bij u thuis ;
- De sociale dienst van het ziekenhuis waar u wordt gevolgd ;
- Een zelfstandige ergotherapeut ;
- Of met de dienst Handicapbeleid van uw gemeente via de volgende contactgegevens :

E-mail: social@anderlecht.brussels

Telefoon: 02 558 08 45

Als u uw woning huurt of als u eigenaar bent maar uw woning bevindt zich in een flatgebouw, vergeet dan niet om aan de professionals die de evaluatie zullen uitvoeren alle contractuele en/of reglementaire documenten te tonen die betrekking hebben op uw woning (huurcontract, huishoudelijk reglement, enz.). De beperkingen die aan deze documenten zijn verbonden, kunnen inderdaad gevolgen hebben voor de mogelijkheden om de woning aan te passen of voor de keuze van bepaalde technische hulpmiddelen.

Voor meer informatie over technische hulpmiddelen die u kunnen helpen om zelfstandig en veilig te wonen, zie ook het hoofdstuk "Technische hulpmiddelen" in deze gids.

Financiële steunverlening

- Indien u ingeschreven bent bij het VAPH en u technische hulpmiddelen in uw huis nodig hebt om uw autonomie in uw huis te behouden of te ontwikkelen, kan het VAPH financiële steun verlenen voor alle of een deel van de kosten van bepaalde technische hulpmiddelen.

Houd er rekening mee dat er eerst een aanvraag om tussenkomst bij het VAPH moet worden ingediend alvorens technische hulpmiddelen aan te kopen of verbouwingen aan uw woning uit te voeren. Bovendien komt het VAPH niet tussenbeide wanneer de aanvraag betrekking heeft op uitkeringen die door andere instanties, zoals het RIZIV of een verzekeringsmaatschappij kunnen worden gedekt. In dat geval dient u zich tot deze organisaties te wenden en niet tot het VAPH.

Via de volgende link of contactgegevens kunt u meer te weten komen over de technische hulpmiddelen waarvoor het VAPH steun verleent, de interventieplafonds en de procedure voor het indienen van een aanvraag :

Website : www.vaph.be

Telefoon : 02 249 30 00

Iedere werkdag van 8u30 - 12u en 13u – 17u (16u op vrijdag)

- Als u niet bent toegelaten tot het VAPH en u bent eigenaar van uw huis, dan kunt u een premie voor de renovatie van het woonmilieu aanvragen bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Hiervoor moet onder meer aan de volgende voorwaarden zijn voldaan :

- Gedomicilieerd zijn in de woning ;
- Eigenaar zijn van de woning ;
- Er gevestigd blijven voor een periode van ten minste vijf jaar vanaf de datum van het ministerieel besluit tot liquidatie van de premie. Gedurende deze periode kunt u de woning niet (geheel of gedeeltelijk) verhuren.

Deze premie heeft onder meer betrekking op de aanpassing van de woning en de installatie van specifieke apparatuur, die rechtstreeks verband houdt met de aard van de handicap van de aanvrager of leden van zijn huishouden, met betrekking tot toegangswegen, interne rotatie van de zones, de breedte van de deuren, de toiletten. Deze werkzaamheden moeten worden uitgevoerd op basis van de technische specificaties voor de

toegankelijkheid en aanpassing van sociale woningen voor personen met een handicap of een beperkte mobiliteit.

Het bedrag van de aanvaarde werkzaamheden is beperkt tot 7.500 euro per woning.

Het tussenkomstpercentage varieert afhankelijk van de situatie van het onroerend goed en het bedrag van het gezinsinkomen van de eigenaar.

Let op, het is van essentieel belang om kennis te nemen van de procedure voordat er werkzaamheden worden uitgevoerd.

Meer informatie over de premie voor de renovatie van het woonmilieu in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en over de aanvraagprocedure kunt u verkrijgen via de volgende contactgegevens:

Website: wijken.brussels/4

Telefoon: 02 432 84 00

enkel op maandag, donderdag, vrijdag van 9u tot 12u

Thuishulp en thuiszorg

Als u (tijdelijk of permanent) moeilijkheden ondervindt bij het uitvoeren van bepaalde taken in uw dagelijks leven (uit bed komen, aankleden, huishoudelijk werk of boodschappen doen) of bij het uitvoeren van uw verzorging, kunnen de thuishulp- en zorgdiensten u ongetwijfeld helpen.

Er zijn veel thuishulp- en zorgdiensten in Brussel, maar u kunt het best vooraf contact opnemen met uw mutualiteit, omdat u misschien van gunstiger voorwaarden kunt genieten door gebruik te maken van

hun diensten. Hieronder vindt u de contactgegevens van thuishulp- en zorgdiensten en de mutualiteit waarvan elk van hen afhankelijk is.

- **Thuiszorgcentrum Brabant - Socialistische Mutualiteit**

Website: www.fmsb.be

E-mail: thuiszorgcentrum@fmsb.be

Telefoon: 078 15 60 30

- **Liberaal coördinatiecentrum voor thuiszorg en dienstverlening**

Website: www.LMmutplus.be

E-mail: thuiszorg@mutplus.be en socia@mutplus.be

Telefoon: 02 209 49 75

- **Familiehulp regio Brussel-Halle-Vilvoorde**

Website: www.familiehulp.be

E-mail: brussel@familiehulp.be

Telefoon: 02 543 79 10

- **i-mens Brussel**

Website: www.i-mens.be

E-mail: info@i-mens.be

Telefoon: 078 15 25 35

De financiële bijdrage in de kosten van thuishulp is afhankelijk van uw gezinssituatie en uw inkomen.

Sommige zorgverleners maken gebruik van de derdebetalersregeling, dat wil zeggen dat u aan zorgverleners alleen het deel van de kosten betaalt dat niet door uw ziekenfonds wordt gedekt.

Dienstencheques

De dienstencheque is een betaalmiddel waarvan u slechts een deel van de waarde hoeft te betalen. Het geeft dus tegen een voordelig tarief toegang tot een hele reeks thuishulpdiensten. Om in aanmerking te komen voor dienstencheques, moet u:

- 18 jaar of ouder zijn ;
- De dienstencheques voor privédoeleinden gebruiken (niet voor professioneel gebruik) ;
- Gedomicilieerd zijn in Brussel.

Het aantal dienstencheques waarover u kunt beschikken, is beperkt tot een jaarlijkse limiet. Voor personen met een handicap of ouders van kinderen met een handicap kan het aantal dienstencheques hoger zijn indien :

- het kind of de volwassene met een handicap wordt toegelaten tot het VAPH ;
- of, hij of zij geniet van :
 - Een verhoogde kinderbijslag voor een kind met een handicap of een kind met een ernstige ziekte of ;
 - Een inkomensvervangende tegemoetkoming of ;
 - Een integratietegemoetkoming of ;
 - Een tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden of ;
 - Een attest van de DG-Personen met een handicap (FOD Sociale Zekerheid) waarin wordt verklaard dat de betrokkene een vermindering van 66% van de verdien capaciteit heeft. Een attest van het VAPH of de FOD zal dan vereist zijn.

Een deel van de kosten van de dienstencheques is fiscaal aftrekbaar.

Alle informatie die u nodig heeft om u in te schrijven voor het dienstenchequesysteem en alle bedrijven die erkend zijn voor het gebruik van dienstencheques, vindt u via de onderstaande link en contactgegevens:

Website : www.dienstencheques.brussels

Thuishulpdienst van het OCMW Anderlecht

Als u niet voldoende inkomen heeft om een waardig leven te leiden of als u niet in aanmerking komt voor de sociale bijstand die u nodig heeft, kan het OCMW Anderlecht u misschien helpen. Het OCMW heeft ook een thuisulpdienst (huishoudelijke hulp, gezinshulp, maaltijdbezorging, ...). De financiële bijdrage om toegang te krijgen tot deze diensten zal worden aangepast aan uw gezinsinkomen.

U kunt meer informatie krijgen via de volgende link en contactgegevens:

Website : www.anderlecht.be/nl/gespecialiseerde-sociale-steunen

E-mail : ocmw@ocmw-anderlecht.be

Telefoon thuisulp: 02 529 96 00 of 02 529 96 01 of
02 529 96 03

Telefoon maaltijdbezorging: 02 209 62 70

Lokale dienstencentra

Een lokaal dienstencentrum is een ontmoetingsplek in de buurt waar buurtbewoners, ongeacht hun leeftijd,

terecht kunnen voor een dagelijkse warme maaltijd en allerhande activiteiten. U kunt hulp krijgen bij het boodschappen doen of bij kleine huishoudelijke klussen, u kunt voor uw verplaatsingen gebruik maken van de aangeboden vervoersdienst, u kunt een personenalarmsysteem uitlenen,...

Het dienstencentrum wil u helpen om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen met de hulp van gespecialiseerde thuiszorgdiensten in uw wijk. U kan er naar de kapper gaan, hulp krijgen bij het wassen, voetverzorging krijgen en gebruik maken van andere hygiënische zorgen.

Meer informatie over de lokale dienstencentra in Brussel kunt u verkrijgen via volgende link:

Website : www.vgc.be/wat-biedt-n-brussel/welzijn/lokale-dienstencentra

Lokale dienstencentra in Anderlecht :

- **Lokaal dienstencentrum Cosmos**

Website: cosmosvzw.be

E-mail: mark.dhondt@cosmosvzw.be

Telefoon: 02 527 89 73

- **Lokaal dienstencentrum De Kaai**

Website: dekaaivzw.be

E-mail: info@dekaaivzw.be

Telefoon: 02 705 14 00

- **Lokaal dienstencentrum Vives**

Website: cosmosvzw.be/lcd-vives/

E-mail: edwin.delanoeye@cosmosvzw.be

Telefoon: 02 527 05 46

Dienst begeleid zelfstandig wonen

Diensten voor begeleid zelfstandig wonen bieden mensen met een handicap ondersteuning bij het verwerven, ontwikkelen of behouden van een zelfstandig bestaan in hun woning.

Elke dienst woonbegeleiding heeft zijn eigen specifieke kenmerken (type handicap, huisregels, ...).

Begeleiding vindt plaats bij de betrokkene thuis volgens de openingstijden van de begeleidingsdienst.

Elk begeleidingsproject wordt gepersonaliseerd volgens de behoeften en wensen van de persoon. Het gaat in wezen om ondersteuning bieden en niet doen in de plaats van de persoon. De ondersteuning kan vele gebieden bestrijken, maar in geen geval zal de begeleider namens de persoon medische of paramedische handelingen verrichten of zelfs maar financiële handelingen verrichten. Elk persoonlijk begeleidingsproject is het onderwerp van een begeleidingsovereenkomst tussen de betrokkene en de dienst voor begeleid zelfstandig wonen.

U kunt een lijst van de diensten voor begeleid zelfstandig wonen en alle andere nuttige informatie van Iriscare verkrijgen via de volgende link en contactgegevens:

Website: www.iriscare.brussels

Telefoon: 02 435 61 70

Dienst begeleid zelfstandig wonen Anderlecht

Het Gemeentebestuur van Anderlecht biedt een dienst woonbegeleiding aan. Deze is goedgekeurd door Iriscare.

Om een registratie aan te vragen bij de dienst woonbegeleiding van Anderlecht is het noodzakelijk:

- om meerderjarig of een ontvoogde minderjarige te zijn ;
- in het bezit te zijn van een erkenning als persoon met een handicap van de bevoegde autoriteiten van het Brussels Gewest voor begeleide woondiensten ;
- om een woning te hebben ;
- om in Anderlecht gedomicilieerd te zijn.

Om het onthaalproject van de dienst Begeleid zelfstandig wonen te verkrijgen, evenals alle andere informatie over deze dienst, kunt u contact opnemen met de dienst Handicapbeleid via de volgende contactgegevens:

E-mail: social@anderlecht.brussels

Telefoon: 02 558 08 45

Een nieuwe woning vinden

Wanneer u op zoek bent naar een nieuwe woning, kunt u uw onderzoek richten op huisvesting die toegankelijk wordt genoemd of voor "PBM", maar het risico bestaat dat u met een zeer beperkt aanbod wordt geconfronteerd. Bovendien zijn deze woningen meestal ontworpen voor mensen in een rolstoel en niet speciaal voor andere soorten handicaps.

U kunt ook zelf het initiatief nemen en op zoek gaan naar gewone woningen (die niet met "toegankelijk", "PBM" of andere namen genoemd) en overwegen om deze aan uw behoeften aan te passen. Het VAPH kan in feite een deel van de kosten dekken van de aanpassingen die u nodig hebt (zie het punt "Hulp bij aanpassing van de woning" hierboven).

De voorkeur gaat uit naar aanbiedingen van eengezinswoningen, omdat dit betekent dat er geen andere bewoners dan u en uw gezin in de woning wonen (en er dus geen toestemming van derden hoeft te worden gevraagd voor aanpassingen die in gemeenschappelijke ruimtes zouden moeten worden gedaan), of die van vrij recente flatgebouwen. U moet namelijk weten dat in Brussel in principe alle benedenverdiepingen van flatgebouwen en de woningen daarin legaal toegankelijk moeten zijn voor rolstoelgebruikers. Dit betekent niet dat ze aangepast zijn, de aanpassingen zijn persoonlijke maatregelen die achteraf genomen zullen moeten worden, maar het betekent wel dat de breedte van onder meer deuren en gangen geen obstakels mogen vormen.

Hoewel dit soort onderzoek in eerste instantie vervelend

kan lijken, leidt het over het algemeen tot een snellere uitkomst en een hogere levenskwaliteit, zolang u uw onderzoek maar kunt richten op de plaatsen van uw keuze (in de buurt van openbaar vervoer, dicht bij uw werkplek of de school van uw kinderen, dicht bij uw vrijetijdsbesteding, dicht bij één van uw mantelzorgers,...).

Als u moeilijkheden ondervindt bij het opstarten van uw onderzoek of als u niemand heeft die u kan helpen bij de bezoeken, kunt u contact opnemen met de dienst Handicap beleid via de volgende contactgegevens :

E-mail : social@anderlecht.brussels

Telefoon : 02 558 08 45

Woningfonds

Het Woningfonds maakt het mogelijk om de toegang tot huisvesting voor huishoudens met een gemiddeld of bescheiden inkomen te bevorderen door middel van gunstige voorwaarden op het gebied van hypotheekleningen, huursteun of leningen voor het aangaan van huurgaranties.

Het Woningfonds bouwt en renoveert ook woningen met als doel deze te verkopen of te verhuren. Sommige van deze woningen zijn aangepast of aanpasbaar en zijn daarom voornamelijk gereserveerd voor mensen met een handicap.

U kunt meer informatie krijgen over de toegangsvoorwaarden en hun diensten via de volgende link en contactgegevens :

Website : www.woningfonds.be

E-mail : info@wffl.be

Telefoon : 02 504 32 11

Sociale woningen

Mensen met een handicap of huishoudens met een persoon met een handicap zullen waarschijnlijk voorrang genieten bij de toegang tot sociale huisvesting en andere mogelijke voordelen (aantal kamers, bescherming tegen transfers, huurverlaging ...). Hiervoor is het noodzakelijk dat de persoon of het huishouden waarvan hij deel uitmaakt voldoet aan de voorwaarden voor toegang tot sociale huisvesting, namelijk :

- Geen enkel lid van het huishouden kan eigenaar zijn van onroerend goed, hetzij in volle eigendom, in vruchtgebruik of in erfpacht ;
- Dat het netto belastbaar inkomen van het huishouden bepaalde plafonds niet overschrijdt. U kunt de plafonds raadplegen via de volgende link: <https://slrb-bghm.brussels> ;
- Minstens één van de gezinsleden van 18 jaar of ouder moet ingeschreven zijn in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister van een gemeente in België ;
- Als u al huurder van een sociale huurwoning bent geweest, moet u aan al uw verplichtingen hebben voldaan: betaling van huur, betaling van lasten, respect voor het pand, ... ;
- Een eenmalige aanvraag voor sociale huisvesting indienen bij een Openbare Vastgoedmaatschappij (OVM) in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Bepaalde uitzonderingen op deze punten zijn echter in bepaalde specifieke gevallen mogelijk. Voor meer informatie over dit onderwerp kunt u contact opnemen met de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij (BGHM) via de volgende contactgegevens:

E-mail: slrb@slrb.brussels

Telefoon: 0800 84 055

Woningen van de dienst Gebouwen en Huisvesting van de gemeente Anderlecht

De dienst Gebouwen en Huisvesting van het gemeentebestuur van Anderlecht beschikt over een aantal verschillende soorten woningen die geschikt zijn voor mensen met een motorische beperking.

Om u te kunnen inschrijven op de lijst van kandidaat-huurders voor deze woningen, moet aan de volgende voorwaarden zijn voldaan :

- Minstens 18 jaar oud zijn of een ontvoogde minderjarige zijn of een minderjarige in autonomie zijn ;
- Geen enkel lid van het huishouden van de kandidaat-huurder mag in volle eigendom, erfpacht of vruchtgebruik eigenaar zijn van een gebouw dat bestemd is voor huisvesting in België of in het buitenland ;
- Minstens één van de leden van het huishouden die niet het statuut van kind ten laste heeft, moet ingeschreven zijn in een bevolkings- of vreemdelingenregister of een referentieadres hebben bij een OCMW ;

- Dat de handicap van één van de gezinsleden erkend wordt door de FOD Sociale Zekerheid - DG Personen met een handicap.

Daarnaast heeft de gemeente verschillende woningtypen (matige of middelhoge huurprijzen). Dit houdt in dat de kandidaat-huurder een inkomen moet hebben dat past bij het type leegstaande woonruimte.

Om u in te schrijven op de lijst met kandidaat-huurders, moet u:

- Het registratieformulier invullen dat u kunt verkrijgen via de volgende link of contactgegevens:

Website: www.anderlecht.be/nl/wonen

E-mail: batlog@anderlecht.brussels

Telefoon: 02 556 31 56

- En breng de volgende documenten mee:
 - Een gezinssamenstelling opgemaakt door het gemeentebestuur waar de kandidaat woonachtig is in de dertig dagen voorafgaand aan de inschrijving in het register van kandidaat-huurders (origineel document) ;
 - Een fotokopie van beide zijden van de identiteitskaart of het paspoort van alle volwassen leden van het huishouden ;
 - Het attest van erkenning van een handicap afgeleverd door de FOD Sociale Zekerheid - DG Personen met een handicap ;
 - Een fotokopie van het laatste aanslagbiljet of, bij gebreke daarvan, een fotokopie van enig ander document waarmee de hoogte van het inkomen

van de gezinsleden kan worden vastgesteld ;

- Als u één of meer kinderen heeft die niet permanent in uw huishouden wonen, heeft u ook een kopie nodig van het vonnis of de overeenkomst waarin de voorwaarden voor het gezag over de kinderen zijn vastgelegd ;
- Als u één of meer volwassen kinderen heeft voor wie u nog kinderbijslag ontvangt, heeft u ook een fotokopie nodig van het document waaruit blijkt dat u kinderbijslag ontvangt voor de volwassen kinderen die deel uitmaken van uw huishouden.

Om meer te weten te komen over de praktische regelingen voor het indienen van deze documenten of voor enige andere informatie met betrekking tot de huur van een woning bij de dienst Gebouwen en Huisvesting van het Gemeentebestuur van Anderlecht :

Website : www.anderlecht.be/nl/wonen

E-mail : batlog@anderlecht.brussels

Telefoon : 02 556 31 56

Gespecialiseerde diensten en huisvesting

Er zijn verschillende soorten gespecialiseerde huisvesting voor mensen met een handicap om aan meer specifieke behoeften te voldoen.

ADL-woning

Woningen met ondersteuning bij de activiteiten van het dagelijks leven (ADL) zijn in de eerste plaats bedoeld

voor volwassenen met een zware fysieke handicap die op elk moment van de dag of de nacht hulp nodig kunnen hebben.

De sociale huurwoningen zijn aangepast en bevinden zich op korte afstand van een dienst, die ADL-assistentie verleent, (maximaal 500 m) waarmee ze rechtstreeks zijn verbonden door een communicatiesysteem dat in geval van nood wordt gebruikt.

De dienst kan hulp bieden bij persoonlijke hygiëne, aan- en uitkleden, opstaan en naar bed gaan, maaltijden bereiden en eten, ... Ze kan ook alle fysieke hulp bieden die de persoon met een handicap in staat stelt een sociaal en professioneel leven te leiden of zelfs zijn ouderlijke rol te vervullen. Medische behandelingen en onderzoeken, sociale of psychosociale hulpverlening, maken geen deel uit van de ADL-diensten.

De diensten zijn volledig gepersonaliseerd en worden alleen op uitdrukkelijk verzoek van de persoon verleend.

De ADL-woning biedt een inclusieve woonomgeving doordat de woning tussen andere gewone woningen staat. Het is geen institutionele leefomgeving.

Elke ADL-huisvestingsdienst heeft zijn eigen specifieke kenmerken (verschillende soorten woningen, uitrusting en diensten, ...).

Om in aanmerking te komen voor een ADL-woning moet aan volgende voorwaarden worden voldaan :

- Erkend zijn als persoon met een handicap ;
- Jonger zijn dan 60 jaar bij het aanvragen van een ADL-woning ;
- De Belgische nationaliteit hebben of staatloos of vluchteling of erkend vluchteling of lid zijn van

een land van de Europese Gemeenschap of een periode van ononderbroken domicilie kunnen aantonen van minstens 5 jaar in België, of 10 jaar, met onderbreking, voorafgaand aan de indiening van het verzoek ;

- Ten minste drie handicapsituaties vertonen, waaronder :
 - Bedlegerig zijn of motorische stoornissen hebben die leiden tot een gebrek aan motorische autonomie (zelfs met hulpmiddelen moet de persoon worden geholpen om zich te bewegen) ;
 - Lijden aan incontinentie overdag en/of 's nachts ;
 - De voortdurende en actieve aanwezigheid van een derde persoon vereisen ;
 - Niet in staat zijn om alleen te eten ;
 - Dagelijks een compleet toilet nodig hebben dat door een andere persoon is gemaakt ;
 - Lijden aan een ernstige somatische aandoening die dagelijkse medische of paramedische zorg vereist.

U kunt meer informatie over ADL-woningen en de aanvraagprocedure verkrijgen bij Access and Go-ABP via de volgende contactgegevens :

E-mail : info@accessandgo-abp.be

Telefoon : 02 772 18 95

ADL-diensten erkend door Iriscare

Website : www.iriscare.brussels

Verblijfscentra voor personen met een handicap

Verblijfscentra voor mensen met een handicap onthalen kinderen of volwassenen met een handicap. Het is een collectieve leefomgeving. Elk opvangcentrum herbergt een specifiek type handicap en heeft zijn eigen opvangplan (type handicap, zorg, dagelijks leven, ...), type woning, bezettingsduur en diensten die specifiek zijn voor hem.

De toelatingsvoorwaarden tot een verblijfscentrum kunnen verschillen, maar in alle gevallen moet de handicap worden erkend.

De maandelijkse financiële bijdrage van de persoon met een handicap om toegang te krijgen tot een woonruimte in een verblijfscentrum is wettelijk vastgelegd. U kunt het lezen via de volgende link:

Website : www.vaph.be/professionelen/vza/subsidiering/bijdragen-woon-leefkosten/financiele-bijdrage

De adressen van de organisaties die door het VAPH erkend, vergund, gemachtigd, gesubsidieerd of geregistreerd zijn voor verblijf of woonondersteuning, vindt u via onderstaande linken:

- Af en toe nood aan verblijf via rechtstreeks toegankelijke hulp:

Website : isis.vaph.be/wegwijzer/rth

- Intensief verblijf of woonondersteuning:
 - Voor minderjarigen : de ondersteuning door een multifunctioneel centrum (MFC) verloopt via de intersectorale toegangspoort, een dienst van de jeugdhulp binnen Opgroeien.

- Voor meerderjarigen: op maat inkopen met het persoonsvolgend budget.

Website: www.zorgwijs.be

Of door contact op te nemen met het VAPH via de volgende contactgegevens:

Telefoon: 02 249 30 00

Iedere werkdag van 8u30 - 12u en 13u - 17u (16u op vrijdag)

U kunt de lijst van door Iriscare erkende verblijfscentra voor personen met een handicap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest opvragen via de volgende link en contactgegevens:

Website: www.iriscare.brussels

Telefoon: 02 435 61 70

De inschrijvingsprocedure verschilt naargelang de referentie-instellingen. U kunt er meer over te weten komen via dezelfde links en contactgegevens als hierboven vermeld.

Woning met begeleiding

Begeleid zelfstandig wonen wordt beschreven in het punt "Dienst voor begeleid zelfstandig wonen" voor zover de diensten voor begeleid zelfstandig wonen vooral bestaan uit het verlenen van ondersteuning bij het verwerven, behouden of ontwikkelen van autonomie voor personen met een handicap binnen hun eigen woning.

Sommige diensten voor begeleid zelfstandig wonen hebben echter hun eigen huisvesting die ze (tegen een financiële bijdrage) ter beschikking stellen aan personen

met een handicap die ze ondersteunen. Meestal is het verstrekken van huisvesting beperkt in de tijd totdat de persoon zijn eigen huisvesting kan vinden.

De diensten voor begeleid zelfstandig wonen zijn doorgaans gespecialiseerd in de opvang van een zeer specifieke handicapsituatie. Elke dienst heeft zijn eigen onthaalproject.

De begeleiding is geïndividualiseerd in functie van de vragen en behoeften van de persoon met een handicap en maakt het voorwerp uit van een begeleidingsovereenkomst.

De voorwaarden waaraan personen met een handicap moeten voldoen om toegang te krijgen tot een dienst begeleid zelfstandig wonen, verschillen van dienst tot dienst, maar in alle gevallen moet de handicap van de persoon erkend zijn.

U kunt een lijst van diensten voor begeleid zelfstandig wonen en andere nuttige informatie van Iriscare verkrijgen via de volgende link en contactgegevens :

Website : www.iriscare.brussels

Telefoon : 02 435 61 70

U kunt ook informatie vinden over organisaties en diensten woonondersteuning, die vergund zijn door het VAPH, via de volgende link en contactgegevens :

Website : www.vaph.be/organisaties/vza/ondersteuning

Op www.zorgwijs.be kunt u vergunde zorgaanbieders in uw buurt zoeken.

Telefoon : 02 249 30 00

Alternatieve woonvormen

Vandaag de dag duiken steeds meer verschillende woonvormen op om aan uiteenlopende behoeften te voldoen (vermindering van de financiële of onderhoudskosten, doorbreken van eenzaamheid, vergemakkelijken van de uitwisseling van diensten, enz.). Samenhuizen, inclusief wonen, kangoeroe, wonen in een aanleunwoning of gegroepeerd wonen, maken deel uit van deze nieuwe manieren om naar huisvesting te kijken. Gespecialiseerde verenigingen zijn ook aanwezig om rond deze nieuwe manieren van "wonen" te ondersteunen, te begeleiden en verschillende diensten te verlenen.

- **Samenhuizen** adviseert, informeert en sensibiliseert rond gemeenschappelijk wonen in al zijn vormen en aspecten. Op hun website vindt u naast hun activiteiten ook zoekertjes om woonruimte in woongemeenschappen te zoeken of aan te bieden.

U kunt meer informatie verkrijgen over hun diensten via volgende link en contactgegevens:

Website: www.samenhuizen.be

E-mail: info@samenhuizen.be

Telefoon: 0489 92 64 64

- Het **Kenniscentrum WWZ (wonen welzijn zorg)** speelt een belangrijke rol in de ontwikkeling van nieuwe woonvormen voor zorgbehoevenden in Brussel. Met telkens nieuwe partners worden nieuwe projecten bedacht, ontwikkeld en gerealiseerd. Op hun website vindt u onder de rubriek 'Wonen

met zorg' meer gedetailleerde informatie over alternatieve woonvormen en heeft u zicht op hun portfolio met bouwprojecten.

U kunt meer informatie verkrijgen over hun diensten en producten via volgende link :

Website : www.kenniscentrumwwz.be

Financiële steunmaatregelen

Herhuisvestingstoelage

Als u vanwege uw handicap uit uw huurwoning moet verhuizen en u woont daar al een jaar of langer, kunt u mogelijks in aanmerking komen voor een herhuisvestingstoelage.

U kunt meer informatie verkrijgen over de herhuisvestingstoelage via de volgende link en contactgegevens :

Website : huisvesting.brussels/vragen-en-contact/

E-mail : adil@gob.brussels

Telefoon : 0800/40 400 (elke ochtend van 9 tot 12 uur)

Vermindering van de onroerende voorheffing

Als u huurder bent en uw handicap wordt erkend door de FOD Sociale Zekerheid, kan uw verhuurder mogelijk genieten van een vermindering van de onroerende voorheffing.

U kunt meer informatie verkrijgen via de volgende link en contactgegevens:

Website: <https://fiscaliteit.brussels>

Telefoon: 02 430 60 60

Huurtoelage

Staat u ingeschreven op een wachtlijst voor sociale huurwoningen maar heeft u deze nog niet kunnen krijgen, kunt u onder bepaalde beperkingen en voorwaarden mogelijk een huurtoelage krijgen. Dit is bedoeld om een deel van de kosten van uw huidige huur te dekken in afwachting van een sociale huurwoning. Het kan worden aangevraagd bij aanvang of tijdens de huurperiode.

Via de volgende link en contactgegevens kunt u meer informatie krijgen over de huurtoelage:

Website: slrb-bghm.brussels/nl/huurder-woorden/toelages-hulp-en-alternatieven

Telefoon: 0800 84 055 (gratis nummer) of 02/533 19 11

Sociaal tarief voor electriciteit en/of aardgas

Als u een tegemoetkoming ontvangt van de FOD Sociale Zekerheid - DG Personen met een handicap of als uw huishouden een gehandicapt kind telt met minstens 4 punten in pijler 1, dan komt u in aanmerking voor het sociaal gas- en elektriciteitstarief. Het sociaal tarief is hetzelfde ongeacht uw energieleverancier, het varieert alleen naargelang van de situatie van uw huishouden.

In de meeste gevallen wordt het sociaal tarief automatisch verkregen bij erkenning van de handicap door de FOD Sociale Zekerheid - DG Personen met een handicap wanneer aan één van de twee hierboven vermelde voorwaarden is voldaan.

Indien u aan deze voorwaarden voldoet en wilt nagaan of het sociaal tarief wordt toegepast, kunt u dit doen via de volgende link :

Website : www.sociaaltarief.economie.fgov.be

Indien dit niet het geval is of indien u meer informatie wenst over het sociaal gas- en elektriciteitstarief, kunt u dit doen via de volgende link en contactgegevens :

Website : <http://economie.fgov.be>

E-mail : soc.ener@economie.fgov.be

Telefoon : 0800 120 33

elke werkdag van 09.00 tot 17.00 uur

Kindertijd

Instellingen voor kinderopvang en kribben

Er bestaan verschillende soorten voorzieningen voor kinderopvang en voorschoolse opvang die aan verschillende behoeften en leeftijden voldoen. Men kan de volgende hoofdstructuren onderscheiden:

- Kinderdagverblijven, Huizen van het Kind en andere soortgelijke instellingen zijn reguliere opvangvoorzieningen voor kinderen tussen 0 en 3 jaar oud.
- Tijdelijke opvang of flexibele opvang zijn occasionele onthaalplaatsen. Ze bieden een opvang op verzoek, gedurende enkele uren per dag, al dan niet in aanwezigheid van de ouders. Het is dus ook een ontmoetingsplaats voor ouders onderling en voor ouders en kinderen.
- Vrijtijdsopvang is de naam die wordt gegeven aan de opvang van kinderen van 3 tot 12 jaar en ouder. Het bestaat uit drie grote sectoren, namelijk: buitenschoolse opvang, vakantiecentra en huiswerk scholen.
- De dagcentra voor niet-schoolgaande kinderen onthalen de kinderen die niet in staat zijn een schooltraject te volgen. Deze opvang vindt plaats tijdens schooluren (van maandag tot vrijdag, overdag). Het kind kan voltijds of deeltijds gaan, afhankelijk van zijn of haar mogelijkheden. De begeleiding wordt uitgevoerd door een multidisciplinair team om de autonomie van het kind te behouden en te ontwikkelen.

- De dagcentra voor schoolgaande kinderen onthalen de kinderen buiten de schooluren en tijdens de vakanties. De dagcentra staan in voor medische, paramedische, psychologische, sociale en educatieve interventies in een multidisciplinaire geest die een aanvulling vormt op het onderwijs dat door de aangrenzende school wordt georganiseerd. In sommige gevallen kunnen de interventies van het centrum worden uitgevoerd voor leerlingen die op andere scholen zitten of voor kinderen die nog niet de leerplichtige leeftijd hebben bereikt (bijvoorbeeld crèche). Hun doel is om een grotere autonomie te bereiken ten einde inclusie te bevorderen.

Net als in het onderwijs bestaan er gespecialiseerde structuren voor de opvang van kinderen met een handicap en "gewone" structuren. Beiden kunnen al dan niet inclusieve opvang aanbieden. Behoudens specifieke gevallen waarvoor een medische opvangvoorziening vereist is, behoort de keuze tussen een zogenaamde gespecialiseerde structuur of een zogenaamde gewone structuur aan u.

De kinder- en kleuterschoolsector is een communautaire bevoegdheid. Bijgevolg zijn de verwijzingsinstellingen verschillend voor de Franse en de Vlaamse Gemeenschap. De regels en voorwaarden kunnen dus van elkaar verschillen. Niettemin is de antidiscriminatiewet een nationale wet die de bronnen van discriminatie bij de opvang van kinderen met een handicap zal beperken, ongeacht de gemeenschap waarvan de infrastructuur van uw keuze afhangt.

Gewone opvangvoorzieningen

Op het grondgebied van het Brusselse gewest is Kind en Gezin de referentieorganisatie voor nederlandsstalige gewone of gespecialiseerde) opvangvoorzieningen. De kwaliteitscode van Kind en Gezin bepaalt onder meer dat geen enkel kind mag worden gediscrimineerd, met name op grond van een handicap.

Dus als u wilt dat uw kind naar een gewone opvang gaat, kan hij of zij daar meestal wel terecht. Alleen te specifieke behoeften die niet door een infrastructuur kunnen worden gedekt, kunnen in bepaalde gevallen een weigering rechtvaardigen.

Er bestaan verschillende vormen van ondersteuning voor opvangvoorzieningen om de inclusie van kinderen met een handicap te bevorderen. U kunt dus zeker zijn van de kwaliteit van de opvang die uw kind zal krijgen, ook in een niet-gespecialiseerde omgeving.

Gespecialiseerde of inclusieve opvangvoorzieningen

Kinderdagverblijven en Huizen van het Kind

U vindt inclusieve opvang :

- Bij de kinderopvang in uw buurt.
- Via de gemeente. Vaak is er een Lokaal Loket Kinderopvang en/of een Huis van het Kind waar u informatie kan krijgen.

- Het **Lokaal Loket Kinderopvang Brussel** werkt samen met meer dan 100 nederlandstalige kinderdagverblijven en onthaalouders die door Kind en Gezin vergund zijn. Opvanglocaties die extra aandacht hebben voor kinderen met speciale zorgen krijgen het logo 'inclusieve kinderopvang'. U kunt meer informatie verkrijgen over deze inclusieve opvanglocaties via volgende link en contactgegevens:

Website: www.kinderopvanginbrussel.be

E-mail: helpdesk@kinderopvanginbrussel.be

Telefoon: 0493 56 56 99

Elke werkdag van 9u30 tot 12u30.

- **Huis van het Kind Brussel** is een informatiepunt voor al uw vragen over opvoeding en het opgroeien van uw kind (bijvoorbeeld rond kinderopvang, vrijetijd, opvoedingsondersteuning,...). Voor meer info rond Huis van het Kind Brussel:

Website: www.huisvanhetkindbrussel.be

E-mail: info@huisvanhetkindbrussel.be

- Via het **centrum voor inclusieve kinderopvang (CIK) Elmer** in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. U kunt meer informatie verkrijgen over hun werking via volgende link en contactgegevens:

Website: www.elmer.be

E-mail: info@elmer.be

Telefoon: 02 274 20 21

Goed om te weten: In geval van nood en in het belang van het kind kan een uitzondering voor

de opvang na de leeftijd van 3 van een kind met een handicap worden aangevraagd in alle opvangvoorzieningen.

Occasionele opvang

Elmer heeft verschillende opvanglocaties in Brussel voor alle kinderen tussen 0 en 3,5 jaar. Deze organiseren buurtdiensten in de kinderopvang, waarbij ze hun aanbod aanpassen aan de vraag van de ouders. Dit houdt in dat ze urgentie-, deeltijdse, voltijdse, occasionele en kortdurende opvang aanbieden, telkens afhankelijk van de reden van opvang. Vanuit hun visie op diversiteit heeft Elmer ervoor gekozen bijzondere inspanningen te leveren om kinderen met specifieke zorgbehoeften op te vangen.

U kunt meer informatie verkrijgen over hun werking via hogervermelde link en contactgegevens.

Dit punt omvat enkel gespecialiseerde opvangcentra in Brussel. Als u meer wilt weten over de opvangcentra in andere regio's, kunt u contact opnemen met Aviq of Opgroeien (equivalent van de Phare-dienst in Wallonië en in Vlaanderen) via de link en de volgende contactgegevens:

- **Aviq**

Site internet: www.aviq.be

E-mail: numerograttuit@aviq.be

Telefoon: 071 33 75 46

- **Opgroeien**

Site internet: www.opgroeien.be

E-mail: via l'onglet "Contact" du site internet

Begeleidingsdiensten

Begeleidingsdiensten voor kinderen bieden ouders van kinderen met een handicap educatieve, sociale en psychologische hulp zodra ze zich bewust worden van de handicap. Hulp kan ook betrekking hebben op broers en zussen van kinderen met een handicap. Ze begeleiden het kind in zijn verschillende leefomgevingen (kinderdagverblijf, school, thuis, vrijetijdsbesteding, enz.). De begeleiding wordt uitgevoerd door een multidisciplinair team.

De begeleidingsdiensten in Brussel zijn :

- **Het Raster Halle-Vilvoorde-Brussel** : voor kinderen met autisme in hun verschillende leefomgevingen.

U kunt meer informatie over hun diensten krijgen via de volgende link en contactgegevens :

Website : www.hetraster.be

E-mail : info@hetraster.be

Telefoon : 02 757 11 18

- **Resonans** : voor kinderen met een verstandelijke handicap, een niet aangeboren hersenletsel (NAH), een motorische of meervoudige handicap eventueel met bijkomende problemen (autisme, ADHS,...).

U kunt meer informatie over hun diensten krijgen via de volgende link en contactgegevens :

Website : www.resonansvzw.be

E-mail : informatie@resonansvzw.be

Telefoon : 02 420 22 44

- **Thuisbegeleidingsdienst Woluwe**: voor kinderen en volwassenen met gehoor, taal of spraakproblemen.

U kunt meer informatie over hun diensten krijgen via de volgende link en contactgegevens:

Website: tbd.kiwoluwe.be

E-mail: thuisbegeleiding.woluwe@kiwoluwe.broedersvanliefde.be

Telefoon: 02 736 02 75

U kunt ook contact opnemen met de TMS (Travailleurs Médico-Sociaux) van ONE-consultaties of die van Kind en Gezin via de volgende links en contactgegevens:

- **ONE**

Website: www.one.be

E-mail: info@one.be

Telefoon: 02 542 12 21

- **Kind and Gezin**

Website: www.kindengezin.be

Telefoon: 078 150 100

Dagopvang

Multifunctionele centra voor minderjarigen kunnen twee vormen van dagopvang aanbieden: schoolaanvullende dagopvang of schoolvervangende dagopvang.

Dagopvang voor leerplichtig kind

Bij deze dagopvang gaan de kinderen of jongeren naar school. Voor, na en tijdens de schooluren worden ze begeleid door een multifunctioneel centrum (MFC).

- **MFC De Ark Te Brussel**

Voor jongeren met een verstandelijke beperking of met gedrags- en emotionele problemen.

Dag- en nachtopvang en ondersteuning op schooldagen, weekends en vakantieperiodes.

Website: www.dearkbrussel.be

E-mail: info@dearkbrussel.be

Telefoon: 02 245 56 12 of 0476/ 70 22 04

Dagopvang voor niet-leerplichtig kind

Bij deze dagopvang wordt er tijdens de schooluren voor de kinderen of jongeren een alternatief programma aangeboden. Het gaat zowel om de kinderen of jongeren die vrijgesteld zijn van leerplicht als om kinderen of jongeren die tijdelijk niet meer naar school kunnen gaan.

Tijdens de dagopvang kan uw kind ook gebruik maken van verschillende vormen van behandeling en training (kinesithérapie, logopedie, ergotherapie, zelfredzaamheidstraining, structurering ...).

- **Koninklijk Instituut Woluwe**

Onder n-RTH (niet Rechtstreeks Toegankelijke Hulp) biedt het MFC verblijf (internaat), **schoolaanvullende en schoolvervangende dagopvang** (semi-internaat) en mobiele en ambulante begeleiding.

Voor jongens en meisjes van 2,5 jaar tot 21 jaar met een visuele beperking, een auditieve beperking, een spraak-, taalstoornis of autismspectrumstoornis.

U kunt meer informatie krijgen via volgende link en contactgegevens:

Website: www.kiwoluwe.org

Telefoon: 02 735 40 85

Vrijtijdsopvang

Buitenschoolse opvang

Tijdens het schooljaar

- **Jeugdcentrum Aximax** organiseert sportieve, ontspannende, fantasievolle en creatieve ateliers voor kinderen van 2,5 jaar tot 14 jaar. Ze proberen alle activiteiten inclusief te maken.

In hun jaarwerking zijn er specifieke speelweken SWING en SMUL voor kinderen met een matige mentale beperking of autisme tussen 8 en 14 jaar.

Aximax is een rolstoelvriendelijk gebouw.

U kunt meer informatie over hun werking krijgen via volgende link en contactgegevens:

Website: www.jcaximax.be

E-mail: aximax@vgc.be

Telefoon: 02 280 45 56

- **Jeugd en Muziek Brussel** organiseert muzieklessen en -activiteiten voor jong en oud. Het aanbod staat, waar mogelijk, open voor kinderen en jongeren tussen 2,5 en 26 jaar met een beperking. U kunt meer informatie verkrijgen via de volgende link en contactgegevens:

Website: www.jeugdenmuziekbrussel.be

E-mail: info@jeugdenmuziekbrussel.be

Telefoon: 02 507 83 40

- Op de site **Jong in Brussel** ontdekt u het Nederlandstalige vrijetijdsaanbod enkel/ook voor kinderen en jongeren met een beperking tussen 3 en 18 jaar.

Website: www.jonginbrussel.be

Tijdens de schoolvakanties

- De **Brusselse Gemeenschapscentra** organiseren speelweken in de schoolvakanties. U kunt meer informatie krijgen via de volgende link:

Website: www.n22.brussels

- **VGC-speelpleinen**

De Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) organiseert voor kinderen van 3 tot 15 jaar speelpleinwerking in samenwerking met Nederlandstalige scholen in Brussel. Heeft uw kind bijzondere aandacht nodig, dan zorgen ze voor gespecialiseerde begeleiding.

Ze spelen, knutselen, bouwen, koken en gaan samen op ontdekkingsreis binnen en buiten Brussel.

De VGC organiseert speelpleinen tijdens de paas- en zomervakantie, en dit elke werkdag van 9 tot 16.30 uur.

U kunt meer informatie verkrijgen via de volgende link en contactgegevens :

Website : www.vgcspeelpleinen.be

E-mail : speelpleinen@vgc.be

Telefoon : 02 563 05 80

- Het **Gemeentebestuur van Anderlecht** biedt ook vrijetijdsopvangactiviteiten aan. Deze dienst werkt nauw samen met de dienst Handicapbeleid en actoren zoals de vzw Badje om de opvang van kinderen met een handicap binnen haar activiteiten te vergemakkelijken.

Andere activiteiten worden ook gepresenteerd in het hoofdstuk "Vrije tijd" van deze gids.

Jeugdbeweging

Jeugdbeweging Akabe Brussel - AKABE staat voor "Anders KAn BEst"

Scouting voor kinderen met een mentale, visuele of auditieve beperking, autisme of ADHD van 6 tot 21 jaar.

Activiteiten: twee keer per maand op zaterdagmiddag van 14u – 17u.

Website : akabebrussel.scoutsgroep.be/takken/akabe

Telefoon : 0498 13 48 01

Begeleiding

- **Hubbie** is een organisatie die, naast andere diensten, gepersonaliseerde steun biedt aan minderjarigen met een verstandelijke beperking bij het vinden van inclusieve vrijetijdsactiviteiten. U kunt meer te weten komen over hun diensten via de volgende link en contactgegevens:

Website: www.hubbie.brussels

E-mail: karen.claeys@hubbie.brussels

Telefoon: 0492/97 14 52

- **Auti-Maatje**, de vrijwilligerswerking van het Raster Halle-Vilvoorde-Brussel, helpt kinderen, jongeren en volwassenen met autisme bij de invulling van hun vrije tijd.

U kunt meer informatie over hun diensten krijgen via de volgende link en contactgegevens:

Website: www.hetraster.be

E-mail: info@hetraster.be

Telefoon: 02 757 11 18

Financiële steunverlening

- Het VAPH kan tussenkomen bij bepaalde kosten. Voor meer informatie over een mogelijke financiële tussenkomst kunt u contact opnemen met het VAPH via de volgende contactgegevens:

Website: www.vaph.be

Telefoon: 02 249 30 00

Zitdag (op afspraak): ledere werkdag van 8.30 - 12 u.
en 13 - 17 u. (16 u. op vrijdag)

- Verhoogde kinderbijslag. Als u een kind met een handicap heeft tussen de leeftijd van 0 en 21 jaar, komt u mogelijk in aanmerking voor een toeslag op de reguliere kinderbijslag. De voorwaarden zijn:
 - Een lid van het huishouden moet een werknemer in loondienst zijn ;
 - Het betrokken kind moet kinderbijslag ontvangen ;
 - Het kind moet jonger zijn dan 21 jaar ;
 - De handicap of aandoening moet voldoen aan wettelijke criteria gecontroleerd door de FOD Sociale Zekerheid – DG Personen met een Handicap.

Om te zien of u recht heeft op deze toeslag, moet u contact opnemen met uw kinderbijslagfonds dat de aanvraag doorstuurt naar de FOD Sociale Zekerheid - DG Personen met een Handicap. U ontvangt dan documenten om in te vullen. Na een doktersonderzoek van de dienst, wordt de beslissing alleen aan u meegedeeld bij het kinderbijslagfonds dat de betaling zal uitvoeren.

Ouders met een handicap

- Als u een ouder met een handicap bent, heeft u ook recht op **redelijke aanpassingen**, zodat u uw kind op gelijke voet met andere ouders kunt begeleiden en volgen.

Om na te gaan welke redelijke aanpassingen u eventueel nodig heeft, kunt u eerst contact

opnemen met de directie van de opvang waar uw kind is ingeschreven. Indien nodig kan de dienst Handicapbeleid u helpen bij de coördinatie met de verschillende actoren. U kunt contact opnemen met de dienst Handicapbeleid via de volgende contactgegevens:

E-mail: social@anderlecht.brussels

Telefoon: 02 800 07 42 of 02 800 07 43

- **Verhoogde kinderbijslag voor kinderen van personen met een handicap.**

Als u de ouder bent van een kind dat jonger is dan 21 jaar en u bent 7 maanden of langer niet in staat geweest om te werken, komt u mogelijk in aanmerking voor verhoogde kinderbijslag. Om te zien of u recht heeft op deze toeslag, moet u contact opnemen met uw kinderbijslagfonds dat de aanvraag doorstuurt naar de FOD Sociale Zekerheid - DG Personen met een Handicap. Na onderzoek door een arts van de dienst, zal de beslissing pas aan u worden meegedeeld bij het kinderbijslagfonds, dat de betaling zal verrichten.

Divers

- **Het Brussels Aanmeldingspunt voor Personen met een Handicap (BrAP)** is hét informatiepunt in Brussel voor zowel jongeren als voor volwassen personen met een handicap, maar ook voor hun netwerk en voor hulpverleners.

Website: www.brap.be

E-mail: info@brap.be

Telefoon: 02 201 76 43

- **Hospichild** is een website die heel wat nuttige informatie samenbrengt voor ouders van gehospitaliseerde kinderen in het Brussels Gewest.

Website: www.hospichild.be/nl/

- **Magenta** is een project voor en door ouders van kinderen en jongeren met zorgnoden. Ze bieden workshops aan waarin een waaier aan praktische info wordt gegeven zoals o.a. time-management-ideeën en concrete oefeningen die de ouders in hun dagelijks leven kunnen toepassen.

Magenta ontwikkelde samen met Dienst Ondersteuningsplan Vlaams-Brabant en Brussel een folder met daarin de belangrijkste info voor ouders met een kind met een zorgnood: Wegwijs in Brussel_versie-2021.pdf. U kunt meer informatie over hun werking krijgen via onderstaande link en contactgegevens:

Website: www.magentaproject.be

E-mail: noor.seghers@kuleuven.be

Telefoon: 016 97 38 96

Onderwijs

Soorten onderwijs

Het Nederlandstalig onderwijs in Brussel wordt georganiseerd door 3 schoolnetten:

- **officieel onderwijs**
 - gemeenschapsonderwijs (GO): scholen van de Vlaamse Gemeenschap
 - gesubsidieerd officieel onderwijs (GOO): gemeentescholen en scholen van de Vlaamse Gemeenschapscommissie
- **vrij onderwijs**
 - gesubsidieerd vrij onderwijs (GVO): georganiseerd door een privéorganisatie en erkend door de Vlaamse overheid, zoals de katholieke scholen.

Voor meer informatie, kunt u op volgende link terecht:

Website: www.onderwijsinbrussel.be/

Er zijn twee soorten onderwijs:

- Het zogenaamde "gewoon" onderwijs ;
- En zogenaamd "buitengewoon" onderwijs.

De keuze tussen deze twee soorten onderwijs is aan u. Het kan u niet worden opgelegd.

Als u uw kind met een beperking wilt inschrijven voor het gewoon onderwijs, zijn er verschillende soorten ondersteuning.

Als u aarzelt tussen de twee soorten onderwijs, aarzel dan niet om te informeren naar de psycho-medisch-sociale omgeving van uw kind en/of naar de ervaringen van andere ouders in gespecialiseerde verenigingen (u vindt de contactgegevens hiervan in het hoofdstuk "Informatie en ondersteuning" van deze gids).

Buitengewoon onderwijs

Het buitengewoon onderwijs omvat een indeling variërend van type 1 tot type 9. Elk van deze types komt overeen met een handicapsituatie. Dit zorgt voor kwalitatief goed onderwijs dat rekening houdt met de specifieke behoeften van elke handicapsituatie.

- Type basisaanbod: voor kinderen met specifieke onderwijsbehoeften voor wie het gemeenschappelijk curriculum met redelijke aanpassingen niet haalbaar is in een school voor gewoon onderwijs.
- Type 2: voor kinderen met een verstandelijke beperking
- Type 3: voor kinderen met een emotionele of gedragsstoornis, maar zonder verstandelijke beperking
- Type 4: voor kinderen met een motorische beperking
- Type 5: voor kinderen in een ziekenhuis, een preventorium of een residentiële setting
- Type 6: voor kinderen met een visuele beperking
- Type 7: voor kinderen met een auditieve beperking of een spraak- of taalstoornis

- Type 9: voor jongeren met een autismespectrumstoornis, maar zonder verstandelijke beperking (sinds september 2015)

Voor type 1 en type 8 bestaat geen kleuteronderwijs.

De werking van het buitengewoon onderwijs verschilt in meerdere opzichten van die van het gewoon onderwijs. Het basisonderwijs is bijvoorbeeld niet georganiseerd in jaren, maar in maturiteitsniveaus. De overgang van het ene niveau naar het andere gebeurt wanneer het kind er klaar voor is en niet aan het einde van een schooljaar... Op het niveau van het secundair onderwijs zijn verschillende vormen van leren mogelijk. Sommige zullen jongeren toegang geven tot reguliere werkgelegenheid, andere zullen hen in staat stellen om in een maatwerkbedrijf te werken en andere zullen hen toegang geven tot een dagcentrum of een soortgelijke structuur.

De contactgegevens van de verschillende bijzondere scholen en hun specifieke kenmerken vindt u op de website van de onderwijskiezer :

Website : <https://www.onderwijskiezer.be>

- Basisonderwijs :

Website : www.onderwijskiezer.be/v2/basis/

- Secundair onderwijs :

Website : www.onderwijskiezer.be/v2/secundair/

Permanent onderwijs aan huis (POAH)

Als een kind door de aard of de ernst van zijn of haar handicapsituatie niet in staat is om onderwijs te volgen in de setting van het buitengewoon onderwijs, maar wel onderwijs mag volgen, heeft het onder bepaalde voorwaarden recht op POAH.

Permanent Onderwijs aan Huis kan worden aangevraagd door de ouders of de wettelijke vertegenwoordiger van het kind. Bij het opstellen van de aanvraag kunnen zij geholpen worden door een school voor buitengewoon onderwijs of door een Centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB).

Een eerste aanvraag voor Permanent Onderwijs aan Huis dient volgende documenten te bevatten : naast een gemotiveerd schrijven van de ouders of de wettelijke vertegenwoordiger, eveneens een medisch verslag waaruit blijkt waarom het schoollopen onmogelijk is en een verslag van het centrum voor leerlingenbegeleiding voor toegang tot het buitengewoon onderwijs of een individueel aangepast curriculum in het gewoon onderwijs.

De aanvraag moet ingediend worden bij het Zorgpunt Onderwijsinspectie. De Adviesraad Speciaal Onderwijs zal vervolgens de aanvraag beoordelen om te zien of deze ontvankelijk is.

Meer informatie over permanent onderwijs aan huis is te vinden via de volgende linken en contactgegevens :

Website : onderwijs.vlaanderen.be/nl/permanent-onderwijs-aan-huis

www.onderwijsinspectie.be/nl/zorgpunt

E-mail : zorgpunt@onderwijsinspectie.be

Telefoon : 02 553 18 12

Gewoon onderwijs

Strikt genomen is er geen inclusieve school, maar er bestaan wel mechanismen voor inclusie in het onderwijs om kinderen met een handicap in staat te stellen het reguliere onderwijs te volgen of een combinatie van de twee soorten onderwijs (buitengewoon en gewoon).

De belangrijkste mechanismen voor schoolinclusie zijn :

- Redelijke aanpassingen
- Schoolintegratie
- Inclusieve klassen

Redelijke aanpassingen

Redelijke aanpassingen kunnen verschillende vormen aannemen: indeling van ruimte, organisatie, pedagogische technieken... Deze maken het mogelijk om een handicapsituatie te compenseren zodat een leerling op gelijke voet met andere leerlingen kan evolueren.

Wanneer de uitvoering van één of meer redelijke aanpassingen de handicap van een leerling kan compenseren, mag de school geen bezwaar maken.

Het is niet altijd gemakkelijk (voor zowel de school als voor de ouders) om de redelijke aanpassingen te identificeren die kunnen worden ingevoerd. Aarzel dus niet om uzelf te omringen met professionals om hen te identificeren (ergotherapeut, orthopedisch of een andere professional, afhankelijk van de specifieke behoeften van het kind).

Schoolintegratie en begeleidingsdienst

Schoolintegratie is gebaseerd op de oprichting van een vrijwillig partnerschap tussen twee scholen. Eén van het type gewoon onderwijs en de andere van het type buitengewoon onderwijs.

Deze samenwerking kan verschillende vormen aannemen: pedagogische referent uit het buitengewoon onderwijs om leerkrachten van het gewoon onderwijs te ondersteunen, begeleidingsperioden, leerwerktrajecten, enz.

Schoolintegratie is gebaseerd op een integratieplan dat speciaal is ontworpen voor een specifieke leerling met specifieke behoeften. Het zoeken naar partners en het opzetten van een dergelijk plan is niet eenvoudig. Daarom kan het nuttig zijn een beroep te doen op een centrum voor leerlingenbegeleiding. Deze helpt u niet alleen bij het zoeken naar en uitvoeren van een schoolintegratieplan, maar heeft ook tot taak het kind bij wijze van overgangsmaatregel of op terugkerende basis te begeleiden.

Centra voor leerlingenbegeleiding in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel:

- **CLB N-Brussel**

Website: www.clbnbrussel.be

E-mail: clb.vgc@clbvgc.be

Telefoon: 02 482 05 72

Adres: Technologiestraat 1,
1082 Sint-Agatha-Berchem

- **GO! CLB Brussel**

Website: www.clbbrussel.be

E-mail: info@clbbrussel.be

Telefoon: 02 479 25 05

Adres: Technoliestraat 1, 1082 Sint-Agatha-Berchem

- **Vrij CLB 'Pieter Breughel**

Website: www.vclb-pieterbreughel.be

E-mail: info@vclbpb.be

Telefoon: 02 512 30 05

Adres: Opzichterstraat 84, 1080 Sint-jans-Molenbeek

Na indicatiestelling van het CLB kan een school hulp invoeren van het **Ondersteuningsnetwerk West-Brabant-Brussel** om met hen verder op zoek te gaan naar de verdere stappen die de school kan ondernemen in functie van het leren en participeren van de leerling.

Voor meer informatie:

Website: www.onwwbb.be/in-het-kort

Diverse hulpmiddelen

- Het VAPH biedt verschillende vormen van hulp aan zodat kinderen en jonge volwassenen met een (vermoeden van) handicap toegang hebben tot onderwijs.

Het betreft o.a. rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH) in de vorm van begeleiding (individuele psychosociale

begeleiding), globale individuele ondersteuning (GIO), outreach, dagopvang en verblijf.

Voor leerlingen met een handicap die les volgen in het gewoon onderwijs, kan het VAPH ook tegemoetkomingen geven voor vervoerskosten.

Via de volgende link en contactgegevens kunt u meer te weten komen over de voorwaarden voor deze ondersteuning :

Website : www.vaph.be

Telefoon : 02 249 30 00

Iedere werkdag van 8u30 - 12u en 13u – 17u (16u op vrijdag)

- Als uw kind speciale onderwijsleermiddelen (SOL) zoals een tolk voor doven en slechthorenden of aangepaste technische apparatuur nodig heeft om de lessen te volgen op school, kunt u deze aanvragen bij de onderwijsinstelling. Die schakelt dan meestal het Agentschap voor Onderwijsdiensten in, of zorgt zelf voor een oplossing.

U kunt meer informatie verkrijgen over de soorten hulpmiddelen via volgende link :

Website : www.onderwijs.vlaanderen.be/SOL

U kunt ook meer informatie krijgen op het "Begeleidende" punt van het hoofdstuk 'Kindertijd'.

Ouders met een handicap

Als u een ouder met een handicap bent, heeft u ook recht op redelijke aanpassingen, zodat u uw kind op

gelijke voet met andere ouders kunt begeleiden en volgen.

Om na te denken over de redelijke aanpassingsmogelijkheden die u mogelijks nodig zou hebben, kunt u eerst contact opnemen met de directie van de school waar uw kind is ingeschreven. Indien nodig kan de dienst Handicapbeleid u helpen bij de coördinatie met de verschillende actoren.

U kunt contact opnemen met de dienst Handicapbeleid via de volgende contactgegevens:

E-mail: social@anderlecht.brussels

Telefoon: 02 800 07 42 of 02 800 07 43

Divers

- **ADibib** is een aangepaste digitale bibliotheek bestaande uit digitale versies van schoolboeken (naslagwerken, schriften, enz.) die in het verplichte basis- en middelbaar onderwijs worden gebruikt. Het is bestemd voor leerlingen met specifieke leermoeilijkheden. Meer informatie over deze digitale bibliotheek kunt u verkrijgen via de volgende link:

Website: www.adibib.be/aanbod/voor-wie

- **Wai-not** is een elektronische leeromgeving voor kinderen met een mentale beperking. Leerlingen vinden er informatie per thema en spelletjes. Ze kunnen er ook chatten.

Website: www.wai-not.be

- Sinds september 2021 wordt elk Gemotiveerd Verslag dat opgemaakt wordt door het Centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB), automatisch in een **digitaal leerlingenpaspoort** op het IRIS-CLBonline-platform bewaard. Het platform versterkt de samenwerking tussen scholen, CLB's en ondersteuningsnetwerken rond leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften.

U kunt meer informatie krijgen over het digitaal leerlingpaspoort bij het Centrum voor Leerlingenbegeleiding dat uw kind volgt.

- Op de website van Onderwijs Vlaanderen, kunnen ouders onder de rubriek 'Ondersteuning en begeleiding' het item '**Leren met een beperking**' vinden. Het kan interessant zijn om deze informatie te raadplegen om een idee te krijgen van de ondersteuning voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in het gewoon onderwijs naar schoolinclusie toe. U kunt deze informatie raadplegen via de volgende link:

Website: <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/ouders/ondersteuning-en-begeleiding/leren-met-een-beperking/met-een-beperking-in-het-gewoon-onderwijs>

- De vzw Unia heeft een brochure gemaakt om ouders te informeren over kinderen met een handicap. Deze heet “**Met een handicap naar de school van je keuze.**” Deze brochure is gratis te downloaden op de website van Unia via de volgende link :

Website: www.unia.be/files/Documenten/Publicaties_docs/1182-UNIA_brochure_EcoleHandicap-NL-AS.pdf

Of door contact op te nemen met Unia via de volgende contactgegevens :

E-mail: info@unia.be

Telefoon: 02 212 30 00 (maandag t/m vrijdag 9u30-13u00)

- **Bednet** zorgt ervoor dat jongeren vanaf 5 jaar de les in hun eigen klas live kunnen volgen, vanop de laptop thuis of in het ziekenhuis. Bednet is een vorm van afstandsonderwijs voor zieke leerlingen of ‘**synchron internetonderwijs**’ (**SIO**).

Bednet is mogelijk voor veel verschillende ziektebeelden: kanker, ongeval, operatie, chronische ziekte, ... U komt meer te weten over de voorwaarden via volgende link en contactgegevens :

Website: www.bednet.be

E-mail: info@bednet.be

Telefoon: 016 20 40 45

- Voor ouders van zieke kinderen die langdurig of op terugkerende basis in het ziekenhuis worden opgenomen, vindt u veel interessante informatie en bronnen in de rubriek “Onderwijs” van de **Hospichild**-website : <https://www.hospichild.be/nl/onderwijs/>

Werk en vrijwilligerswerk

Toegang krijgen tot een baan naar uw keuze of uw baan behouden ondanks een handicap is een recht. Afgezien van organisaties die elke werknemer of persoon die op zoek is naar een baan ondersteunen, bieden sommige verschillende specifieke diensten aan om mensen met een handicap te ondersteunen. Wat uw handicap of gezondheidstoestand ook is, u beschikt over vaardigheden die u kunt gebruiken in een baan of vrijwilligerswerk!

Praten over uw handicap of uw gezondheid

Of u nu al een baan heeft of er één zoekt, u bent niet verplicht om uw werkgever te informeren over uw handicap of gezondheidstoestand. Het is uw beslissing. Als u er met hem over praat, kunt u het in het algemeen doen, u bent niet verplicht om persoonlijke vragen over uw ziekte of handicap te beantwoorden (wetgeving inzake medisch geheim en het recht op privacy).

Door uw werkgever echter op de hoogte te stellen van uw handicap of gezondheidstoestand, zonder in detail te treden, kunt u met hem bepaalde oplossingen overwegen, zodat u kunt genieten van arbeidsomstandigheden die beter zijn afgestemd op uw situatie.

U moet ook weten dat uw handicap of gezondheidstoestand in het algemeen geen reden voor ontslag kan zijn en in geen geval een bron van discriminatie. Als u het gevoel heeft dat u wordt gediscrimineerd, kunnen verschillende gesprekspartners

u steunen, zoals de preventieadviseur van uw bedrijf, uw vakbond (als u lid bent van de vakbond) of Unia, die onder andere verantwoordelijk is voor de behandeling en opvolging van discriminatieklachten (zie het hoofdstuk "Rechten" van deze gids).

Uw baan behouden

Als u een baan heeft en uw handicap of gezondheidstoestand (bestaande bij indiensttreding of later opgetreden) specifieke aanpassingen vereist om u in staat te stellen uw werk in goede omstandigheden voort te zetten, heeft u het recht om een aanpassing van de werkplek aan te vragen bij uw werkgever. Aanpassingen aan de werkplek zijn ook gedekt voor zelfstandigen met een erkende handicap.

Aanpassing van de werkplek

Aanpassing van de werkplek kan verschillende vormen aannemen (aanpassingen van plaatsen en/of apparatuur, aanpassing van taken, werkschema's, assistentie van een derde,...).

Niet elke aanpassing van de werkplek vereist noodzakelijkerwijs erkenning van de handicap, het hangt allemaal af van de situatie. Sommige aanpassingen zijn in wezen een kwestie van goede ergonomie, die voor iedere werknemer noodzakelijk is. Andere aanpassingen vereisen vooraf erkenning van de handicap. In ieder geval kan de arbeidsgeneeskundige dienst waarbij uw bedrijf is aangesloten of diensten zoals de preventiedienst of de referent handicap van uw bedrijf, als deze er is, u bij deze

procedures helpen. Het kan ook nuttig zijn om contact op te nemen met een gespecialiseerde vereniging met betrekking tot uw handicapsituatie (zie het hoofdstuk "Informatie en ondersteuning" van deze gids). Sommige hebben inderdaad specifieke diensten die u kunnen helpen de technische hulp te vinden die het meest geschikt voor u is.

In het geval dat uw handicap is erkend, kunnen veel aanpassingen van de werkplek (geheel of gedeeltelijk) door de **VDAB** worden gedekt.

De tussenkomst wordt toegekend aan de werkgever en dekt de werkelijk gemaakte kosten voor de aanpassing van de werkplek aan uw handicap. Als de aanpassing bestaat uit de aankoop van gespecialiseerde apparatuur, dekt de interventie alleen het verschil tussen de kosten van dit type apparatuur en die van standaardapparatuur. De aanvraag moet door de werkgever of de zelfstandige worden ingediend bij de VDAB met behulp van het standaardformulier. Via onderstaande link en contactgegevens vindt u het aanvraagformulier, de toegangsvoorwaarden en nog veel meer nuttige informatie:

Website : www.vdab.be

E-mail : info@vdab.be

Telefoon : 0800 30 700

Redelijke aanpassingen

Ongeacht de aanpassing van de werkplek, is de werkgever ook verplicht om andere redelijke aanpassingen in te voeren om u binnen uw bedrijf op hetzelfde niveau te kunnen ontwikkelen als uw

collega's (toegang tot opleiding, algemene informatie...). Dit is een wettelijke verplichting op grond van de antidiscriminatiewet, tenzij de aanpassing onredelijk is, rekening houdend met bijvoorbeeld de financiële draagkracht van de onderneming (meer informatie over dit onderwerp vindt u in het hoofdstuk "Rechten" van deze gids).

Integratietegemoetkoming (IT)

Als u door uw gezondheidstoestand of handicapsituatie extra kosten moet maken om te kunnen blijven werken, is het onder bepaalde voorwaarden mogelijk om een Integratievergoeding (AI) te krijgen. De voorwaarden zijn:

- Jonger zijn dan 65 jaar ;
- Erkend zijn als een persoon met een handicap bij de FOD Sociale Zekerheid – DG Personen met een handicap ;
- Extra uitgaven hebben als gevolg van de handicapsituatie ;
- Inkomsten hebben die bepaalde grenzen niet overschrijden ;
- U moet uw domicilie hebben en wonen in de gemeente waar u uw aanvraag indient.

U kunt uw aanvraag indienen bij de dienst Sociale zaken van de gemeente via de volgende contactgegevens:

E-mail: social@anderlecht.brussels

Telefoon: 02 800 07 42 of 02 800 07 43

Of, bij uw mutualiteit of door uzelf via de website van de FOD Sociale Zekerheid - DG Personen met een handicap

via de volgende link : www.myhandicap.belgium.be (een identiteitskaartlezer is vereist).

Voor het indienen van uw aanvraag heeft u uw identiteitskaart en uw laatste aanslagbiljet nodig.

Na ontvangst van alle relevante informatie beoordeelt de arts van de FOD Sociale Zekerheid -DG Personen met een handicap vervolgens of uw verzoek ontvankelijk is. En als dit het geval is, wordt het maandelijkse bedrag dat aan u wordt toegewezen, vastgesteld.

Een baan vinden

Net als in het onderwijs, is werken in een regulier bedrijf of in een maatwerkbedrijf uw keuze. Het is niet omdat u een handicap heeft dat u noodzakelijkerwijs in een maatwerkbedrijf moet gaan werken.

Het vinden van een baan kan voor iedereen moeilijk zijn, of je nu een handicap hebt of niet.

Verschillende verenigingen of diensten kunnen u adviseren en helpen in verschillende fasen van uw onderzoek (definitie van uw professionele project, opstellen van uw cv, in contact brengen met bevoorrechte gesprekspartners...). Hieronder vindt u verschillende diensten die voor u van nut kunnen zijn.

Houd er daarnaast rekening mee dat als uw handicap aanpassingen vereist om uw sollicitatiegesprek of een wervingstest te kunnen uitvoeren, u daar recht op heeft. Steeds meer werkgevers denken erover om deze clausule op te nemen in hun vacatures. Deze aanpassingen kunnen zeer divers zijn (bijkomende uren, gebruik van een computer, tolk, ...).

- **DiversiCom** is een vereniging die onder meer tot doel heeft werkzoekenden met een handicap op een gepersonaliseerde manier te ondersteunen bij het definiëren van een professioneel project, bij het zoeken naar een baan, bij de eventuele aanvragen van bonussen of zelfs bij hun eerste stappen binnen een bedrijf. U kunt meer informatie over hun diensten krijgen via de volgende link en contactgegevens:

Website: www.diversicom.be

E-mail: jobcoach@diversicom.be

Telefoon: 02 880 50 69 (antwoordapparaat)

Adres kantoor: Securex building, Hive5, Sint-Michielswarande 30, B – 1040 Brussel

- **Wheelit.be** is een website die werkgevers en werkzoekenden met een handicap met elkaar verbindt. Op deze website waar u uw curriculum vitae kunt indienen, vindt u ook diverse informatie die voor u van pas kan komen bij uw zoektocht naar een baan.

Website: www.wheelit.be/nl

- Het **CAD (Centrum voor Ambulante Diensten) - De Werklijn** in samenwerking met Actiris, voorziet in de ambulante begeleiding van personen met een (arbeids) beperking in hun zoektocht naar een job of helpt hen met specifieke loopbaanvragen.

U vindt meer informatie over hun werking via volgende link en contactgegevens:

Website: www.vzwcad.be

E-mail: de.werklijn@vzwcad.be

Telefoon: 02 521 60 21

- **Brailleliga vzw** bereidt blinde of slechtziende werknemers voor en adviseert ze bij het vinden en behouden van werk. Ook kunnen professionele inburgeringsadviseurs helpen om werkgevers en collega's bewust te maken. U kunt meer informatie over hun diensten krijgen via de volgende link en contactgegevens:

Website: www.braille.be/nl/dienstverlening-en-hulpmiddelen/werken

E-mail: info@braille.be

Telefoon: 02 533 32 11

- De **VDAB** biedt verschillende soorten steun ter bevordering van de tewerkstelling van personen met een handicap in een gewone of aangepaste onderneming om tegemoet te komen aan de behoeften van de werkgever en/of de persoon met een handicap.

U kunt meer gedetailleerde informatie over de verschillende soorten steun krijgen via volgende link en contactgegevens:

Website :
www.vdab.be/experts-arbeidsbeperking

E-mail: teamTOM-vlb@vdab.be

Telefoon: 03 229 06 51 (op werkdagen van 9u tot 12u)

Vrijwilligerswerk

Om verschillende redenen kan het krijgen of behouden van een baan niet of niet meer mogelijk zijn. Als u echter nog steeds een actief burgerleven wilt hebben, kan **begeleid (vrijwilligers)werk** aan uw verwachtingen voldoen.

Net als bij tewerkstelling kan dit begeleid werken via een gespecialiseerde organisatie worden gedaan. U kunt het combineren met dagopvang bij een RTH-aanbieder, maar niet op hetzelfde moment of op hetzelfde dagdeel.

Als u moeite heeft met het vinden of definiëren van een activiteit die bij u past, zijn er verschillende diensten die u kunnen helpen. Het Werkburo faciliteert verschillende organisaties die zich engageren voor mensen die Begeleid Werken.

Hubbie vormt samen met **Zonnelied** het **Werkburo van Brussel**. U kunt meer informatie over hun diensten begeleid werken krijgen via de volgende linken en contactgegevens:

- **Hubbie**

Website: www.hubbie.brussels

E-mail: info@hubbie.brussels en

mieke.vanparijs@hubbie.brussels

Telefoon: 0479/99 64 28

- **Zonnelied**

Website: www.zonneliedvzw.be

E-mail: sociale.dienst@zonnelied.be

Telefoon: 053 64 64 30

- **Het Werkburo**

Website: www.werkburo.be

- **Platform Begeleid Werken**

Website: www.begeleidwerken.be

E-mail: info@begeleidwerken.be

Telefoon: 0471 82 58 43

U kunt niet meer werken

Dagcentrum voor personen met een handicap

Dagcentra bieden een verscheidenheid aan activiteiten die het sociale leven bevorderen. Dagcentra zijn over het algemeen gespecialiseerd in één of meer handicapsituaties. Men vindt er een multidisciplinaire ondersteuning die is afgestemd op de behoeften van elk individu.

- U vindt de lijst met dagcentra in Brussel, die door **Iriscare** erkend zijn, op de website van Iriscare via de volgende link:

Website: <https://www.iriscare.brussels/nl/burgers/personen-met-een-beperking/dagcentra-voor-personen-met-een-handicap-2/>

Of door contact op te nemen met Iriscare via de volgende contactgegevens:

Website: www.iriscare.brussels

Telefoon: 02 435 61 70

- De adressen van de organisaties die door het **VAPH** erkend, vergund, gemachtigd, gesubsidieerd of geregistreerd zijn voor dagopvang of dagondersteuning, vindt u via onderstaande linken:

- Af en toe nood aan aangepaste dagopvang via rechtstreeks toegankelijke hulp:

Website: www.vaph.be en

<https://isis.vaph.be/wegwijzer/rth>

- Intensieve dagopvang en dagondersteuning op maat inkopen met het persoonsvolgend budget:

Website: www.zorgwijs.be

Of door contact op te nemen met het VAPH via de volgende contactgegevens:

Telefoon: 02 249 30 00

Inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT)

Als u door uw gezondheidstoestand of handicapsituatie niet meer kunt werken, is het onder bepaalde voorwaarden mogelijk een inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT) te krijgen. De voorwaarden zijn:

- U moet tussen 18 en 65 jaar oud zijn ;
- Erkend zijn als een persoon met een handicap door de FOD Sociale Zaken - DG Personen met een handicap ;
- Niet kunnen werken of minder verdienen vanwege de handicap ;
- Inkomsten hebben die bepaalde grenzen niet overschrijden ;

- U moet uw domicilie hebben en wonen in de gemeente waar u uw aanvraag indient.

U kunt uw aanvraag indienen bij de dienst Sociale zaken van de gemeente via de volgende contactgegevens:

E-mail: social@anderlecht.brussels

Telefoon: 02 800 07 42 of 02 800 07 43

Of, bij uw mutualiteit of door uzelf via de website van de FOD Sociale Zekerheid - DG Personen met een handicap via de volgende link:

Website: www.myhandicap.belgium.be (een identiteitskaartlezer is vereist).

Voor het indienen van uw aanvraag heeft u uw identiteitskaart en uw laatste aanslagbiljet nodig.

Na ontvangst van alle relevante informatie beoordeelt de arts van de FOD Sociale Zekerheid -DG Personen met een handicap vervolgens of uw verzoek ontvankelijk is. En als dit het geval is, wordt het maandelijkse bedrag dat aan u wordt toegewezen, vastgesteld.

Divers

- Unia heeft een brochure gemaakt met de titel "**Aan het werk met een handicap: redelijke aanpassingen op het werk**". Het doel van deze brochure is om aan de hand van concrete voorbeelden het juridische begrip redelijke aanpassingen toe te lichten. U kunt het gratis downloaden van de Unia-website via de volgende link:

Website: www.unia.be

U kunt er ook veel interessante informatie vinden over uw arbeidsrechten.

- De nationale en Europese actie '**Duoday**' biedt werknemers met een handicap onder meer de mogelijkheid om gedurende 1 tot 20 dagen stage te lopen bij een privé- of overheidsbedrijf. Als u uw beroepsopleiding in twijfel trekt, kan Duoday een interessante ervaring zijn. Voor elk duo moet tussen de onderneming en de stagiair een stageovereenkomst worden gesloten.

DUOday is een initiatief van GTB in samenwerking met UNIZO, VERSO, VDAB, VOKA en de Werkplekarchitecten. U kunt meer informatie over Duoday verkrijgen via de volgende link :

Website : www.duoday.be

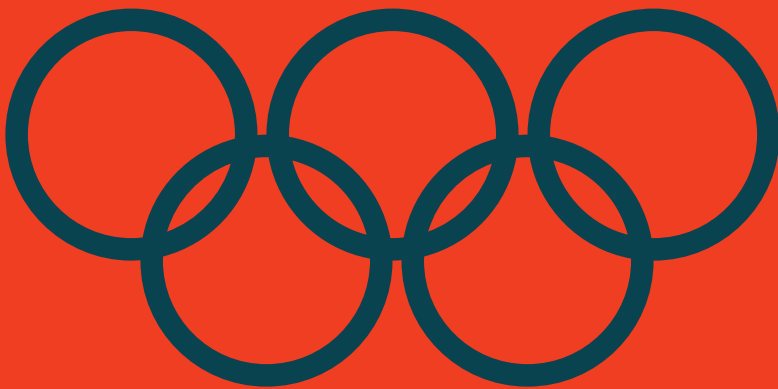
- **De nieuwsbrief DiversiNews van DiversiCom en de VAPH-nieuwsbrief** zijn interessante informatiebronnen over de actualiteit op het gebied van werkgelegenheid en handicap. Ze zijn gratis. U kunt zich abonneren via de websites van DiversiCom en het VAPH:

Website : www.diversicom.be en www.vaph.be

- **Ik heb een handicap en ga werken : wat met mijn tegemoetkoming?** is een gids opgesteld door de FOD Sociale Zekerheid om personen met een handicap die een uitkering ontvangen en die de arbeidsmarkt willen betreden, te informeren. U kunt deze gids gratis downloaden via de volgende link :

Website : <https://socialsecurity.belgium.be/>

Sporten

Handicapsituaties en sportpraktijken sluiten elkaar niet uit, integendeel! Wat uw sportieve of sociale wensen of uw handicapsituatie ook zijn, sportactiviteiten zijn voor u toegankelijk.

Om uw onderzoek en dialoog met verschillende organisaties te vergemakkelijken, kunnen de volgende definities nuttig voor u zijn.

G-sport omvat verschillende sportdisciplines waarvan de speelmethode is aangepast aan een zeer specifieke handicapsituatie. Ze worden alleen beoefend door mensen met een beperking.

Inclusieve sport omvat verschillende sportdisciplines die zowel door valide mensen als door mensen met een beperking worden beoefend. Bepaalde speelmethode kunnen echter worden aangepast.

Op zoek naar een sportdiscipline

Als u niet weet welke sportdiscipline u zou willen beoefenen of in welke context, beschikt de **Sportdienst van de Vlaamse Gemeenschapscommissie** over een consulente in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om personen met een beperking, die G-sport willen beoefenen, te helpen, te informeren en te begeleiden. Voor meer informatie over hun diensten kunt u de rubriek "VGC-sportaanbod" raadplegen op onderstaande link en contactgegevens:

Website: www.sportinbrussel.be

E-mail: sportdienst@vgc.be

Telefoon: 02 563 05 14

Onder de rubriek “Publicaties” vindt u de **brochure “G-SPORT Vlaams-Brabant en Brussel”** met een overzicht van alle G-sportactiviteiten (G-sportaanbod) in Brussel en Vlaams-Brabant.

G-sport beoefenen

Om meer te weten te komen over G-sportclubs of -activiteiten, kunt u naast de Sportdienst van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, waarvan de contactgegevens hierboven zijn vermeld, ook de volgende organisaties raadplegen:

- **Parantee-Psylos vzw**, de Vlaamse unisportfederatie voor personen met een beperking, ondersteunt G-sportclubs en reguliere sportfederaties en begeleidt Vlaamse topsporters.

U vindt meer informatie over hun diensten via de volgende link en contactgegevens:

Website: www.parantee-psylos.be

Telefoon: 09/243 11 70

- De **Belgian Deaf sport Committee (BDC) of het Koninklijk Sportverbond der Doven van België** informeert doven en slechthorenden over aangepaste sportverenigingen. U kunt meer informatie krijgen over hun diensten via de volgende link en contactgegevens:

Website: www.deafsport.be

E-mail: club@deafsport.be

- **Special Olympics Belgium** heeft als missie de sociale integratie van mensen met een verstandelijke beperking te bevorderen door middel van sport. U kunt meer informatie krijgen over hun diensten via de volgende link en contactgegevens:

Website: www.special-olympics.be

E-mail: info@specialolympics.be

Telefoon: 02 779 93 13

Aangepaste sportactiviteiten

Naast de aangepaste sportactiviteiten van de organisaties die in het vorige punt zijn uiteengezet, vindt u hieronder een niet-uitputtende lijst van aangepaste sportactiviteiten.

- De belangrijkste doelstelling van de **Association Sportive van het CTR** (ASCTR) is het bevorderen van de beoefening van sport en beweging in het algemeen als rehabilitatiemiddel voor mensen met een lichamelijke handicap, zowel voor competitie als voor recreatie of ontspanning. Er worden verschillende sportdisciplines aangeboden. U kunt meer informatie krijgen via de volgende link en contactgegevens:

Website: nl.asctr.be

E-mail: asbl.asctr@skynet.be

Telefoon: 02 476 13 76

- **Be Optimal in Action @ Sport (BOAS)** biedt mensen met eender welke beperking de mogelijkheid om zwemplezier te beleven en wil hen motiveren om te sporten.

Website: www.boasvzw.be

E-mail: communicatie@boasvzw.be

Gsm: 0470 11 11 58

- **Brussels 5-a-side** organiseert voetbal voor personen met een visuele beperking

Website: www.cecifoot.be

E-mail: info@5-a-side.be

Gsm: 0472 84 84 33

- **Cyclone A** organiseert wekelijks tandemtochten voor blinden en slechtzienden.

Website: www.cyclone-a.be

E-mail: Jeanpaul.djg@skynet.be

Telefoon: 02 410 25 46 en Gsm: 0495 68 41 86

- **Friends & Scream United (FriS)** biedt mensen met eender welke beperking verschillende sportdisciplines aan.

Website: www.frisseclub.net

E-mail: marc.peeters@natuurwetenschappen.be

Telefoon: 0474 56 46 11

- **Koninklijke “La Silencieuse” van Brussel** biedt verschillende sportdisciplines aan voor personen met een auditieve beperking. U kunt meer informatie verkrijgen over hun activiteiten via de volgende link en contactgegevens:

Website: www.rlsb.be/index.php

E mail: secretary@rlsb.be

- Op **Sportinbrussel.be** vindt u het G-sportaanbod (inclusief en exclusief) in Brussel en de rand terug. Voor jong en oud, in een club of een lessenreeks, een eenmalige sportdag, een vakantie-aanbod of een langdurig aanbod.

- **VIGE Zondal** organiseert skiessen en skireizen voor blinden, slechtzienden en andere G-sporters. U vindt meer informatie over hun activiteiten via volgende link en contactgegevens:

Website: www.zondal.be

E-mail: vige@zondal.be

Adres skipiste: Snow Valley nv, Deusterstraat 74 E,
3990 Peer

- **’t Vosje** biedt verschillende sportdisciplines aan voor personen met een mentale beperking.

Website: www.tvosje.be

E-mail: secretariat@tvosje.be

Telefoon: 02 767 75 57 en Gsm: 0493 73 19 58

Daarnaast hebben veel **verenigingen van personen met een handicap** een vrijetijdsdienst, waarvan sommige sportactiviteiten aanbieden (inclusief en/of aangepast).

U kunt meer te weten komen over deze verenigingen in

het hoofdstuk "Informatie en ondersteuning" van deze gids. U kunt ook het hoofdstuk "Vrije tijd" van deze gids raadplegen.

Het vinden van een toegankelijke sportinfrastructuur

Als u wilt deelnemen aan een inclusieve sportactiviteit of, op een vrije manier (zonder aangesloten te zijn bij een sportclub), kan het nodig zijn om vooraf te informeren naar de toegankelijkheid van het terrein. Ten eerste kunt u een eerste idee krijgen van de toegankelijkheid van de plaatsen via de volgende twee tools :

- De vereniging **Access-I** kreeg onlangs van perspective.brussels de opdracht om de toegankelijkheid van de sportinfrastructuur in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te auditen. Denk eraan om regelmatig de Access-I-databank te raadplegen, aangezien de volledige realisatie van het kadaster en de verspreiding van de resultaten enige tijd in beslag zal nemen.

Website: www.access-i.be

- Brussel voor allen! heeft een **gids** gemaakt met de naam "**Handi Cap Sport**" waarin u informatie kunt vinden over de toegankelijkheid van bepaalde sportfaciliteiten in de regio Brussel. U kunt deze franstalige gids gratis downloaden via de volgende link: handy.brussels

Als u uw sportinfrastructuur niet in deze databanken kunt vinden en/of als de verstrekte informatie u nog geen idee geeft, neem in dat geval contact op met de infrastructuurbeheerder om uw vragen over uw eigen behoeften te stellen. In ieder geval raden wij u aan deze

stap te zetten, omdat de specifieke behoeften van een handicapsituatie niet kunnen worden veralgemeend.

Sportactiviteiten georganiseerd door de Gemeente Anderlecht

De sportdienst van de gemeente Anderlecht biedt tal van sportactiviteiten voor mensen van alle leeftijden en niveaus. Voor zover mogelijk zorgt de dienst ervoor dat de aangeboden activiteiten inclusief zijn. U kunt meer informatie verkrijgen over de aangeboden activiteiten via de volgende link en contactgegevens:

Website: www.anderlecht.be

E-mail: sports@anderlecht.brussels

Telefoon: 02 800 07 00

Financiële steunverlening

- Elk jaar reikt de gemeente Anderlecht sportcheques uit aan jongeren uit Anderlecht. Een sportcheque geeft recht op een terugbetaling van 50 euro op de kosten van aansluiting bij een door de gemeente erkende sportclub in Anderlecht. Meer informatie over de aangeboden activiteiten vindt u via de volgende link en contactgegevens:

Website: <https://www.anderlecht.be/nl/sportcheques>

E-mail: sports@anderlecht.brussels

Telefoon: 02 800 07 00

- Sommige mutualiteiten dragen ook bij in de kosten van abonnementen of sportcursussen. Aarzel niet om de website van uw mutualiteit te raadplegen of om u te informeren bij uw kantoor.

Cultuur en vrije tijd

Toegang tot cultuur en andere vrijetijdsactiviteiten is een recht voor iedereen, ongeacht of u een handicap heeft of niet.

Zoals ook het geval is voor de toeristische sector, staan zowel de culturele als de vrijetijdssector over het algemeen zeer open voor de specifieke behoeften van de verschillende handicapsituaties. Veel van deze specifieke behoeften worden namelijk gedeeld door een veel breder publiek, dat zich niet in een handicapsituatie bevindt als gevolg van een ongeval of een ziekte, maar in een handicapsituatie als gevolg van een andere cultuur of taal, leeftijd...

Identificeren van toegankelijke vrijetijds- en culturele activiteiten

Om volledig toegang te krijgen tot en deel te nemen aan het culturele en vrijetijdsaanbod, zijn twee niveaus van toegankelijkheid nodig:

- Toegankelijkheid van plaatsen en voorzieningen
- Toegankelijkheid (participatie) van activiteiten

Volledige toegankelijkheid voor iedereen is een langdurig proces dat nog niet noodzakelijkerwijs is afgerond bij alle aanbieders van culturele en vrijetijdsactiviteiten. Het is dus nog steeds nodig om vooraf informatie in te winnen over de toegankelijkheid van de plaatsen en de mogelijkheden van deelname om te kunnen anticiperen op bepaalde behoeften.

De meeste aanbieders informeren het publiek over de toegankelijkheid van hun infrastructuur en diensten. Ze kunnen echter onopzettelijk sommige van uw behoeften negeren of de toegankelijkheid van hun plaatsen en/of diensten verkeerd inschatten. Aarzel dus niet om contact met hen op te nemen om hen specifieke vragen te stellen in verband met uw specifieke behoeften.

Daarnaast kunnen verschillende voorlichtingsmaterialen, verstrekt door deskundigen op het gebied van toegankelijkheid, u helpen bij uw voorbereidingen.

- **Access-I** is een informatieportaal dat u in staat stelt het toegankelijkheidsniveau van infrastructuren en eventueel van hun diensten te bepalen in relatie tot de algemene behoeften van verschillende handicapsituaties. Voor meer informatie kunt u de volgende link raadplegen :

Website : www.access-i.be

- **Visit Flanders** werkt met twee labels om u te informeren over de toegankelijkheid van bepaalde infrastructuren. Ook vindt u op hun website veel informatie over toegankelijke activiteiten. Voor meer informatie kunt u de volgende links raadplegen :
 - Website Visit Flanders : www.visitflanders.com
 - Website Toegankelijk Vlaanderen : www.toevla.be
- **Handy Brussels** is een gids die de toegankelijkheid van verschillende infrastructuren in Brussel beschrijft met het oog op de algemene behoeften van verschillende handicapsituaties. De gids kan via de onderstaande link van het internet worden gedownload. Hij kan ook interactief worden

geraadpleegd via de app Handy.Brussels. Voor meer informatie kunt u de volgende link raadplegen :

Website : handy.brussels/nl/amt-concept/le-guide

Hoewel de informatie in deze voorlichtingsmaterialen het onderwerp is geweest van bevindingen van deskundigen op het gebied van toegankelijkheid, is deze gebaseerd op algemene behoeften. Het kan daarom nog steeds nodig zijn om contact op te nemen met de aanbieder om na te gaan of de infrastructuur en de diensten aan uw eigen specifieke behoeften voldoen.

Aangepaste vrijetijdsbesteding

De wereld van de vrijetijdsbesteding is grenzeloos omdat het zich tot in alle gebieden kan uitstrekken. Daarom is het moeilijk om ze allemaal op te sommen. De onderstaande vrijetijdsactiviteiten vormen dan ook een lijst die verre van volledig is. Bovendien beperkt deze lijst zich tot het Brussels Gewest en zijn randgemeenten, hoewel ook in andere regio's tal van andere activiteiten mogelijk zijn. Aarzel niet om contact op te nemen met één van de verenigingen die gespecialiseerd zijn in een handicapsituatie (zie het gedeelte "informatie en ondersteuning" van deze gids) of om contact op te nemen met de dienst Handicapbeleid om u te ondersteunen bij uw onderzoek.

E-mail : social@anderlecht.brussels

Telefoon : 02 558 08 45

Workshop

- **Hubbie – activiteitencentrum** organiseert weekactiviteiten voor personen met een matige tot ernstige verstandelijke beperking.

U kunt meer informatie verkrijgen via de volgende link en contactgegevens:

Website: www.hubbie.brussels

E-mail: mieke.vanparijs@hubbie.brussels

Gsm: 0479 99 64 28

- De **boerderij Nos Pilifs** biedt onder andere workshops eco-tuinieren aan, stages op de boerderij en de mogelijkheid om het park vrij te bezoeken. U kunt meer informatie krijgen over hun activiteiten via de link en de volgende contactgegevens:

Website: www.fermenospilifs.be

E-mail: animation@pilifs.be

Telefoon: 02 262 11 06

Spelothek

Hoewel in een spelothek spelletjes kunnen worden gehuurd, is het ook een plaats voor ontmoetingen en uitwisselingen.

Bepaalde specifieke behoeften met betrekking tot een handicapsituatie hebben betrekking op het aanpassen van bepaalde spellen (kenmerken van het spel en van zijn mogelijke componenten als te manipuleren of te identificeren object(en) en/of spelregels). Deze spellen zijn niet noodzakelijkerwijs beschikbaar in "gewone" spelotheken. Als dit het geval is, kunnen de

onderstaande spelotheken mogelijk aan uw behoeften voldoen:

- Spelothek **Luape** heeft vooral speelmateriaal dat aangepast is voor kinderen met een fysieke en mentale beperking of voor kinderen met ASS.

Website: www.luape.org

E-mail: luape@skynet.be

Telefoon: 02 772 75 25

Permanenties voor het publiek: woensdag van 14.00 tot 16.30 uur en zaterdag van 10.00 tot 12.30 uur.

- In de speelgoedbibliotheek van de **Brailleliga** kunnen blinden en slechtzienden van alle leeftijden aangepaste bordspellen huren. Via de volgende link en contactgegevens kunt u meer informatie verkrijgen over hun voorwaarden:

Website: www.braille.be

E-mail: bib@braille.be

Telefoon: 02 533 32 11

Lectuur in aangepaste vorm

- De **Brailleliga** waarvan de contactgegevens hierboven zijn vermeld in het hoofdstuk over speelgoedbibliotheeken, bieden ook een bibliotheek aan voor mensen met een visuele handicap.
- De **Luisterpuntbibliotheek** is een openbare bibliotheek voor personen met een leesbeperking (blind, slechtziend, dyslexie, afasie, fysieke beperking, ...) Aan iedereen, zowel volwassenen als kinderen, die geen of moeilijk gewone, gedrukte

boeken kan lezen, bezorgen zij lectuur in een aangepaste vorm. Hun boeken zijn beschikbaar in 2 speciale vormen: Daisy-luisterboeken (beluisteren vanaf een cd of via internet) en brailleboeken.

Website: www.luisterpunt.be

- **Transkript** maakt lectuur en informatie toegankelijk. De gewenste teksten - romans, tijdschriften, studiemateriaal e.d. - worden omgezet in braille of groteletterdruk, in een auditieve of elektronische vorm.

Website: www.transkript.be

- **Kamelego** produceert dagelijks de Vlaamse kranten in audioformaat voor personen die de gedrukte krant moeilijk of niet meer zelfstandig kunnen lezen.

Website: www.kamelego.be

- **Anderslezen**, het Vlaams internetplatform voor toegankelijke e-boeken en luisterboeken biedt mensen met een leesbeperking toegang tot de dagelijkse krant, wekelijkse tijdschriften, romans en non-fictieboeken, alsook leerboeken. Zowel luisterboeken met menselijke stem als met computerstem zijn mogelijk.

Website: www.anderslezen.be

Natuur

- In Brussel werden in enkele parken bepaalde maatregelen genomen om de toegankelijkheid van plaatsen voor personen met een handicap te verbeteren. U kunt meer te weten komen over de

toegankelijkheid van deze parken op de **Handy Brussels-app** of op zijn website via de volgende link :

Website : handy.brussels/nl/category/parken/

- U kunt ook informatie vinden over toegankelijk groene ruimten buiten Brussel op de websites van **Access-I** en **Visit Flanders** via de volgende links :

Website : www.access-i.be en www.visitflanders.com

- Daarnaast biedt de **Zintuigentuin**, gelegen aan de Neerpedestraat 187 in Anderlecht, faciliteiten die speciaal zijn ontworpen voor mensen met een visuele handicap (informatieve ondersteuning geïllustreerd met bas-reliëf, geschreven in braille). Zoals de naam al doet vermoeden, benadrukt de zintuigentuin het gebruik van alle zintuigen, inclusief smaak, aangezien eetbare soorten ook in de tuin aanwezig zijn. Er is ook een speciale ruimte voor assistentiehonden beschikbaar voor bezoekers. Via de volgende link kunt u meer informatie krijgen :

Website : www.anderlecht.be/qr/1065-jardindessens

- **Onze natuur** maakte speciaal voor natuurliefhebbers met een visuele beperking een selectie van wandelpaden in België waar men aangepaste voorzieningen vindt. Via volgende link vindt u het artikel over wandelpaden in de natuur voor blinden en slechtzienden :

Website : www.onzenatuur.be/artikel/wandelpaden-in-de-natuur-voor-blinden-en-slechtzienden

- **Natuur en bos** beschikt over een heel aantal rolstoel- en buggyvriendelijke paden zodat mensen die minder mobiel zijn ook volop van de natuur kunnen genieten.

Op hun website vindt u een selectie van toegankelijke gebieden waar u ook op wiertjes heerlijk kunt wandelen. U kunt hierover meer informatie verkrijgen via onderstaande link :

Website : www.natuurenbos.be/voor-élke-toerist-toegankelijk

Hippotherapie, paardrijden en activiteiten rond het paard (Vlaams-Brabant)

- **The Healing Horse** biedt therapeutisch en aangepast paardrijden aan.

Zij werken voor kinderen en volwassenen met autisme, AD(H)D, Visuele – en/of auditieve beperkingen, gedrags- of leerproblemen, psychische problemen, MS, rugklachten, sensorieële problemen, hemiplegie, ...

The Healing Horse ontvangt zowel privépersonen als cliënten van gespecialiseerde voorzieningen (dagcentra, instellingen, enz). U kunt meer informatie verkrijgen via de volgende link en contactgegevens :

Website : www.thehealinghorse.be

E-mail : Marianne.lde@skynet.be

GSM: 0499 270 998

- **Horse Fun**, vriendenvereniging van ouders met kinderen met beperking

Enkele ouders staan in voor de organisatie van het wekelijks gebeuren en begeleiden samen met de andere aanwezige ouders de kinderen. In dit bonte gezelschap spelen leeftijd en graad van beperking

geen rol. Elk kind met een beperking is welkom.

U kunt meer informatie verkrijgen via de volgende link en contactgegevens :

Manege Verbrande Brug

Website : www.manegeverbrandebrug.be

Contact : manege@verbrandebrug.be

Telefoon : 02 251 12 12

- Te **SL-Stable** worden verschillende vormen van 'Equine Assisted Therapy' op maat van de persoon aangeboden.

Doorheen sessies worden vooropgestelde doelstellingen geëvalueerd en steeds functioneel bijgestuurd om een zo goed mogelijk resultaat te bewerkstelligen. U kunt meer informatie verkrijgen via de volgende link en contactgegevens :

Website : www.sl-stable.be

E-mail : SL-stable@hotmail.com

GSM : 0476 73 75 71

- **De Kampenhoeve Ster** is een ezel-en paardencentrum voor ezeltherapie. Zij specialiseren zich in therapie met kinderen en volwassenen met een mentale en/of fysieke beperking.

U kunt meer informatie verkrijgen via de volgende link en contactgegevens :

Website : www.kampenhoeve.com

E-mail : info@kampenhoeve.com

GSM : 0478 88 01 19

- **Stal Den Eik** is een club waar personen met een beperking kunnen paardrijden.

U kunt meer informatie verkrijgen via de volgende link en contactgegevens :

Web: www.facebook.com/StalDenEik

E-mail: staldeneik@gmail.com

GSM: 0498 10 11 02

Divers

- **Gehandicapten en Solidariteit** biedt aangepaste vrijetijdsactiviteiten voor personen met of zonder beperking (uitstappen, weekends, kampen, reizen,...). Vanaf 6 jaar is iedereen welkom.

U kunt meer informatie verkrijgen via de volgende link en contactgegevens :

Website: www.gehandicaptenensolidariteit.be

E-mail: info@gehandicaptenensolidariteit.be

Telefoon: 02 546 15 91 en 02 546 14 52

- **HUP!** van **Hubbie** organiseert avond- en weekendactiviteiten voor mensen met een licht verstandelijke beperking die zelfstandig wonen. Samen iets gaan drinken, een pretpark bezoeken, een wandeling maken, ... Deze gaan door in Brussel, Halle en Vilvoorde.

U kunt meer informatie verkrijgen via de volgende link en contactgegevens :

Website: www.hubbie.brussels

E-mail: inschrijvingen@hubbie.brussels

Telefoon: 0475 26 78 32

- **KVG Vlaams-Brabant en Brussel** is een vereniging voor en door mensen met een beperking. Deze vzw organiseert vrijetijdsactiviteiten doorheen het jaar: kampen, speelpleinen ... Daarnaast kunt u bij hen terecht voor het huren van een snoezelruimte en snoezelkoffers, infosessies en vrijwilligerswerk.

U kunt meer informatie verkrijgen via de volgende link en contactgegevens :

Website: www.kvg-vlaamsbrabant.be

E-mail: vrijetijd.vlaams-brabant@kvg.be

Telefoon: 016 23 51 61

- **Provelo** organiseert fietstochten door de stad Brussel. Ze hebben ook een aantal aangepaste fietsen voor mensen met een handicap (vb tandems, driewielers).

Website: www.provelo.org

E-mail: info@provelo.org

Telefoon: 02 502 73 55

- **VeBes, de Vereniging van Blinden en Slechtzienden**, biedt haar leden een ruime waaier aan ontspannende, vormende, culturele en sportieve activiteiten aan. Deze worden zowel regio-overschrijdend als heel plaatselijk georganiseerd. U kunt meer info verkrijgen over hun activiteiten via volgende link en contactgegevens :

Website: www.vebes.be

E-mail: info@vebes.be

Telefoon: 02 212 11 10

- **Dito** verbindt mensen met én zonder handicap door hun activiteiten, reizen, groepswerking, ...

U kunt meer informatie verkrijgen via de volgende link en contactgegevens :

Website: www.ditovzw.be

E-mail: info@ditovzw.be

Telefoon: 02 515 02 61

Naast de hierboven vermelde activiteiten hebben veel ondersteunende verenigingen die gespecialiseerd zijn in handicaps een dienst "Vrije tijd" (o.a. de Brailleliga, enz.). U vindt de contactgegevens van deze verenigingen in het deel 'Informatie en ondersteuning' van deze gids.

Aarzel niet om ook de rubrieken "Sporten", "Reizen", "Kindertijd en vroege kindertijd" te raadplegen, waar u wellicht andere informatie vindt die voor u van belang kan zijn.

Activiteiten georganiseerd door de Gemeente Anderlecht

Om de toegang tot vrijetijdsactiviteiten voor iedereen te bevorderen, zorgt de gemeente Anderlecht ervoor dat de aanbieders van activiteiten zoals die van het Activ'In 1070-programma zoveel mogelijk rekening houden met de specifieke behoeften van personen in een handicapsituatie.

Meer informatie over de activiteiten die de gemeente organiseert, vindt u op haar website of in de maandkrant Anderlecht Contact.

Inclusiehulpmiddelen

Begeleiding

De meeste begeleidingsdiensten bieden ondersteuning aan personen met een handicap bij de toegang tot vrije tijd en cultuur. Aarzel niet om bij hen navraag te doen.

Technische hulpmiddelen

- Via het deelfietsnetwerk **#Gfietst** kunnen personen met een beperking voortaan een aangepaste fiets huren in alle soorten en maten.

Uitleenpunten in Brussel:

- Fietspunt Beurs

Adres: Beursplein, 1000 Brussel

Telefoon: 02 657 60 47

E-mail: beurs@cyclo.org

Website: www.cyclo.org/nl/locatie/fietspunt-beurs

- Fietspunt Almagic

Adres: Mimosalaan 7, 1150 Sint-Pieters Woluwe

Telefoon: 0499 22 68 68

E-mail: almagic.asbl.news@gmail.com

Website: www.almagic.org

Op www.gfietst.be vindt u alle locaties die aangepaste fietsen verhuren, uitlenen of delen.

- Op de website van **iedereenfietst.be** vindt u zowel toegankelijke fietsroutes als de verschillende plaatsen waar u aangepaste fietsen kunt huren. U kunt meer informatie verkrijgen via de volgende link:

Website: www.iedereenfietst.be

- Verschillende toeristische verenigingen en federaties bieden joëlettes (duwwandelwagens) te huur aan.

- Toerisme Provincie Luik

Website: nl.liegetourisme.be/bruikleen-van-joelette.html?origine=switchLangue

Telefoon: 087 69 31 70

- Toerisme Namen

Website: www.namurtourisme.be

Joëlettes reserveren via Handi-rando.

Website: www.handi-rando.com

Telefoon: 081 21 11 45

Het kopen van aangepaste spellen, aangepaste sportuitrusting of ander materiaal waarmee u uw favoriete hobby's kunt uitoefenen, is heel goed mogelijk. Raadpleeg voor meer informatie ook het gedeelte "Technische hulp" van deze gids.

Financiële steunverlening

- Met de **European Disability Card (EDC)** geniet u van voordelen in bepaalde culturele, sport- of vrijetijdsinfrastructuren in België en in 7 andere Europese landen. Als uw handicap erkend is

door de FOD Sociale Zekerheid – DG Personen met een handicap, kunt u de European Disability Card verkrijgen door contact op te nemen met de FOD of het VAPH via de onderstaande links en contactgegevens:

- FOD Sociale Zekerheid – DG Personen met een handicap:

Link naar het formulier om uw aanvraag online in te dienen: forms.handicap.fgov.be

Postadres om uw aanvraag per brief in te dienen:
Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid –
Directie-generaal Personen met een handicap
Kruidtuinlaan 50 Bus 150 - 1000 Brussel

- VAPH

Website: www.vaph.be

Als u door het VAPH erkend bent of als uw kind in aanmerking komt voor een zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte binnen het Groeipakket, kunt u de kaart aanvragen bij het VAPH via het digitale loket mijnvaph.be

Telefoon: 02 249 30 00

- Sommige **mutualiteiten** dragen ook bij in de kosten verbonden aan een jeugdactiviteit (scouts, kampen, speelpleinen, vakantieverblijven,...) Aarzel niet om de website van uw mutualiteit te raadplegen of om informatie in te winnen bij uw kantoor.

Divers

- De Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België hebben een gids met de titel “**Museum op maat**” waarin u veel informatie kunt vinden over de toegankelijkheid van de plaatsen, maar ook over de toegankelijkheid van rondleidingen en activiteiten. U kunt de gids, het programma en andere informatie met betrekking tot handicap lezen via de volgende link:

Website: www.fine-arts-museum.be

- Op de website van **Visit.Brussels** vindt u heel wat informatie over de toegankelijkheid van verschillende plaatsen voor vrijetijdsbesteding, cultuurbeleving, enz. U kunt de volgende link raadplegen voor meer informatie:

Website: visit.brussels

- “**Brussel per rolstoel**” is een kleine toeristische gids geproduceerd door personen in een rolstoel. U kunt de gids downloaden via de volgende link:

Website: www.rolstoelplanbrussel.be

Voor een gedrukt exemplaar mail naar info@ditovzw.be

Reizen

Reizen en handicap sluiten elkaar niet uit. Bovendien is de toeristische sector ongetwijfeld de meest gevoelige en de best geïnformeerde sector als het om handicaps gaat. Of u nu alleen of in een groep wilt reizen (inclusief of niet), hieronder vindt u enkele tips en adviezen die u kunnen helpen bij uw voorbereidingen.

Onderzoek en voorbereiding

Bij het organiseren van een reis zijn er voor iedereen beperkingen, maar het meenemen van alle nodige informatie en ervoor zorgen dat die informatie doeltreffend is wanneer uzelf gehandicapt bent of u reist met een persoon met een handicap is nog belangrijker voor het goede verloop van het verblijf.

Als u uw bestemming nog niet heeft bepaald, houd er dan rekening mee dat sommige landen en/of regio's een veel sterker ontwikkelde cultuur van toegankelijkheid hebben dan andere: onder andere Spanje, Engeland, de Verenigde Staten, Canada of Scandinavische landen zijn a priori toegankelijker. Vervoer, accommodatie en activiteiten zijn vaker aangepast, wat natuurlijk essentieel is, omdat u zelden reist om enkel in uw kamer of accommodatie te verblijven.

De meeste toeristische operatoren (toerismekantoor, hotelier, ...) hebben meestal een website waar u een tabblad kunt vinden met betrekking tot handicapsituaties. Wees echter voorzichtig, want de toegankelijkheidsnormen zijn niet van land tot land hetzelfde. Bovendien zijn uw behoeften niet noodzakelijkerwijs identiek aan die van een andere

gebruiker, zelfs als hij zich in dezelfde handicapsituatie bevindt. Daarom is het belangrijk om uw eigen vragen te stellen aan de verschillende operatoren (vervoer, hoteliers, toerismekantoren). Leg uw persoonlijke behoeften zo volledig mogelijk uit en aarzel niet om plannen of foto's van de accommodaties te vragen, of elk ander document waarmee u uw eigen idee krijgt van de toegankelijkheid van de plaatsen en faciliteiten. Sommige operatoren kunnen zich sommige van uw behoeften niet voorstellen of denken ze dat hun faciliteiten of apparatuur automatisch voor u toegankelijk zullen zijn. Meestal staan toeristische operatoren zeer open voor uw verzoeken.

Vervoer

De meeste vervoersbedrijven informeren mensen met een beperking over mogelijke specifieke regelingen met betrekking tot handicap en toegankelijkheid. In ieder geval is het, zoals eerder vermeld, nog steeds belangrijk om rechtstreeks met de operator te communiceren om hem uw eigen vragen te stellen.

Een zeer nuttige website om een eerste idee te krijgen van de algemene praktische regelingen met betrekking tot elk type vervoer is de website van de FOD Mobiliteit. U kunt hem raadplegen via de volgende link :

Website : <https://mobilit.belgium.be>

Deze website informeert u ook over uw rechten, zoals die met betrekking tot reizen met een hulphond, bepaalde technische hulpmiddelen zoals elektrische rolstoelen enz...

Labels

Er bestaan verschillende labels voor toegankelijk toerisme. De door hen verstrekte informatie kan een grote hulp zijn bij het voorbereiden van een reis. Natuurlijk dient de voorkeur worden gegeven aan labels waarvan de infrastructuur door specialisten wordt gecontroleerd op toegankelijkheid. De labels die op eenvoudige verklaring door de toeristische operatoren worden toegekend, zijn niet noodzakelijk een garantie voor toegankelijkheid. Hoe dan ook, zoals eerder uitgelegd, neem ook altijd contact op met de toeristische operator om hem uw eigen vragen te stellen.

Andere voorbeelden van labels :

In België informeren " Access-I " en " Visit Flanders " u over de toegankelijkheid van tal van infrastructuren : accomodatie, vrije tijd, cultuur, ... Via de volgende links kunt u meer informatie krijgen :

- **Access-I** : www.access-i.be
- **Visit Flanders** : www.visitflanders.com en toevla.vlaanderen.be

Voor bepaalde regio's van België, het Groothertogdom Luxemburg en Duitsland is er het informatieportaal Eurewelcome. U kunt er meer informatie over krijgen via de volgende link :

Website : www.eurewelcome.com

In Frankrijk zijn "Tourisme et handicap" en "Destination pour tous" labels van de Franse Staat. De eerste informeert u over de toegankelijkheid van een specifieke infrastructuur, terwijl de tweede u informeert over

de toegankelijkheid van het grondgebied. Op die manier kunt u globale en samenhangende informatie verkrijgen, waardoor het risico dat u in een verblijfplaats terecht komt zonder te kunnen profiteren van het toeristische aanbod in de omgeving, aanzienlijk wordt beperkt.

U kunt meer informatie verkrijgen via de volgende links :

- Tourisme et handicap: www.entreprises.gouv.fr
- Destination pour tous: www.tourisme-handicaps.org

Er zijn veel andere regionale of nationale labels, maar het is niet mogelijk om ze allemaal in deze gids te presenteren. Aarzel niet om contact op te nemen met de toeristische promotieorganisaties die aanwezig zijn in het land of de regio die u wenst te bezoeken voor meer informatie.

Individuele reizen, in familieverband of onder vrienden

Als u alleen of met uw familie of vrienden wilt reizen, maar u angsten heeft over de organisatie, uw autonomie ter plaatse of iets anders, weet dat er verschillende hulpmiddelen zijn die aan uw verwachtingen kunnen voldoen.

Reisbureaus, verenigingen en gespecialiseerde platformen

- **Belvilla** is een website gewijd aan de verhuur van vakantiewoningen. Het heeft een specifiek

onderdeel gewijd aan aangepaste woningen. U kunt meer informatie krijgen door de volgende link te raadplegen:

Website: nl.belvilla.be/vakantiehuis-mindervaliden

- **Toerisme voor autisme** is een gespecialiseerd platform dat steun biedt om de toeristische sector toegankelijk, gestructureerd, begrijpbaar, prikkelarm en bijgevolg aangenaam te maken voor mensen met autisme door middel van visuele stappenplannen voor autismevriendelijke attracties, musea en hotels in Vlaanderen. U kunt meer informatie krijgen door de volgende link te raadplegen:

Website: www.toerismevoorautisme.be

- **Tourism for all** heeft verschillende websites waar u zoekmachines en andere nuttige informatie kunt vinden voor het plannen van uw reis. U kunt meer informatie over hun diensten krijgen via (onder meer) de volgende links:

Website: www.tourismforall.co.uk

www.tourism-for-all.com

www.tourismforall.eu/index.html

- **WeTravel2** is een trendy reisorganisatie die zorgeloze en avontuurlijke individuele reizen op maat aanbiedt voor mensen met een tijdelijke of permanente fysieke of mentale beperking. U kunt meer informatie krijgen over hun diensten via de volgende link en contactgegevens:

Website: www.wetravel2.eu

E-mail: info@wetravel2.eu

Telefoon: 014 700 600

Reisbegeleiders

Als u alleen of met uw dierbaren wilt reizen, maar uw gezondheidstoestand en/of mobiliteit de hulp van een derde vereist, zijn er vele forums en verenigingen die u in contact kunnen brengen met begeleiders. Sommige hebben een specifieke opleiding, zoals een verzorger, verpleegkundige, gespecialiseerde opvoeder, enz. Anderen hebben geen specifieke opleiding en zijn gewoon gemotiveerd door te delen.

Hier zijn, onder andere, enkele links naar verenigingen of forums die deze dienst aanbieden (niet-limitatieve lijst):

- **Kompaan** vormt een brug tussen reizigers met ondersteuningsnoden en vrijwilligers. De vrijwilliger is een metgezel die ervoor zorgt dat personen met een beperking of zorgvraag minder tot geen drempels ervaren in het vrijetijds- en vakantieaanbod.

U kunt meer informatie over hun werking krijgen via volgende link en contactgegevens:

Website: vzwkompaan.be/onze-werking/

E-mail: info@vzwkompaan.be

Telefoon: 0489 37 47 99

- **Metgezel** organiseert vakanties met 24u op 24u begeleiding in kleine groepjes (3 tot 5 deelnemers) voor mensen met verstandelijke en/of fysieke beperking en mensen met autisme.

Website: www.vzwmtegezel.be

E-mail: info@vzwmtegezel.be

Telefoon: 0472 260 795

Forums en specifieke gidsen

Hieronder vindt u enkele forums, blogs en gidsen met betrekking tot toerisme en handicap. De volgende referenties zijn verre van volledig.

- **Toegankelijk op reis** is een collaboratieve en sociale website die gevoed wordt door feedback van reizen gemaakt door personen met een handicap. Meer informatie vindt u via de volgende link :

Website : www.toegankelijkopreis.be

- **Wegwijzer** wisselt informatie uit over toegankelijk toerisme voor mensen met een beperking via verschillende portaalsites (website en sociale netwerken). U vindt meer informatie via volgende link :

Website :

www.wegwijzer.be/reizen-met-een-beperking

- **PANTOU (Promoting Accessible Tourism Around the World)** is een online-gids voor reizigers met speciale toegankelijkheidsbehoeften wereldwijd. Pantou wordt nu beheerd door de stichtende partners, **ENAT (European Network for Accessible Tourism)** en EWORX SA. Meer informatie is te vinden op de volgende link :

PANTOU : pantou.org

ENAT : www.accessibletourism.org

Georganiseerde aangepaste reizen

Als u in een groep wilt reizen en/of uw verblijf niet zelf wilt organiseren, kunnen verschillende verenigingen, organisaties of bedrijven u helpen.

Veel **verenigingen die mensen met een handicap ondersteunen**, hebben een dienst "Vrije tijd", waarvan sommige reizen en/of excursies aanbieden in een al dan niet inclusieve omgeving. U vindt alle contactgegevens van deze verenigingen in het gedeelte " Informatie en ondersteuning " van deze gids.

Naast gespecialiseerde reisbureaus zijn sommige verenigingen ook gespecialiseerd in het organiseren van groepsreizen voor mensen met een beperking. Onder andere :

- **Andersaktief** stelt reizen samen voor mensen met een licht mentale handicap zonder lichamelijke beperking. U kunt meer informatie verkrijgen via volgende link en contactgegevens :

Website: www.andersaktief.be

E-mail: info@andersaktief.be

Telefoon: 011 340 140

- **Cerevam** richt reizen en vakanties in voor personen met een licht tot matige verstandelijke beperking en ouder dan 18 jaar. U kunt meer informatie verkrijgen via volgende link en contactgegevens :

Website: www.cerevam.be

E-mail: cerevam@telenet.be

Telefoon: 09 384 15 97

- **Doof & Reizen** verzorgt reizen voor personen met een auditieve beperking. U kunt meer informatie verkrijgen via volgende link en contactgegevens :

Website: www.doof.vlaanderen

E-mail: reizen@doof.vlaanderen

- **JPS Tours** biedt aangepaste reizen aan voor jongeren vanaf 16 jaar en volwassenen met een verstandelijke, sensorische of motorische beperking. Zij organiseren o.a. boeiende reizen, te gekke weekends en gerichte dagtrips op maat voor leefgemeenschappen, leefgroepen en woonhuizen in samenwerking met Het Aksent vzw.

U vindt meer informatie over hun diensten via onderstaande link en contactgegevens :

Website: www.jpstours.be

E-mail: info@jpstours.be

Telefoon: 0477 63 36 59

- **‘Op Zwier’** is een initiatief van vzw Kompas.

Op Zwier organiseert vakanties voor personen met een verstandelijke en al dan niet bijkomende beperking vanaf 18 jaar.

Al hun vakanties zijn toegankelijk voor zowel mannen als vrouwen.

Per reis, midweek of weekend gaan er, afhankelijk van de reisgroep, steeds 2 of 3, begeleiders, mee. Deze reisbegeleiders zijn vrijwilligers die vooraf een uitgebreide voorbereiding en ondersteuning krijgen.

Heb je jouw droomreis niet gevonden in hun aanbod of ben je op zoek naar iets specifiek?

Dan kunnen ze ook individueel op zoek gaan naar een reis op uw maat!

OP ZWIER vakanties

E-mail: vakanties@vzwkompas.be

Telefoon: +32 9 216 26 61

- **Rode Kruis** organiseert aangepaste vakanties voor personen die door hun handicap, ziekte of ouderdom moeilijk zonder begeleiding op reis kunnen. U kunt meer informatie verkrijgen via volgende link en contactgegevens:

Website: www.rodekruis.be

E-mail: info@rodekruis.be

Telefoon: 015 44 33 22

- **U/TURN** is een reisorganisatie die avontuurlijke en back to basics activiteiten organiseert in binnen- en buitenland voor mensen met een beperking.

U kunt meer informatie verkrijgen via volgende link en contactgegevens:

Website: www.projectu-turn.com

E-mail: info@projectu-turn.com

- De **Vereniging van Blinden en Slechtzienenden Licht en Liefde vzw (VeBes)** verzorgt jaarlijks aangepaste vakanties voor blinden en slechtzienenden.

Website: www.vebes.be

E-mail: vakanties@vebes.be en info@vebes.be

Telefoon: 02 212 11 10

- **Vzw Opstap** organiseert jaarlijks een vakantiereis voor om en bij de 15 gezinnen met kinderen met een mentale of meervoudige beperking. Gedurende 14 dagen nemen hun vrijwilligers de zorgen voor de kinderen over. Zij voorzien een semi-professionele opvang en een therapeutische omkadering, waarin

het kind centraal staat, met minstens 1 begeleider per kind. Ook de broers en zussen worden niet vergeten.

U kunt meer informatie verkrijgen via onderstaande link en contactgegevens :

Website : vzwopstap.be

E-mail : info@vzwopstap.be

Telefoon : 03 889 38 93

- Vraag het ook aan uw **mutualiteit**. Sommigen van hen bieden ook georganiseerde aangepaste verblijven aan (inclusief of niet). Contacteer hen voor meer info over hun aanbod en hun tussenkomst voor deze vakanties.

Divers

- Elk jaar reikt de Europese Commissie een **Access City Award** uit aan een stad in de Europese Unie die op duurzame wijze blijk heeft gegeven van haar wens om de toegankelijkheid van het leven in het hart van de stad te verbeteren en die projecten op dit gebied voor de toekomst ontwikkelt.

Dit betekent niet noodzakelijk dat de winnende stad al een hoog niveau van toegankelijkheid voor verschillende handicapsituaties heeft bereikt, maar het zorgt er wel voor dat zij inspeelt op de toegankelijkheidsbehoeften.

U kunt de dossiers van de winnende steden raadplegen via de volgende link :

Website : <https://ec.europa.eu/social/>

- **Accessible travel phrasebook** is een gids van Lonely Planet met nuttige zinnen in verband met handicaps, allergieën en andere speciale behoeften. U kunt deze en andere gidsen over toegankelijkheid vinden op de volgende link :

Website :

shop.lonelyplanet.com/products/accessible-travel-phrasebook-ebook-1

- In België en Nederland zijn de rolstoeltoegankelijke huurcampers op één hand te tellen. In het blogartikel '**5x rolstoeltoegankelijke huurcamper**' vindt u een gedetailleerd overzicht van aangepaste huurcampers. U kunt dit artikel lezen op volgende website :

Website : www.eelkedroomt.be

Tijd voor uzelf

Het gedeelte " Tijd voor uzelf " bevat twee soorten diensten : respijt en peterschap.

Respijtdienst

Een respijtdienst stelt mensen die samenleven met een zwaar zorgbehoevende persoon in staat om wat tijd voor zichzelf te nemen (variërend van enkele uren tot enkele dagen) terwijl kwaliteitsvol toezicht gewaarborgd wordt om voor de afhankelijke persoon te zorgen.

Een respijtdienst stelt mensen met een handicap ook in staat om tijd buiten hun gezin en hun dagelijks leven te nemen.

Respijtservice aan huis

- Voor thuisoppasdiensten voor kinderen met een zorgbehoefte in Brussel kunt u het best vooraf contact opnemen met uw **mutualiteit**, omdat u misschien van gunstiger voorwaarden kunt genieten door gebruik te maken van hun diensten. Hieronder vindt u de contactgegevens :
 - De dienst 'Thuisoppas voor kinderen met een specifieke zorgbehoefte' van **i-mens** biedt opvang en gepaste verzorging door professionele medewerkers bij kinderen tussen 0 en 14 jaar.

Website : www.i-mens.be

E-mail : info@i-mens.be

Telefoon : 078 15 25 35

- De dienst '**CM-oppas aan huis**' laat deskundige vrijwilligers oppassen bij kinderen met een beperking of chronische aandoening, die jonger zijn dan 22 jaar. De oppas kan overdag, 's avonds, 's nachts in de week of in het weekend.
E-mail: zorgendvrijwilligerswerk.smb@cm.be
Telefoon: 02 240 86 65
van ma – vrij van 8u30 tot 12u
- Op onderstaande websites kunnen budgethouders vacatures voor **persoonlijke assistenten** plaatsen:
 - Website zorg en assistentie: www.zorgenassistentie.be
 - Website van de VDAB: www.vdab.be
 - Website 11.be: www.11.be
 - Website Zorgwijs, dé gids voor uw PVF-budget: www.zorgwijs.be
 - Website van Helpper: www.helpper.be
 - Interimkantoor: Volgens de richtlijnen van het VAPH is het mogelijk om een schriftelijke overeenkomst af te sluiten met een jobstudent.
- Budgethouders kunnen een beroep doen op **vrijwilligers** en hen hiervoor een onkostenvergoeding betalen met het PAB. De vrijwilligers moeten werken via een erkende vrijwilligersorganisatie, bijvoorbeeld Ado Icarus
Website: www.vrijwilligerswerking.be

Respijtservice in een opvangvoorziening

- **Elmer in de stad**

Als Centrum voor Inclusie deelt Elmer zijn know-how met de kinderopvangsector in Brussel.

U vindt meer informatie over hun diensten via onderstaande link en contactgegevens:

Website: www.elmer.be

E-mail: info@elmer.be

- **Villa Indigo** biedt kinderen van 0 tot 18 jaar die uitgebreide medische zorg nodig hebben, maximaal 32 dagen per jaar residentiële zorg. U kunt meer informatie over hun diensten krijgen via de onderstaande link en contactgegevens:

Website: www.villaindigo.be

E-mail: info@villaindigo.be

Telefoon: 02 205 09 00

- Aarzel niet om een beroep te doen op **dagverzorgingscentra (DVC)** en **multifunctionele centra (MFC)** met rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH).

Peterschap

Peterschap is een dienst die gezinnen of mensen in contact brengt met andere mensen met een handicap (volwassenen of kinderen) om momenten van ontspanning op lange termijn te delen, voor een paar uur of een paar dagen. De peterschapsdiensten staan mensen met een handicap toe om uit hun dagelijkse omgeving (in een familiale of institutionele omgeving) te komen en nieuwe banden te smeden.

Pleegzorg Vlaams-Brabant en Brussel biedt begeleiding aan die het mogelijk maakt om kinderen of volwassenen met een handicap en/of psychiatrische problematiek, die in een institutionele omgeving leven, op te vangen bij gastgezinnen gedurende een of meerdere weekends per maand, een paar dagen per maand of tijdens de vakantie. De relatie tussen de persoon met een handicap (volwassene of kind) en het gastgezin is van langdurige aard. Deze dienst verschilt enigszins van de traditionele respijtzorgdiensten. U kunt meer informatie krijgen over hun diensten via de volgende link en contactgegevens:

Website : www.pleegzorg.be/vlaams-brabant

- Aanmeldingen (incl. crisis), consult, kandidaat-pleegouders kinderen :

Gsm : 0491 56 76 76

E-mail : instroom@pleegzorgvbb.be

- Aanmeldingen, algemene vragen, kandidaat-pleeggezinnen of vrijwilligers volwassenen :

Telefoon : 016 22 96 13

E-mail : volwassenen@pleegzorgvbb.be

Financiële steunverlening

Een financiële bijdrage in de kosten van deze diensten is mogelijk. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met uw mutualiteit en/of het VAPH via de volgende contactgegevens:

Telefoon: 02 249 30 00

Zitdag (op afspraak): Iedere werkdag van 8.30 - 12 u. en 13 - 17 u. (16 u. op vrijdag)

Toegangsvoorwaarden

In de meeste gevallen is erkenning van de handicap noodzakelijk om toegang te krijgen tot deze diensten.

De leeftijden, soorten handicaps en andere toegangsvoorwaarden variëren van de ene respijtdienst tot de andere.

Divers

- **Casa Clara** biedt een andere dimensie van de respijtruimte door momenten van ontspanning en vernieuwing toe te staan aan ouders, broers en zussen van kinderen met een handicap of ernstige pathologie. Casa Clara luistert naar gezinnen, er zijn verschillende mogelijkheden voor verademing. Het is een plek gecreëerd door ouders voor ouders.

U kunt meer informatie over hun diensten krijgen via de volgende link en contactgegevens:

Website: www.casaclara.be

E-mail: info@casaclara.be

Telefoon: 0473 20 56 32

- De Koning Boudewijnstichting heeft een gids uitgegeven met de titel "**Respijtoplossingen voor ouders van kinderen met een beperking in Vlaanderen en Brussel**" waarin u informatie kunt vinden over hun noden en het huidige aanbod van tijdelijke opvang.

U kunt de publicatie lezen via de volgende link:

Website: www.kbs-frb.be/nl/respijtoplossingen-voor-ouders-van-kinderen-met-een-beperking-vlaanderen-en-brussel

Begeleidings- diensten

Doelstellingen en missies van begeleidingsdiensten

Er zijn verschillende begeleidingsdiensten. De reikwijdte van de te begeleiden taken die door deze diensten worden uitgevoerd en de soorten handicapsituaties waarmee rekening wordt gehouden, kunnen van elkaar verschillen. Niettemin is een gemeenschappelijk doel van deze diensten om ondersteuning te bieden aan personen met een handicap bij het verwerven, ontwikkelen of handhaven van een zo zelfstandig mogelijk leven, bij de ontwikkeling van een levensproject of een professioneel project enz..

Begeleidingsdiensten zijn over het algemeen samengesteld uit multidisciplinaire teams (maatschappelijk werkers, gespecialiseerde opvoeders, ergotherapeuten, enz.) die ondersteuning en uitgebreide begeleiding van de persoon en zijn persoonlijke behoeften kunnen bieden. De begeleidingsprojecten en missies worden samen tot stand gebracht (samenwerking tussen de persoon met een beperking, professionele begeleiders en eventueel de mensen om de betrokkene heen).

De begeleiding kan zeer beperkt zijn in de tijd of zich over een langere periode uitstrekken.

Er zijn ook begeleidingsdiensten voor kinderen met een handicap en hun ouders.

Er zijn twee hoofdtypen begeleidingsdiensten.

Één daarvan is een begeleidingsdienst die wordt uitgevoerd binnen een tijdelijke opvangstructuur die als springplank zal dienen voor de implementatie van een onafhankelijk leven in een gewone woning of in ieder geval in een woning die niet van institutionele aard is.

Het andere type begeleiding wordt bij de persoon thuis uitgevoerd.

Begeleidingsdiensten

Als u op zoek bent naar een begeleidingsdienst in uw buurt kunt u zowel zoeken naar rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH) als zoeken naar ondersteuning die u betaalt met uw persoonsvolgend budget (PVB).

In de “Wegwijzer VAPH-ondersteuning” kunt u de lijst met het beschikbare aanbod van rechtstreeks toegankelijke hulpverlening opvragen. Zie volgende link :

Website : <https://isis.vaph.be/wegwijzer/rth>

Het aanbod van begeleiding die betaald kan worden met het PVB, vindt u op www.zorgwijs.be.

U kunt eveneens meer informatie verkrijgen via onderstaande contactgegevens van het VAPH :

Telefoon : 02 249 30 00

Iedere werkdag van 8u30 - 12u en 13u – 17u (16u op vrijdag)

Of door contact op te nemen met de dienst Handicapbeleid :

E-mail : social@anderlecht.brussels

Telefoon : 02 800 07 42 of 02 800 07 43

Toegangsvoorwaarden

Het is niet per se nodig om geregistreerd te zijn bij het VAPH om toegang te krijgen tot begeleidingsdiensten.

De praktische modaliteiten voor begeleidingsdiensten verschillen van dienst tot dienst.

Divers

- **HERMESplus** is een netwerk van Geestelijke Gezondheidszorg in Brussel, dat de meest aangepaste psychiatrische zorg biedt in de eigen omgeving van de persoon. U kunt meer informatie verkrijgen over hun diensten via volgende link en contactgegevens:

Website: www.hermesplus.be

E-mail: info@hermesplus.be

Telefoon: 02 201 22 00

- De **Brailleliga** begeleidt gratis blinde en slechtziende personen, jong en oud, hun leven lang. U kunt meer informatie verkrijgen over hun diensten via volgende link en contactgegevens:

Website: www.braille.be

E-mail: info@braille.be

Telefoon: 02 533 32 11

Revalidatiecentra

Doelstellingen en missies van revalidatiecentra

De revalidatiecentra hebben tot taak mensen die zich in een handicapsituatie bevinden, te helpen een optimaal functioneel, mentaal, fysiek en/of sociaal niveau te bereiken door hen de middelen aan te reiken om hun levensomstandigheden te veranderen door middel van medische opvolging en algemeen multidisciplinaire ondersteuning.

Een verblijf in een revalidatiecentrum is vaak nuttig om de terugkeer naar huis voor te bereiden na een ongeval of ziekte die een handicap heeft veroorzaakt.

Sommige centra bieden ambulante zorg, terwijl andere een woonomgeving bieden voor een verblijf van verschillende duur.

De revalidatiecentra verwelkomen kinderen en/of volwassenen. Ze zijn over het algemeen gespecialiseerd in één of meer situaties van invaliditeit of invaliderende ziekte (visueel, auditief, cognitief, psychisch, motor, ademhalingswegen, enz.).

Revalidatiecentra

U kunt meer te weten komen over de verschillende door **Iriscare** erkende revalidatiecentra in Brussel via de onderstaande link en contactgegevens:

Website: www.iriscare.brussels

Telefoon: 02 435 61 70

Revalidatiecentra in Brussel door het **VAPH** erkend:

- **VGC – CAR De Poolster** is een centrum voor ambulante revalidatie dat voorziet in multidisciplinair onderzoek en behandeling van kinderen en volwassenen met gehoorproblemen en kinderen van 18 maanden tot 12 jaar (peuters, kleuters en lagere schoolkinderen) met ontwikkelingsproblemen, taal- en leerstoornissen.

U kunt meer informatie verkrijgen over hun werking via volgende link en contactgegevens:

Website: www.depoolster.be en www.revalidatie.be

E-mail: depoolster@vgc.be

Telefoon: 02 430 68 68

- **Zeplin - CAR Woluwe** is een centrum voor ambulante revalidatie dat voorziet in multidisciplinair onderzoek en behandeling van baby's, kinderen en volwassenen met gehoorstoornissen en kinderen met autismespectrumstoornis.

U kunt meer informatie verkrijgen via volgende link en contactgegevens:

Website: www.zeplin.be

E-mail: woluwe@zeplin.be

Telefoon: 02 736 55 46

- Het **Centrum voor Ambulante Revalidatie Brussel** heeft tot doel: het vroegtijdig opsporen, de functionele revalidatie en de pedagogische opvolging van kinderen en jongeren tussen 3 en 19 jaar met ontwikkelingsstoornissen en/of handicaps (autismespectrumstoornissen, ADHD, complexe ontwikkelingsproblematiek, verstandelijke handicap,

gedragsproblemen, enz.) met het oog op een bevredigende (re)integratie.

U kunt meer informatie verkrijgen via de volgende link en contactgegevens:

Website: <http://www.carbrussel.be>

E-mail: info@carbrussel.be

Telefoon: 02 428 45 50

Wilt u weten welke revalidatiecentra in andere regio's aanwezig zijn, dan kunt u contact opnemen met de dienst Sociale Zaken van de gemeente via onderstaande contactgegevens:

E-mail: social@anderlecht.brussels

Telefoon: 02 800 07 42 of 02 800 07 43

Divers

Sommige woonzorgcentra hebben een afdeling die meestal **tijdelijke opvang of kortverblijf** wordt genoemd.

Één van de missies van een tijdelijke opvangomgeving is het voorbereiden of beter inschatten van de mogelijke terugkeer van een persoon naar huis na een min of meer lange periode van ziekenhuisopname.

Meestal zijn deze instellingen alleen toegankelijk voor mensen ouder dan 60 jaar, maar uitzonderingen zijn mogelijk. De duur van deze verblijven is maximaal 3 maanden.

- Via de volgende link en contactgegevens kunt u meer te weten komen over de verschillende kortverblijven (voor ouderen) in Brussel:

Website: <https://www.iriscare.brussels>

Telefoon: 02 435 61 70

- **Kortverblijf Even** is een autonoom initiatief van Zonnelied vzw. Even heeft op verschillende locaties gedurende het hele jaar een tijdelijke verblijfsmogelijkheid voor 11 personen. Zij richten zich tot alle (thuiswonende) volwassen mannen en vrouwen met een beperking.

Website: www.zonneliedvzw.be

E-mail: kortverblijf.even@zonnelied.be

Telefoon: 02 466 13 47

- **Woonzorgcentrum Warlandis**
Drie kamers worden voorbehouden voor mensen die voor een korte tijd zorg nodig hebben.

Website: www.warlandis.be

E-mail: info@warlandis.be

Telefoon: 02 428 00 00

- **Woonzorgcentrum Eureka**
Om het werk van de mantelzorgers te verlichten en hen te ondersteunen bij de verzorging van de zorgbehoevende persoon, stelt het centrum 10 kamers gedurende enkele dagen tot drie maanden ter beschikking.

Website: www.zorggroepeclips.be

E-mail: receptie.evere@sint-vincentius-vzw.be

Telefoon: 02 240 24 00

Mantelzorger

Indien de gezondheidstoestand, leeftijd of zelfs een handicapsituatie van één van uw naasten vereist dat u beschikbaar bent, dat u meer of minder psychologische financiële verantwoordelijkheid op u neemt, kan het interessant zijn dat uw statuut als mantelzorger wordt erkend. Zo kunt u van bepaalde voordelen genieten.

Mantelzorgstatuut

Werkende mantelzorgers

Om in aanmerking te komen voor het statuut van mantelzorger, moet aan de volgende voorwaarden zijn voldaan:

- U moet gedomicilieerd zijn (ingeschreven zijn in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister) en in België wonen ;
- De zorgvrager hoeft geen familielid te zijn, maar u moet wel een vertrouwensrelatie of een nauwe affectieve of geografische relatie met de zorgvrager hebben ontwikkeld ;
- De zorgvrager voortdurend of regelmatig hulp en ondersteuning bieden die een impact heeft op uw beroeps- of gezinssituatie ;
- De rol van mantelzorger gratis uitoefenen, voor niet-professionele doeleinden, en met de hulp van ten minste één professionele zorgverlener (verpleegkundige, gezinsassistent, arts, psycholoog, fysiotherapeut, enz...);

- Rekening houden met het levensproject van de zorgvrager, met respect voor zijn keuzes en vrijheid.

Als u aan deze voorwaarden voldoet, kunt u bij uw mutualiteit een verklaring afleggen om het statuut van mantelzorgverzorger te verkrijgen. Deze verklaring moet vergezeld gaan van:

- Een verklaring op erewoord, waarin u verklaart dat u voortdurend of regelmatig hulp en steun verleent aan een persoon die in een situatie van grote afhankelijkheid verkeert ;
- De instemming van de zorgvrager of zijn wettelijke vertegenwoordiger.

Zelfstandige mantelzorgers

Als u uw zelfstandige beroepsactiviteit tijdelijk onderbreekt om te zorgen voor een familielid, kunt u eventueel een uitkering mantelzorg krijgen. Om in aanmerking te komen, moet aan de volgende voorwaarden worden voldaan :

- De zorgvrager is ernstig ziek of in palliatieve zorg en de zorgvrager is:
 - Uw partner ;
 - Een bloed- of aanverwant tot de 2e graad ;
 - Een persoon die officieel op uw adres woont.
- Of de zorgvrager is uw kind en:
 - Uw kind is jonger dan 21 en voor minstens 66% lichamelijk of geestelijk ongeschikt of heeft een aandoening waarvoor ten minste 4 punten toegekend worden in pijler I van de medisch-sociale schaal.

- Uw kind is minstens 21 en jonger dan 25 en krijgt een integratievergoeding.
- U heeft uw sociale bijdragen betaald voor de twee kwartalen die voorafgaan aan het kwartaal waarin uw onderbreking begint.

De aanvraag voor een uitkering mantelzorg moet worden ingediend bij uw socialeverzekeringsfonds. Deze vergoeding is beperkt in de tijd (maximaal 12 maanden per aanvraag).

Meer informatie op de website van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ).

Werkloze mantelzorgers

Als u een werkloze mantelzorger bent, kunt u worden vrijgesteld van het zoeken naar werk als u aan de volgende voorwaarden voldoet.

Volledig werkloos zijn en verlenen van effectief, doorlopend en regelmatig

- Ofwel palliatieve zorg ;
- of zorg aan een gezinslid dat, of aan een bloed- of aanverwant tot en met de tweede graad die, zwaar ziek is ;
- of zorg aan een gehandicapt kind (met ten minste 4 punten in de eerste pijler van de medisch-sociale schaal) dat jonger is dan 21 jaar.

Tijdens de vrijstelling hoeft u niet beschikbaar te zijn op de arbeidsmarkt. U moet wel:

- Zonder arbeid en zonder loon zijn ;

- Een papieren controlekaart (C3C) of een elektronische controlekaart bijhouden ;
- Arbeidsgeschikt zijn ;
- In België verblijven.

Het verzoek om vrijstelling moet worden ingediend bij uw uitbetalingsinstelling. Het moet het volgende bevatten :

- Een ingevuld formulier C90 ;
- Een verklaring op erewoord waarmee u zich ertoe verbindt zorg te verlenen ;
- Een medisch attest, of een attest van de FOD Sociale Zekerheid, DG Personen met een handicap.

Dit verzoek om vrijstelling heeft een beperkte duur (maximaal 48 maanden).

Tijdens de vrijstelling ontvangt u een dagvergoeding, waarvan het bedrag afneemt vanaf de 25ste maand van de vrijstelling.

U vindt meer informatie op de RVA-website.

Of door contact op te nemen met uw uitbetalingsinstelling.

Hulp voor mantelzorgers

Mutualiteit

Sommige mutualiteiten bieden hun leden die mantelzorger zijn specifieke voordelen en/

of ondersteuning. Aarzel dus niet om met uw contactpersoon bij uw mutualiteit te praten.

Werkgevers

Sommige werkgevers besluiten een beleid te voeren ten gunste van hun werknemers in een mantelzorgsituatie. Aarzel niet om met de personeelsdienst of de sociale dienst van uw werkgever over dit onderwerp te spreken (aanpassing van de arbeidstijd, telewerk, financiële bijdrage, enz.)

Als u meer beschikbaar moet zijn, denk dan aan tijdskrediet en andere thematische verlofdagen. Voor meer informatie over de voorwaarden van deze thematische verloven kunt u de Fedweb-website raadplegen: <https://fedweb.belgium.be>

Op de RVA-website kunt u via een onlinedienst een tijdskrediet of een loopbaanonderbreking aanvragen.

De RVA kan u onder bepaalde voorwaarden een onderbrekingsuitkering toekennen.

Netwerken van mantelzorgers

Voor alle vragen over mantelzorg in Brussel, hulp aan huis of premies kunt u terecht bij het

Vlaams Mantelzorgplatform

Website: www.mantelzorgers.be

Mail: mzbrussel@gmail.com

Telefoon: 02 546 14 71

Er zijn in Brussel 6 verenigingen voor gebruikers en mantelzorgers. Gebruikers en mantelzorgers kunnen zich gratis lid maken van zo'n vereniging. Door u bij hen aan te sluiten, kunt u goed geïnformeerd worden over uw rechten, steun krijgen, ervaringen delen, ... Deze 6 verenigingen zijn erkend door Zorg en Gezondheid.

- **Steunpunt Mantelzorg**

Website: www.steunpuntmantelzorg.be

E-mail: info@steunpuntmantelzorg.be

Telefoon: 078 77 77 97

- **Liever Thuis LM**

Website: www.lieverthuislm.be

E-mail: lieverthuis@mut400.be

Telefoon: 02 542 87 09

- **Samana**

Website: www.samana.be

E-mail: info@samana.be

Telefoon: 02 246 47 81

- **Ons Zorgnetwerk**

Website: www.onszorgnetwerk.be

E-mail: onszorgnetwerk@kvlv.be

Telefoon: 016 24 49 49

- **OKRA, trefpunt 55+**

Website: www.okra.be

E-mail: zorgrecht@okra.be

Telefoon: 02 246 57 72

- **Coponcho**

Website : www.coponcho.be

E-mail : info@coponcho.be

Telefoon : 02 515 02 63

Adres : Sint Jansstraat 32-38 - 1000 Brussel

Divers

Op de **dag van de mantelzorgers** worden de mantelzorgers jaarlijks in de bloemetjes gezet. Dit evenement biedt mantelzorgers de gelegenheid elkaar te ontmoeten rond conferenties en diverse activiteiten.

Voor meer informatie kunt u de volgende link raadplegen :

www.mantelzorgers.be/

Er zijn veel **gratis apps** beschikbaar voor de communicatie tussen zorgverleners en mantelzorgers of voor mantelzorgers en familie onderling.

In de familieagenda van **Fello** kunt u een gezamenlijke agenda bijhouden, bijvoorbeeld voor de zorgafspraken. Iedereen weet wie wat wanneer gaat doen.

getfello.com

Inlife helpt mantelzorgers en zorgvragers op een laagdrempelige manier de omgeving bij de dagelijkse zorg te betrekken. Met agenda, tijdlijn, zorgboek, kringen (groepen indelen).

www.myinlife.nl/

Rechten

Het wetgevingskader met betrekking tot handicap is zeer breed. In het algemeen zijn er wetten die ervoor moeten zorgen dat de rechten en vrijheden van personen met een handicap op alle bevoegdheidsterreinen worden geëerbiedigd. Het is dan ook niet mogelijk om alle relevante wetten in deze gids op te sommen. Enkele belangrijke wetten zijn echter het onderwerp van steeds terugkerende vragen en sommige zijn weinig of slecht bekend. We zullen ons in deze gids beperken tot een uitleg ervan. U kunt echter contact opnemen met de dienst Handicapbeleid als u vragen heeft over andere wetten met betrekking tot handicap.

Antidiscriminatiewet

Wat is een discriminatie ?

Discriminatie is de oneerlijke of ongelijke behandeling van een persoon ten opzichte van een andere persoon op basis van persoonlijke kenmerken (handicap, leeftijd, godsdienst, geslacht...).

Discriminatie is bij wet verboden en strafbaar.

Als u zich in een situatie bevindt waarin u vanwege uw handicap niet actief en op voet van gelijkheid kunt deelnemen aan het politieke, economische, sociale en culturele leven, kunt u te maken krijgen met een situatie van discriminatie. In dat geval moeten er redelijke aanpassingen worden gedaan zodat u dezelfde behandeling kunt krijgen als een persoon die geen handicap heeft.

Wat is een redelijke aanpassing ?

“ Een redelijke aanpassing is een concrete maatregel die de beperkende invloed van een onaangepaste omgeving op de participatie van een persoon met een handicap kan neutraliseren. ”

Deze maatregel kan een fysieke, organisatorische, communicatieve of een andere regeling zijn die bedoeld is om de handicapsituatie te compenseren en zo participatie mogelijk te maken.

De redelijkheid wordt beoordeeld op basis van de kosten en de financiële draagkracht van degene die de aanpassing moet uitvoeren, de frequentie en de duur van het gebruik, de impact van de aanpassing op de omgeving en op andere gebruikers, de impact van de aanpassing op de levenskwaliteit van de persoon met een handicap, het ontbreken van gelijkwaardige alternatieven ...

Wat te doen als u denkt dat u wordt gediscrimineerd ?

De eerste stap is de contactpersoon van de infrastructuur, die u heeft gediscrimineerd, op de hoogte te brengen om samen met hem te zien of hij u een oplossing kan bieden. Sommige vormen van discriminatie zijn inderdaad niet altijd vrijwillig. De oorzaken zijn soms gewoon een gebrek aan inzicht in de specifieke behoeften van personen met een handicap.

Indien u geen oplossing wordt voorgesteld, kunt u contact opnemen met Unia, die onder meer tot taak heeft advies en steun te verlenen aan mensen die zich gediscrimineerd voelen of wier rechten, gewaarborgd door het VN-Verdrag inzake de rechten van personen

met een handicap, niet worden geëerbiedigd.

U kunt een melding maken via de volgende link of contactgegevens:

Online formulier: www.signalement.unia.be

Telefoon: 0800 12 800

(Gratis nummer. Elke maandag, woensdag en vrijdag van 9u30 tot 13u00)

Bewindvoering, een gerechtelijke bescherming op maat

Wie komt in aanmerking voor bewindvoering?

Bewindvoering is bedoeld voor volwassenen die niet langer over de mentale (psychische en/of cognitieve) vermogens beschikken om hun persoonlijke en/of financiële veiligheid te waarborgen. Of aan degenen die zich later in deze situatie zullen bevinden, bijvoorbeeld in het geval van bepaalde degeneratieve ziekten.

Deze onbekwaamheid kan geheel of gedeeltelijk, tijdelijk of permanent zijn.

Wat is bewindvoering?

Er zijn twee soorten bewindvoering. Die welke gericht is op de veiligheid van de persoon en/of die welke gericht is op de veiligheid van zijn eigendom.

Vroeger nam bewindvoering de meeste rechten van de beschermde persoon weg. Tegenwoordig is de wet veranderd en zijn beschermingsmaatregelen uitsluitend gericht op handelingen waarvoor de persoon die onder bescherming moet worden geplaatst, niet meer in staat is om ze zelf te verrichten zonder zichzelf (of zijn eigendom) in gevaar te brengen. De verzoeken worden geval per geval onderzocht door de vrederechter in aanwezigheid van de persoon voor wie bescherming wordt gevraagd en op basis van gedetailleerde medische documenten.

Bewindvoering kan dus geheel of gedeeltelijk zijn. En, in alle gevallen is de beslissing van de vrederechter niet definitief. Bewindvoering kan worden opgeheven als ze niet langer gerechtvaardigd is.

Indien het verzoek om bescherming door de vrederechter wordt gevalideerd, zal dit leiden tot de benoeming van een bewindvoerder (over de persoon en/of zijn goederen) die de wettelijke vertegenwoordiger van de onder bescherming geplaatste persoon zal zijn, uitsluitend voor de handelingen die door de vrederechter zijn gevalideerd. Een vertrouwenspersoon kan ook door de vrederechter worden aangewezen (en eventueel door de beschermde persoon worden gekozen). Zijn rol is anders dan die van de bewindvoerder. Ze bestaat voornamelijk uit het bijstaan van de beschermde persoon gedurende de gehele beschermingsperiode door op te treden als tussenpersoon tussen de beschermde persoon en zijn bewindvoerder en toezicht te houden op de handelingen die door de bewindvoerder worden verricht om ervoor te zorgen dat hij zijn taak uitvoert binnen de hem gestelde grenzen.

Wie kan een verzoek indienen?

Meestal zijn het de ouders van de te beschermen persoon die om bescherming verzoeken. Voor zover mogelijk is het echter van belang dat de te beschermen persoon dit verzoek zelf kan indienen of, op zijn minst, actief aan het verzoek kan deelnemen.

Wanneer de betrokkene geen ouders heeft of als zij hun rol niet vervullen, kan het ook een arts, een maatschappelijk werker of een andere professional zijn die het verzoek indient (behalve in situaties van spijlucht).

In alle gevallen zal de uiteindelijke beslissing over het al dan niet verlenen van bescherming worden genomen door de Vrederechter.

Hoe dient u een verzoekschrift in?

De aanvraag moet worden gedaan door neerlegging van een verzoekschrift bij de griffie van de vrederechter van de verblijfplaats van de te beschermen persoon, of, bij gebreke daarvan, van zijn domicilie.

Bij de aanvraag moet een gedetailleerd medisch attest van minder dan 15 dagen oud worden gevoegd.

In de aanvraag moet verplichte informatie worden opgenomen, dus u kunt het beste hulp vragen bij het opstellen ervan.

Buitengerechtelijke bescherming

De buitengerechtelijke bescherming is een maatregel zonder tussenkomst van de rechter en geldt zowel

voor het beheer van goederen als het beheer van persoonlijke rechten.

Bij de buitengerechtelijke bescherming kan een persoon een zorgvolmacht (lastgeving) geven aan iemand die hij vertrouwt om bepaalde handelingen in zijn plaats te stellen. De lastgeving moet gegeven worden wanneer hij nog bekwaam is om alles zelf te doen. De persoon beslist zelf wanneer de volmacht van kracht gaat (vb. op het ogenblik dat hij wilsonbekwaam wordt) en hij kan hem ook altijd stopzetten.

Voor meer informatie over deze procedures kunt u contact opnemen met een sociale dienst, een notaris of een advocaat.

Observatieprocedures

Wat is een observatie en voor wie is het bedoeld?

In principe is iedereen vrij om de medische behandeling te kiezen die hij of zij nodig heeft. Onder meer mensen met een verstandelijke beperking zijn hierop geen uitzondering. Soms is het echter noodzakelijk een medische behandeling op te leggen wanneer de persoon zichzelf en/of anderen schade berokkent. Dit staat bekend als observatie (vroeger collocatie genoemd). Deze maatregel maakt het mogelijk een persoon een medische behandeling op te leggen door hem bepaalde vrijheden te ontnemen. Naar gelang van de omstandigheden vindt de observatie plaats in een ziekenhuis of in een gezinsomgeving en is deze van

min of meer lange duur (maximaal 2 jaar, eventueel te verlengen).

Wie kan een aanvraag voor observatie indienen?

Elke betrokkene kan een verzoek tot observatie indienen (familie, arts, maatschappelijk werker, procureur des Konings, enz.).

Hoe een aanvraag doen?

Het verzoek moet worden ingediend door neerlegging van een verzoekschrift bij de griffie van de vrederechter van de plaats waar de persoon zich bevindt.

In de aanvraag moet verplichte informatie worden opgenomen, dus u kunt het beste hulp vragen bij het opstellen ervan.

Bij dit verzoek moet een gedetailleerd medisch rapport van minder dan 15 dagen oud worden gevoegd. Houd er rekening mee dat dit medisch rapport niet afkomstig mag zijn van de medische dienst waar de persoon zich momenteel bevindt. Het rapport kan afkomstig zijn van de eigen arts van de betrokkene.

De beslissing wordt genomen door de Vrederechter.

Indien de persoon op wie de observatie betrekking heeft of de persoon die het verzoek heeft ingediend, het niet eens is met de beslissing van de vrederechter, kan tegen de beslissing beroep worden aangetekend bij de familierechtbank.

De termijn voor het indienen van dit verzoekschrift bedraagt 15 dagen te rekenen vanaf de betekening

van de beslissing. Het instellen van beroep schorst de tenuitvoerlegging van het besluit niet.

Divers

- Het **Bureau voor juridische bijstand** heeft tot doel personen met een handicap en hun familie te informeren over hun rechten, maar ook hen bij te staan bij het voorkomen en beheren van geschillen die zij op verschillende gebieden kunnen tegenkomen. U kunt meer informatie over hun diensten krijgen via de volgende link en contactgegevens:

Website: www.baliebrussel.be

E-mail: BJB@baliebrussel.be

Telefoon: 02 519 84 68 en 02 511 50 45 (TELEBALIE)

- **UilenSpiegel** biedt ondersteuning aan mensen met een psychische kwetsbaarheid door hen onder meer te informeren over hun rechten als patiënt. U kunt meer informatie over deze dienst krijgen via de volgende link en contactgegevens:

Website: www.uilenspiegel.net

E-mail: info@uilenspiegel.net

Telefoon: 02 410 19 99

- De **Federale commissie “Rechten van de patiënt”** heeft een bemiddelingsdienst die u kan helpen als u van mening bent dat uw rechten als patiënt niet worden gerespecteerd door een arts in de poliklinische sector (buiten de ziekenhuisomgeving).

- U kunt meer informatie over deze dienst verkrijgen via de volgende contactgegevens:

Website: www.health.belgium.be/nl/de-federale-ombudsdienst-rechten-van-de-patient

E-mail:

bemiddeling-patientenrechten@health.fgov.be

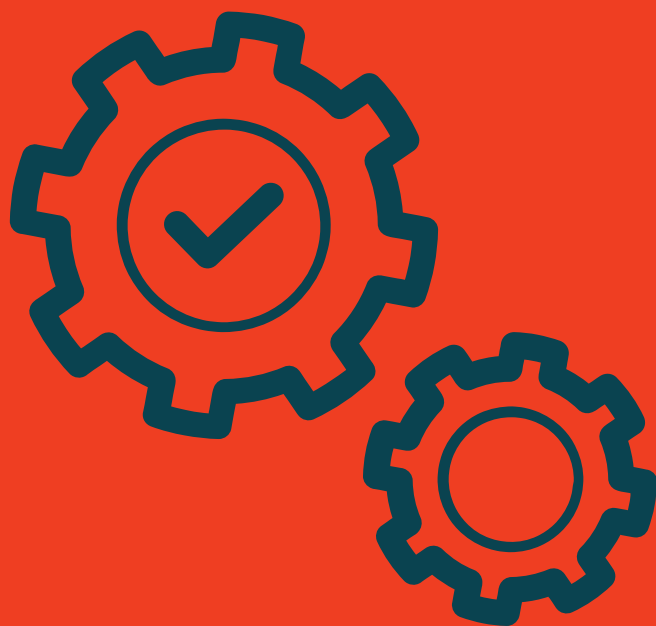
Telefoon: 02 524 85 20

- De Koning Boudewijnstichting heeft in samenwerking met de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat en de FOD Justitie een brochure uitgegeven met als titel "**Hoe jezelf en je vermogen beschermen**". Evenals een brochure getiteld "**Praktische gids voor de familiale bewindvoerders**".

U kunt deze brochures downloaden via de volgende link:

www.kbs-frb.be/nl/Activities/Publications/

Technische hulpmiddelen

Wat is een technisch hulpmiddel?

Een technisch hulpmiddel (soms ook materieel hulpmiddel of integratiehulpmiddel genoemd) is een "hulpstuk" dat bedoeld is om een situatie van handicap te compenseren. De technische hulpmiddelen zijn divers. Zij kunnen oplossingen bieden op het gebied van verplaatsingen, communicatie, het hanteren van een voorwerp, het zich aankleden, het bereiden van maaltijden, veiligheid, enz. Hun doel is het verwerven, behouden of ontwikkelen van autonomie bij de verschillende handelingen van het dagelijks leven. Technische hulpmiddelen zijn bedoeld voor gebruik door kinderen of volwassenen. Er zijn technische hulpmiddelen voor alle handicapsituaties en andere invaliderende ziekten.

Hoe de technische hulpmiddelen identificeren die voor mij van nut kunnen zijn

Vaak zijn er meerdere verschillende technische hulpmiddelen om in dezelfde behoefte te voorzien. Idealiter moeten de verschillende technische hulpmiddelen worden getest op de plaatsen en/of de omstandigheden waarin ze zullen worden gebruikt, om na te gaan welke voor u het meest geschikt zijn.

Ergotherapeuten zijn de deskundigen die u het beste kunnen adviseren over de technische hulpmiddelen die voor u geschikt zijn en uw dagelijks leven kunnen vergemakkelijken. U kunt contact opnemen met een

zelfstandig ergotherapeut of uw mutualiteit vragen om een ergotherapeut bij u thuis te laten komen. U kunt ook advies vragen bij uw medisch huis of ander gezondheidscentrum, binnen gespecialiseerde verenigingen (vb de Brailleliga heeft hiervoor een dienst). Of ga naar een winkel met ergotherapeutische hulpmiddelen of verbandmiddelen.

Financiële tussenkomst

Afhankelijk van de technische hulpmiddelen die u nodig heeft, kunnen verschillende organisaties u financiële steun verlenen voor de kosten van deze hulpmiddelen. In alle gevallen zal uw mutualiteit of het VAPH u kunnen begeleiden.

U kunt de lijst van technische hulpmiddelen waarvoor het VAPH bijstand verleent, alsmede de praktische details raadplegen via de volgende link :

Website : www.vaph.be

Of door contact op te nemen met het VAPH via de volgende contactgegevens :

Telefoon : 02 249 30

ledere werkdag van 8u30 - 12u en 13u - 17u (16u op vrijdag)

De permanenties vinden plaats na afspraak iedere werkdag van 8u30 - 12u en 13u - 17u (16u op vrijdag)

Een financiële tussenkomst in de kosten van ergotherapie is in bepaalde gevallen mogelijk. Praat hierover met uw mutualiteit.

Assistentiehond

Hoewel hij leeft, is de assistentiehond een technisch hulpmiddel dat verschillende handicapsituaties kan compenseren, of die nu veroorzaakt wordt door een beperking of een ziekte. Hoewel we bekend zijn met de geleidehond die gebruikt wordt door mensen met een visuele handicap, weten we weinig of niets over het bestaan van andere soorten assistentiehonden. Er zijn hulphonden die mensen met een motorische handicap helpen bij diverse handelingen (een voorwerp oprapen, een deur openen, enz.). Hoorhonden die slechthorenden waarschuwen wanneer er op de deur wordt geklopt of wanneer er een alarmsignaal klinkt...

Meldhonden voor mensen met diabetes of epilepsie, speciaal opgeleid om alarm te slaan in geval van een probleem. Of buddyhonden voor kinderen met een mentale handicap, zeldzame ziekten of autisme. Zij bieden niet alleen emotionele steun, maar kunnen ook de communicatie met de buitenwereld vergemakkelijken.

Assistentiehonden zijn speciaal opgeleid voor specifieke handelingen. De verenigingen die assistentiehonden opleiden, zorgen ervoor dat het project om een assistentiehond te krijgen haalbaar is en, zo ja, dat de voorgestelde hond geschikt is voor de potentiële toekomstige eigenaar.

Indien u meer informatie wenst over assistentiehonden, kunt u (onder meer) contact opnemen met de volgende verenigingen:

- **Belgisch centrum voor Geleidehonden**
(geleidehond)
Website: geleidehond.be
E-mail: bcg@geleidehond.be
Telefoon: 012 23 43 19
- **Blindengeleidehondenschool Genk** (geleidehond)
Website: www.bghsg.be
E-mail: info@bghsg.be
Telefoon: 0499 77 71 80
- **Brailleliga** (geleidehond)
Website: www.braille.be
E-mail: info@braille.be
Telefoon: 02 533 33 49
(Dienst blindengeleidehonden)
- **Canisha** (hulphond, autismehond, hoorhond, instellingshond)
Website: canisha.be
E-mail: info@canisha.be
Telefoon: 0471 20 22 75
- **Donate-a-dog** (hulphond)
Website: donate-a-dog.jouwweb.nl
E-mail: [contactformulier op de website](#)
Telefoon: 0470 66 28 90

- **Dyadis** (hulphond, ASS-hond, instellingshond, sociale hond)
Website: www.dyadis.org
E-mail: secretariaat@dyadis.org
Telefoon: 02 772 30 12
- **Hachiko** (meldhond, hulphond)
Website: www.hachiko.org
E-mail: info@hachiko.org
Telefoon: 09 230 66 81
- **Scale Dogs** (geleidehond, ASS-hond, instellingshond)
Website: scaledogs.be/#/nl/
E-mail: info@scaledogs.be
Telefoon: 0473 30 24 27
- **Vrienden der blinden** (geleidehond)
Website: www.vriendenderblinden.be
E-mail: info@vriendenderblinden.be
Telefoon: 058 53 33 00

Divers

- Er worden regelmatig **beurzen** georganiseerd **die gewijd zijn aan de autonomie van personen met een handicap**. Dit kan ook een interessante bron van informatie zijn, onder meer om alle gebieden te leren

kennen die met technische hulpmiddelen te maken hebben. Meer informatie vindt u via de volgende links.

- Autonomies (Namen): www.autonomies.be
- Reva (Gent): reva.be

Andere aan dit thema gewijde beurzen bestaan ook in de buurlanden (Rehacare in Duitsland of Autonomic in Frankrijk, om maar enkele voorbeelden te noemen).

- Naast deze algemene beurzen worden regelmatig beurzen georganiseerd die specifiek gericht zijn op specifieke situaties van personen met een handicap, zoals de **Braille Tech-beurs**, georganiseerd door de Brailleliga in haar lokalen in Brussel, waar u kunt kennismaken met een uitgebreid gamma hulpmiddelen voor personen met een visuele beperking (aangepaste gsm's, beeldschermloepen, optische loepen, brailleleesregels, schermuitleesprogramma's, vergrotingssoftware, enz.). De gespecialiseerde verenigingen die in het hoofdstuk "Informatie en ondersteuning" van deze gids worden genoemd, kunnen u hierover informatie verschaffen.
- Er zijn ook **databanken over technische hulpmiddelen**. Houd er echter rekening mee dat u het best professionele hulp kunt inroepen om de technische hulp te identificeren die het meest geschikt is voor uw situatie. Onder andere databanken:
 - KOC – Kenniscentrum Hulpmiddelen:
Website: www.hulpmiddeleninfo.be

Als hulp bij de keuze van hulpmiddelen kunt u per categorie (schrijven, lezen, praten, horen, zich verzorgen, mobiliteit,...) lezen welke productsoorten (vergroot toetsenbord, douchestoel, brailleleesregel, bluetoothgeleuidsoverdrachtensysteem,...) binnen die categorie opgenomen zijn, voor wie ze een oplossing kunnen zijn en waarmee u moet rekening houden bij de keuze.

- Eastin: www.eastin.eu/nl-BE
- Handicat: handicat.com
- Tegenwoordig zijn steeds meer **apps** en **toepassingen** specifiek ontworpen voor personen met een beperking. Sommige daarvan komen in deze gids aan bod, zoals bijvoorbeeld in de rubrieken over verplaatsingen en communicatie. Ze dekken een breed scala aan behoeften, dus het is niet mogelijk om ze hier allemaal te presenteren. Steeds meer gespecialiseerde verenigingen (zie het gedeelte "Informatie en ondersteuning" van deze gids) zullen u kunnen informeren over nuttige toepassingen met betrekking tot uw handicap.
- [Video] **Hulpmiddelen en aanpassingen** uitgelegd in **Vlaamse Gebarentaal (VGT)**

Bekijk het filmpje op: www.vaph.be/video/video-hulpmiddelen-en-aanpassingen-vlaamse-gebarentaal

Communicatie

Communicatie is een essentiële vaardigheid voor de ontwikkeling van een sociaal leven en voor actieve deelname aan onze samenleving.

Verschillende handicapsituaties kunnen de communicatie met mensen buiten de directe omgeving in meer of mindere mate verhinderen of beperken.

Afhankelijk van de behoeften kan het gebruik van verschillende diensten of technische hulpmiddelen de communicatie bij specifieke gebeurtenissen of in het dagelijks leven vergemakkelijken.

Telecommuniceren via een bemiddelingsdienst

Afstandstolk en Teletolk zijn instrumenten waarmee doven en slechthorenden met horenden kunnen communiceren.

- Met **Afstandstolk** heeft u altijd een tolk Vlaamse Gebarentaal (VGT) bij de hand.

Bij afstandstolken is een VGT-tolk het medium tussen een dove of slechthorende en een horende persoon. De communicatie tussen de VGT-talige en de tolk verloopt via de webcam.

Dankzij de afstandstolkendienst van het Vlaams Communicatie Assistentie Bureau voor Doven (CAB) kan de dove of slechthorende persoon korte gesprekken voeren met 1 gesprekspartner (max 30 minuten) vb. om te telefoneren met een horende persoon of om een kort gesprek te voeren met een persoon die zich op dezelfde plaats bevindt.

De VGT-talige kan ook kiezen om een tolk online in te zetten vb bij meetings, webinars, ...

Alle dove of slechthorende VGT-taligen aangesloten bij het VAPH en/of de VDAB met recht op tolkuren kunnen gratis gebruik maken van afstandstolken.

U kunt meer informatie verkrijgen over afstandstolk en online tolken via onderstaande link en contactgegevens :

Website : www.afstandstolk.be

Telefoon : 09 352 01 12

Open van 8u30 – 17u30 (ma-vr)

- **Teletolk** is een dienst van de Vlaamse overheid. Bij Teletolk vraagt de dove of slechthorende persoon een onlinegesprek aan via internet. Een teletolk neemt contact op met de correspondent en leest de vraag voor aan de correspondent. Het is een gesprek tussen een dove of slechthorende persoon en een teletolk.

U kunt meer informatie verkrijgen over de werking via volgende link en contactgegevens:

Website : www.teletolk.be

E-mail : redactie@vlaanderen.be

De dienst is kosteloos, maar is enkel bereikbaar van 8 u tot 19 u op weekdays en van 10 u en 18 u op zaterdag.

Apps voor communicatie

Vandaag de dag komen er steeds meer apps bij. Sommige zijn speciaal ontworpen om hulp te bieden aan mensen met een handicap. Sommige zijn gratis, andere zijn betalend. Hieronder vindt u enkele voorbeelden.

Apps die live ondertitelen

Voor doven en slechthorenden en gebruikers die met hen willen communiceren:

- **Ava** is een app die als het ware ondertitelt wat er wordt gezegd. In gesprekken, bij vergaderingen, bijeenkomsten of bijvoorbeeld als u een televisieprogramma bekijkt. Hoe werkt het? U spreekt iets in en de app vertaalt het naar geschreven woorden.
- **Earfy** is ontwikkeld als dagelijks hulpmiddel voor doven en slechthorenden. Hiermee kunt u thuis, op school, op het werk of in spontane situaties direct communiceren. De app zet de spraak in realtime om in tekst op uw smartphone of tablet.
- **RogerVoice** is een andere mogelijkheid om te bellen via een app. Via Bluetooth kunt u het gesprek verbinden met uw hoortoestel of een koptelefoon. Gesproken tekst wordt omgezet in geschreven tekst. De dove of slechthorende beller kan op deze manier lezen wat er wordt gezegd. U kunt in geschreven tekst antwoorden en die tekst wordt dan weer omgezet in gesproken taal bij de horende beller. Afgezien van alarmnummers kan je elk willekeurig nummer bellen. Er is een gratis versie en een betaalde versie, afhankelijk van de mogelijkheden.

Apps die mensen met spraakproblemen helpt communiceren

Mensen die lastig woorden kunnen vinden, niet kunnen praten of andere spraakproblemen hebben, kunnen met techniek mogelijk wel communiceren.

- **Express Me** is een app die mensen met spraakproblemen helpt te communiceren. Door middel van woord- en categorietegels kan men woorden opzoeken en laten uitspreken door de app. Het is ook mogelijk om zelf woorden en categorieën toe te voegen aan de applicatie.
- **Talkie** is een tekst naar spraakapplicatie voor mensen die niet of moeilijk kunnen praten. Met Talkie kan men teksten laten uitspreken of aan een gesprekspartner van een kleine afstand laten lezen. Ook is het mogelijk om spraak in tekst te laten vertalen. Dit is handig voor doven en slechthorenden. In de app kan men ook tekenen of schrijven wat men wilt zeggen.
- **Spraakassistent** is een medische app voor mensen met spraakproblemen, maar die wel kunnen lezen. Met de app kan men categorieën, woorden en zinnen creëren, die op grote buttons geplaatst worden. Met deze buttons kan men berichten maken, die kunnen worden gesproken (tekst-naar-spraak) of getoond op volledig scherm. Het is ook mogelijk om zelf berichten te typen met het toetsenbord.
- **Communicado** is een app voor interactieve communicatie en is volledig vrij in te delen met foto's, tekst en geluid. De gebruiker kan plaatjes of woorden aanwijzen in categorieën. De categorieën, de plaatjes en de woorden kunnen binnen de app worden

toegevoegd door een andere persoon, zoals een familielid, een vriend of een therapeut.

- **Gespreksboek Plus en Lite** is speciaal ontwikkeld voor afasiepatiënten die moeite hebben met het vinden van woorden, maar nog wel kunnen lezen op woordniveau. De app bevat meer dan 3000 woorden en zinsdelen in vier hoofdrubrieken: wie, waar, wanneer en hoe. Op een werkblad kunnen woorden gecombineerd worden.
- Met **Woordwolk** kunnen mensen die vaak woorden kwijt zijn makkelijk en associatief zoeken naar het juiste woord. Er verschijnen woorden op het scherm en men kiest welke het meest lijkt op welke men wil zeggen. En dan komen er nieuwe vergelijkbare woorden en begrippen op het scherm totdat men het juiste woord heeft gevonden.
- **ISAAC-NF** wil met ondersteunende communicatiehulpmiddelen het leven van mensen met een communicatieve beperking verbeteren. Op hun website vindt u onder de rubriek OC (ondersteunde communicatie) een overzicht van communicatie-ondersteunende hulpmiddelen (OC-hulpmiddelen) o.a EyeComm, TouchSpeak, ...

Divers

Er bestaan veel andere technische hulpmiddelen die verband houden met communicatie. Raadpleeg ook het gedeelte van deze gids dat gewijd is aan technische hulpmiddelen.

Emotioneel en sexueel leven

Ongeacht uw leeftijd of handicap, deze mogen geen belemmering vormen voor het leiden van een bevredigend emotioneel en seksueel leven.

Verschillende diensten kunnen u in dit proces informeren of ondersteunen.

Diverse bronnen

- **Sensoa** is een expertisecentrum voor mensen die informatie en advies willen over seksualiteit en relaties. Op hun informatiepagina 'Allesoverseks.be' vindt u onder de rubriek 'Handicap' alles over seksuele rechten, hulp en diensten voor personen met een beperking.

Website: www.allesoverseks.be/handicap

- **Aditi** geeft advies, informatie en steun op het gebied van seksualiteit van personen met een beperking. Deze vereniging biedt naast consultaties ook opleidingen en seksuele hulp aan. U kunt meer informatie verkrijgen over hun diensten via de volgende link en contactgegevens:

Website: aditivzw.be/nl/aanbod-en-prijzen/seksuele-dienstverlening

E-mail: info@aditivzw.be

Telefoonpermanentie: 0488 870 677 (maandag tot vrijdag van 9u tot 17u)

- **LGBTSUrditas** is een tweetalige LGBTQI+ dovensgemeenschap. De vereniging biedt ontmoetingen, ondersteuning en informatie aan. U kunt meer informatie verkrijgen via de volgende link en contactgegevens:

Website: www.ebisu.brussels

E-mail: info.lgbtsu@ebisu.brussels

- **Centra voor gezinsplanning** kunnen u eveneens informeren en begeleiden in uw seksualiteit. U kunt de lijst met centra raadplegen via de volgende link:
Website: www.iriscare.brussels/nl/burgers/hulp-en-zorg/centra-voor-gezinsplanning/

Informatie en ondersteuning

Hieronder vindt u de belangrijkste verenigingen die gespecialiseerd zijn in één of meerdere handicapsituaties. Dit zijn zeer waardevolle informatiebronnen op verschillende gebieden. Daarnaast bieden veel van hen verschillende activiteiten en diensten aan. Niet alle voorgestelde verenigingen hebben een kantoor in Brussel, maar ze worden vermeld omdat de soorten diensten kunnen verschillen.

Verenigingen die verband houden met handicap maar waarvan de missies gericht zijn tot andere actoren (politici, bedrijfsleiders, enz.) zijn niet opgenomen in deze gids.

Fysieke beperking

- **Vereniging voor Spina Bifida en Hydrocephalus**

(Erembodegem)

Website: www.spinabifida.be

E-mail: info@spinabifida.be

Telefoon: 0477/17 02 14

Visuele beperking

- **Brailleliga**

Website: www.braille.be/nl

E-mail: info@braille.be

Telefoon: 02 533 32 11

- **Licht en Liefde**

Website: www.blindenzorglichtenliefde.be

E-mail: brussel@vlaamsoogpunt.be

Telefoon: 02 230 90 66

- **VeBes – Vereniging van Blinden en Slechthorende Licht en Liefde vzw**

Website: www.vebes.be

E-mail: secretariaat@vebes.be

Telefoon: 02 212 11 11

Auditieve beperking

- **Anders horen samen aanpakken, vereniging voor slechthorende en dove personen**

Website: www.ahosa.be

E-mail: ahosa@sintlievensoort.be

Telefoon: 09/268 26 26

- **Ebisu vzw**

Website: www.ebisu.brussels

E-mail: info@ebisu.brussels

- **TRED** is een afkorting voor TREfpunt voor Doven en is de Vlaamse vereniging voor dove, slechthorende en gebarentalige personen in Brussel.

Website: www.tred.be

E-mail: trefpunddoven@gmail.com

Adres: Zaal Cammeland, Lijsterbessenbomenlaan 3,
1950 Kraainem

Postadres: Steven Verbeeck, secretaris,
Goudenregenstraat 43, 2800 Mechelen

Verstandelijke beperking

- **Centrum Ambulante Diensten (C.A.D.)**

Website: www.vzwcad.be

Email: via contactformulier op de website

Telefoon: 02 505 60 90

- **Hubbie**

Website: www.hubbie.brussels

E-mail: info@hubbie.brussels

Telefoon: 02 534 50 51

- **STAN – trefpunt verstandelijke handicap**

Website: www.trefpuntstan.be

E-mail: hallo@trefpuntstan.be

Telefoon: 0472 516 698

- **Zonnelied vzw Brussel - 't Zinneke en de Korf**

Website: www.zonnelied.be

E-mail: davy.vanliedekerke@zonnelied.be

Telefoon: 02 452 31 07

Autisme

- **Het Raster Halle – Vilvoorde – Brussel**

Website: www.hetraster.be

E-mail: info@hetraster.be

Telefoon: 02 757 11 18

- **Participate!**

Website: www.participate-autisme.be

E-mail: info@participate-autisme.be

Ontwikkelingsstoornissen (dyslexie, dyscalculie, dysorthografie, dysfasie, ADHD)

- **Centrum voor ontwikkelingsstoornissen (COS)**

Website: www.uzbrussel.be/cos

E-mail: cos@uzbrussel.be

Telefoon: 02 477 56 95 en 02 477 57 85

- **Centrum ZitStil**

Website: www.zitstil.be

ADHD-consultatielijn: 070 222 135

Voor al uw vragen over diagnose en behandeling, opvoedingsaanpak, studeren en werken met ADHD.

Elke donderdag van 9.15u. tot 12.15u.

€ 0,3 per minuut met de vaste lijn en gsm

Psychische stoornissen

- **Centrum Geestelijke Gezondheidszorg**

Website: www.cgg-brussel.be/contact/

- **Similes**

Website: nl.similes.be/over-similes-1

E-mail: info@similes.be

Telefoon: 016 244 201

- **UilenSpiegel**

Website: www.uilenspiegel.net

E-mail: info@uilenspiegel.net

Telefoon: 02 410 19 99

Meervoudige handicap

- **Zonnelied Brussel – ‘de Pioen’**

Website: www.zonneliedvzw.be

E-mail: info@zonnelied.be

Telefoon: 02 466 13 47

Invaliderende ziektes

De meeste ziekten worden vertegenwoordigd door één of meer verenigingen. Het aantal ziekten is veel te uitgebreid om in deze gids in detail te worden beschreven. Als u informatie wilt over steungroepen in verband met uw ziekte of die van een naaste, kunt u contact opnemen met de dienst Handicapbeleid, die u hun contactgegevens zal verstrekken.

E-mail: social@anderlecht.brussels

Telefoon: 02 800 07 42 of 02 800 07 43

Divers

- **Brussels Aanmeldingspunt voor Personen met een handicap (BrAP)**

Hét info- en doorverwijspunt voor al uw vragen rond handicap in Brussel.

Website: www.brap.be

E-mail: info@brap.be

Telefoon: 02 201 76 43 et 0474/78 34 52

Telefonisch bereikbaar:

maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag
van 9u tot 12u

donderdag van 14u tot 17u

- **Dienst Ondersteuningsplan Vlaams Brabant en Brussel – Team Brussel**

Dienst Ondersteunings Plan (DOP) is een dienst die mensen met een (vermoeden van) handicap helpt om hun eigen leven uit te bouwen. Daarbij zoekt men welke ondersteuning nodig is en wie die kan bieden. Concrete afspraken hierover resulteren in een ondersteuningsplan. Indien er ondersteuning nodig is vanuit het VAPH dan maken zij ook, als vervolg op de gesprekken, het Ondersteuningsplan Persoonsvolgende Financiering op.

Website: www.dop-vbb.be

E-mail: brussel@dop-vbb.be

Telefoon: 02 201 76 43

Telefonisch bereikbaar:

Maandag en woensdag van 8u30 tot 12u30

Dinsdag en donderdag van 12u30 tot 16u30

Dankbetuiging

Deze brochure is tot stand gekomen met de financiële steun van Brussel Plaatselijke Besturen, in het kader van een subsidie ter ondersteuning van het gelijkekansenbeleid op lokaal niveau.

Ontwerp, onderzoek en schrijven :

Nadia Maniquet, Coördinator Handicapbeleid,
Gemeentebestuur Anderlecht

Marianne Rodts, pool Handicapbeleid,
Gemeentebestuur Anderlecht

Herlezen :

Peter Clasen, medewerker dagbesteding De Boei,
vzw Centrum Ambulante Diensten

Joris Raskin, Diensthoofd Nederlandstalig Onderwijs,
Gemeentebestuur Anderlecht

Kaat Uyttersprot, Brugfiguur bij de dienst
Samenlevingsopbouw Anderlecht, Gemeentebestuur
Anderlecht

Grafische vormgeving :

Dienst Grafische Vormgeving,
Gemeentebestuur Anderlecht

Verantwoordelijk uitgever :

Marcel Vermeulen
Raadsplein 1 - 1070 Anderlecht

Met de steun van het
Brussels Hoofdstedelijk Gewest

